

Mötesbok: Kommunfullmäktige (2026-02-05)

Kommunfullmäktige

Datum: 2026-02-05

Plats:

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

KallelseKommunfullmäktige2026-02-05

3

Formalia

2 Val av två justerare att justera sammanträdet's protokoll

6

3 Fastställande av dagordning

7

Information

4 Information från kommunstyrelsens ordförande

8

Inkomna motioner, interpellationer och frågor

5 Interpellation till Anders Holmenschöld (M) angående trafiksituationen i Ytterby - Martin Ottosson (UP)

9

6 Interpellation till kommunstyrelsens ordförande om möte med utredaren för frivillig återvandring - Patrik Ryberg (SD)

11

7 Motion - Stärkt planering för skyddsrum och civil beredskap i Kungälv - Centerpartiet

12

Granskningsrapporter

8 Missivbrev - Granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen

17

9 Missivbrev - Granskning av förskola och pedagogisk omsorg

41

Ärenden från kommunstyrelsen

10 Utbetalning av partistöd 2026

67

11 Styrdokument – revidering av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem

93

Svar på motioner

12 Svar på motion angående force majeure från Martin Ottosson (UP)

110

13 Svar på motion Uppdrag till förvaltningen att utreda korrelation mellan frånvaro på Thorildsskolan och kunskapsuppfyllande på Mimers gymnasium från Mikael Wintell (UP)

120

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Kallelse
2026-02-05

Kallelse

Instans Kommunfullmäktige
Plats Stadshuset, plan 2, Sessionssalen
Tid Torsdagen den 5 februari kl 17:00-22:00

Thomas Alpner (M)
Ordförande

Oskar Engdahl
Sekreterare

KallelseKommunfullmäktige
2026-02-05**Dagordning**

Förslag till beslut

1 Upprop

Formalia2 Val av två justerare att justera sammanträdet
protokoll Utses

3 Fastställande av dagordning Fastställs

Information

4 Information från kommunstyrelsens ordförande Antecknas

Inkomna motioner, interpellationer och frågor5 KS2025/2769-1 Interpellation till Anders Holmenschöld (M)
angående trafiksituationen i Ytterby - Martin
Ottosson (UP) Antecknas6 KS2026/0234-1 Interpellation till kommunstyrelsens ordförande
om möte med utredaren för frivillig återvandring –
Patrik Ryberg (SD) Antecknas7 KS2025/2666-1 Motion - Stärkt planering för skyddsrum och civil
beredskap i Kungälv - Centerpartiet Remitteras**Granskningsrapporter**8 KS2025/2667-2 Missivbrev - Granskning av kommunens underhåll
och förnyelse av VA-infrastrukturen Antecknas9 KS2025/2721-2 Missivbrev - Granskning av förskola
och pedagogisk omsorg Antecknas**Ärenden från kommunstyrelsen**

10 KS2025/2755-1 Utbetalning av partistöd 2026 Beslut

11 KS2025/2281-1 Styrdokument – revidering av Taxor och avgifter i
förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem Beslut**Svar på motioner**12 KS2025/0231-3 Svar på motion angående force majeure från
Martin Ottosson (UP) Beslut

KallelseKommunfullmäktige
2026-02-05

13	KS2025/0956-3	Svar på motion Uppdrag till förvaltningen att utreda korrelation mellan frånvaro på Thorildsskolan och kunskapsuppfyllande på Mimers gymnasium från Mikael Wintell (UP)	Beslut
----	---------------	---	--------

Denna behandling '2 Val av två justerare att justera sammanträdet's protokoll
' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '3 Fastställande av dagordning' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '4 Information från kommunstyrelsens ordförande' har inget tjänsteutlåtande.

Hur ska Anders Holmenschöld lösa trafikkaoset i Ytterby?

Avlastningen av trafiken på väg 168 ska ske genom att bygga det nya Karebymotet. Vad kommer hända fram tills Karebymotet öppnar för trafik? - och vad kommer detta att kosta Kungälvs medborgare?

Vad händer med Karebymotet?

Ett realistiskt tidsperspektiv för Karebymotet är tidigast 2029-2030. Kungälvs kommun valde att i samband med samrådet kring förslag till korridorer i december 2019 att inte yttra sig?

I samrådsredogörelsen från Trafikverket från 2022 om Karebymotet står att läsa att kommunen i samrådet har slängt in cykelbanor, pendelparkeringar och busshållplatser - till och med dubbelspår utmed Bohusbanan? Detta får Kungälvs kommun att framstå som att vi inte vet vem som gör vad och när i infrastrukturprocessen - och i förlängningen att vi inte vet vem som ska betala?

<https://bransch.trafikverket.se/contentassets/17890c0d6aa440fdbbf7476ecdaced8e/samradsredogorelse-2022-08-26.pdf>

Trafikverkets kommentar; *“ önskemålen kring gång- och cykelväg, busshållplatser och pendelparkering tydligt behöver spelas in i projektet tillsammans av kommunen och Västra Götalandsregionen. Trafikverket tydliggjorde angående önskemål kring dubbelspår att projektet förhåller sig till det befintliga vägnätet och att projektet inte tar hänsyn till dubbelspår längs Bohusbanan i detta skedet. Trafikverket tar dock med sig frågan. “*

Är alla Kungälvs stora samhällsbyggnadsprojekt synkade i Regional plan?

Regional plan är den regionala infrastrukturprocess som ska fördela och prioritera kommunernas behov av infrastruktur och som Trafikverket utgår från i sin planering. Finns verkligen Kungälvs kommuns alla andra stora projekt med i Regional plan? Ligger pendelparkeringar och busshållplatser med i Regional plan? Vi vet ju alla exempelvis att det saknas en aktuell och beslutad översiktsplan?

Vi kan också konstatera att detaljplanen för Arenaprojektet inte har remissats med VGR. Den saknas i samrådsredogörelsen för Arenans detaljplan, och finns därför troligen inte med i Regional plan. Se

länk: <https://www.kungalv.se/contentassets/c642667d98294c7b923f7b0e4dd38dbf/samradsredogorelse-arenaomradet.pdf>

Att i detta sammanhang politiskt ondgöra sig över Trafikverkets ovilja att ställa upp och lösa trafikmiljön för "Rollsbokrysset" känns tveksamt? Att som lösning köpa loss en del av väg 168 för att på kommunal nivå lösa trafiksituationen skulle innebära att Kungälvs kommun tar ytterligare ett steg bort från nationella eller regionala medel och infrastrukturprocesser.

Vad kommer allt detta att kosta? Det finns också ett tidsperspektiv, det kommer att ta ett flertal år att hantera. Riskerar Kungälvs skattebetalare att få betala dyrt för att politiken inte har koll på infrastrukturprocessen?

Vi har följande frågor till Anders Holmenschöld;

1. Vad händer med Karebymotet?

2. Har majoriteten en lösning för trafiksituationen genom Ytterby fram tills Karebymotet tas i trafik?

3. Har kommunens alla stora påbörjade samhällsbyggnadsprojekt synkats med Regional plan?

4. Hur mycket ska lösningen på trafikkaoset i Ytterby få kosta Kungälvs medborgare?

5. Hur är kollektivtrafiken från Ytterby till Kungälv planerad att lösas när tåget slutar gå våren 2026?

Kungälv, 2026-01-28

Interpellation, möte med utredaren för frivillig återvandring

Kungälv kommun tackade nej till att träffa och ha en dialog med den statliga utredaren för frivillig återvandring, förfrågan nekades under vintern 2025.

Runtom i landet har socialdemokrater och övriga rödgröna partier gjort detta till en ideologisk fråga och slått sig för bröstet att inte vilja vara en del av frågor som rör integration och migrationsfrågor.

I detta fall var det ett förutsättningslöst möte där värdefull information hade kunnat öka kunskapen om processen med frivillig återvandring samt föra en god dialog med utredaren, oavsett vad man tycker om sakfrågan i sig.

1. Varför tackade Kungälv kommun nej till ett möte angående frivillig återvandring?
2. Anser Kommunstyrelsens ordförande att Kungälv gynnas av att tacka nej till dialog, remisser och liknande scenarion i frågor som rör integration och migration?

Patrik Ryberg (SD)
Oppositionsråd – Bildning & lärande

Stärkt planering för skyddsrum och civil beredskap i Kungälv

Bakgrund

Det säkerhetspolitiska läget i Europa har under de senaste åren förändrats i grunden. Den fred som länge präglat vår omvärld är inte längre självklar. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har tydligt visat att civilbefolkningen är ett strategiskt mål som man medvetet attackerar. Detta innebär att skyddet av samhällsviktiga funktioner och människor måste prioriteras även på lokal nivå, också långt ifrån en fysisk frontlinje.

Skyddsrum är en central del av Sveriges civila försvar. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ansvarar för regelverk och nationell planering, men kommunerna har en avgörande roll genom att:

- **integrera skyddsbehov i den fysiska planeringen**, exempelvis i översiktsplaner, detaljplaner och bygglov
- **säkerställa att de skyddsrum kommunen äger underhålls och bevaras**
- **skapa förutsättningar för nya skyddsrum** i samband med nybyggnationer och större investeringar
- **bedöma behov av skydd i områden där många människor vistas**, såsom större anläggningar eller evenemangsplatser

I svaret på den interpellation som nyligen behandlades i Kommunfullmäktige framkom att Kungälvs kommun i dagsläget **inte genomför någon sammanhållen eller systematisk planering för skyddsrum** och att frågan **varken är integrerad i översiktsplaneringen eller i våra investeringsprocesser**. Det framkom också att det i nuläget saknas en samlad kartläggning av befintliga skyddsrum och deras kapacitet. Detta innebär att kommunen i praktiken saknar överblick över brister och behov.

Samtidigt har en omfattande utveckling av Kungälv skett sedan kalla krigets dagar, en utveckling som fortsätter. Nya stadsdelar och bostadsområden planeras, industriområden expanderar och ett stort arenaområde är under uppbyggnad. I arenastaden kommer vid matcher och evenemang **tusentals människor samtidigt vistas på en koncentrerad yta**, vilket gör behovet av att förstå skyddsmöjligheter särskilt viktigt. Detta är bara ett exempel på att vi behöver en mer systematisk och medveten hantering av skyddsrum och andra skyddsmöjligheter i kommunens planerings- och investeringsbeslut.

Bedömning

Det finns idag ett brett nationellt och regionalt fokus på att stärka den civila beredskapen. Detta arbete behöver motsvaras av ett aktivt ansvarstagande även lokalt. När Kungälvs nuvarande planeringsunderlag och rutinbeskrivningar inte tar höjd för utvecklingen i omvärlden riskerar vi att bygga in oss i sårbarheter som sedan blir mycket svåra och kostsamma att åtgärda.

Det handlar inte om att bygga skyddsrum överallt – utan om att **känna till var vi har brister och var kompletteringar kan bli aktuella**, samt att skapa tydliga och långsiktiga processer så att frågan hanteras tidigt och konsekvent i kommunens planering.

Samtidigt behöver kommunen skilja mellan ansvaret för planering och ansvaret för finansiering av nya skyddsrum. Staten arbetar med att ta fram ett nytt regelverk och en ny finansieringsmodell, men tidsplanen är ännu inte fastställd. Om kommunen väntar med att planera tills alla statliga förutsättningar är klara riskerar vi en betydande startsträcka innan åtgärder kan vidtas. Genom att vara tidiga med kartläggning, behovsanalys och planeringsrutiner står Kungälv väl förberett när nationella stöd eller regeländringar träder i kraft. Tidig planering är därför en förutsättning för att kommunen snabbt ska kunna agera och dra nytta av framtida statliga satsningar.

Flera kommuner i landet har redan påbörjat arbetet med att kartlägga skyddsrum, identifiera bristområden och införa riktlinjer för hur skyddsbehov ska bedömas i planprocesser. Kungälv bör inte vara sämre rustat än andra kommuner. En sådan genomlysning skulle dessutom ge kommunen bättre förutsättningar att samverka med MSB och andra aktörer om framtida investeringar och statliga stöd.

Yrkande

Mot bakgrund av ovan föreslår jag att Kommunfullmäktige beslutar:

- 1) **Att kommunen genomför en heltäckande kartläggning av befintliga skyddsrum i Kungälvs kommun**, inklusive deras tillgänglighet, kapacitet, tekniska status och geografiska täckning.
- 2) **Att kommunen analyserar var det finns betydande brister i skyddsmöjligheter**, särskilt i områden där många människor vistas – såsom större publika anläggningar, skolområden, kollektivtrafikknutpunkter och tätbebyggda stadsdelar.
- 3) **Att kommunen tar fram riktlinjer för hur skyddsrum och andra skyddslösningar ska integreras i fysisk planering**, exempelvis vid framtagande av detaljplaner, planprogram och kommunala investeringsbeslut.
- 4) **Att kommunen prövar möjligheten att ställa krav på skyddsrum i nybyggnation** av exempelvis flerbostadshus, publika anläggningar eller kommunala lokaler, i enlighet med MSB:s regelverk.
- 5) **Att kommunstyrelsen återkommer till kommunfullmäktige med en handlingsplan** som beskriver hur arbetet ska genomföras och hur skyddsbehov ska ingå i kommunens löpande planerings-, investerings- och beredskapsprocesser.

Centerpartiet i Kungälv

genom Anders Åkerström

Bilaga - Vem ansvarar för skyddsrum i Sverige?

Ansvar baserat på vad motionären fått fram

1. MSB – det nationella ansvaret

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har det övergripande nationella ansvaret för skyddsrum. MSB:s ansvar omfattar:

- **Regelverk och föreskrifter**
MSB utfärdar regler om hur skyddsrum ska byggas, underhållas och kontrolleras.
- **Kontroll av skyddsrum**
MSB ansvarar för den samlade skyddsrumsinventeringen och kvalitetssäkring av anläggningar.
- **Information och vägledning**
MSB ger råd om användning, standarder och vad ett skyddsrum ska klara.
- **Nationellt planeringsansvar**
Myndigheten analyserar var det finns brister och behov i landet.

MSB *bygger inte* skyddsrum och *äger inga* skyddsrum.

2. Fastighetsägaren – det praktiska driftsansvaret

Det **enskilt största ansvaret ligger på fastighetsägare** som äger byggnader där skyddsrum finns. De ska:

- sköta **löpande underhåll** och säkerställa att skyddsrummet hålls i funktionsdugligt skick,
- **inte bygga bort** eller försämma skyddsfunktioner vid renovering,
- **förbereda lokalen** så att den inom 48 timmar kan tas i bruk som skyddsrum.

Fastighetsägare kan vara kommuner, privata bolag, bostadsrättsföreningar, staten etc.

3. Kommunerna – ansvar i planeringen

Kommunerna har **inget ansvar för att bygga skyddsrum**, men de har ett tydligt ansvar inom:

A. Fysisk planering

- Kommunen ansvarar för översiktsplaner och detaljplaner.
- Här kan kommunen *beakta* behov av skyddsrum och *påtala* behov när stora projekt planeras.
- Kommuner *kan* kräva att byggherren ordnar skyddsrum, om det finns stöd i detaljplanen.

B. Egen fastighetsförvaltning

Där kommunen själv äger byggnader (skolor, idrottshallar, lokaler) är den själv fastighetsägare och därmed underhållsansvarig för just de skyddsrum som finns där.

C. Informationsansvar

Kommunen har delvis ansvar för att informera invånare om den civila beredskapen lokalt, men inte specifikt om skyddsrum på nationell nivå (det gör MSB).

4. Länsstyrelsen – samordning och tillsyn

Länsstyrelsen har ett **regionalt samordningsansvar**, främst inom totalförsvarsplanering. Rollen är att:

- stödja kommunerna i fysisk planering ur ett beredskapsperspektiv,
- samordna regionala riskbilder,
- följa upp hur kommunerna hanterar beredskapsfrågor.

Länsstyrelsen har inte ansvar för byggandet eller driften av skyddsrum.

5. Staten – finansierar nybyggnation

I Sverige har staten traditionellt finansierat byggandet av skyddsrum.

Modellen har tidigare varit:

- Staten betalar merkostnaden för skyddsrum när det beslutas att sådana ska byggas.
- Byggherren, oftast en privat eller kommunal aktör, uppför skyddsrummet i samband med nybyggnation.

Idag är denna ordning **under omstart** eftersom skyddsrum inte byggts i någon större omfattning sedan kalla kriget.

Centerpartiet Kungälv

Sammanfattning av ansvarsfördelningen

Aktör	Ansvar
MSB	Regler, nationell planering, kontroll, inventering
Fastighetsägare	Underhåll och funktion av befintliga skyddsrum
Kommun	Planering (ÖP, detaljplaner), eventuella krav i planprocessen, ansvar för egna skyddsrum i kommunala fastigheter
Länsstyrelsen	Regional samordning och tillsyn inom totalförsvaret
Staten	Finansiering av nybyggnation av skyddsrum

För kännedom till:

Kommunstyrelsen, Kungälv kommun

För kännedom till:

Kommunfullmäktige, Kungälv kommun

Granskningsrapport "Granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen"

Azets Revision & Rådgivning AB (Azets) har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kungälv kommun genomfört en granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och om det finns en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Azets samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen endast delvis har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Ta ställning till och resurssätta förnyelseplanen för ledningsnätet så att en långsiktigt hållbar förnyelsetakt kan uppnås. Analys behöver också ske av taxans utveckling i förhållande till de mål som finns om förnyelse.
- Ta initiativ till att verksamheten på ett mer systematiskt sätt följer och dokumenterar statistik gällande utläckage och inläckage som en del av beslutsunderlaget gällande åtgärder i ledningsnätet.
- Ta initiativ till att underhållsplanen för ledningsnätet sträcker sig över en längre tidsperiod.
- Ta initiativ till att det upprättas underhållsplaner även på anläggningar såsom verken.
- Ta initiativ till att utveckla samverkan och samordning med andra aktörer som har intresse av samplanering genom regelbundna samverkansmöten på strategisk och operativ nivå.
- Tillse att det tas fram en långsiktig analys av finansieringen och behovet av taxeutveckling kommande 5-10 åren. Analysen och arbetet med analysen bör också ha som syfte att skapa en förståelse för de behov kommunen har för att uppnå en driftsäker och robust VA-infrastruktur.

Vi önskar, senast den 31 mars 2026, kommunstyrelsens skriftliga kommentarer till Azets granskningsrapport och våra synpunkter enligt ovan.

Kungälv den 9 december 2025

För kommunrevisionen

Göran Johansson

Göran Johansson (9 dec. 2025 10:37:56 GMT+1)

Göran Johansson
Ordförande

KOMMUNREVISIONEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00 vx
FAX 0303-182 59
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

Missivbrev - Granskningsrapport Granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen (1)

Slutgiltig revideringsrapport

2025-12-09

Skapad:	2025-12-09
Av:	Alexandra Nilsson (alexandra.nilsson2@kungalv.se)
Status:	Signerat
Transaktions-ID:	CBJCHBCAABAAzKDvfGhu4mUYKvI9ofJp3qcHGvQgXTQd

”Missivbrev - Granskningsrapport Granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen (1)” – historik

Dokumentet skapades av Alexandra Nilsson (alexandra.nilsson2@kungalv.se)

2025-12-09 - 07:28:49 GMT

Dokumentet skickades med e-post till goran.johansson@kungalv.se för signering

2025-12-09 - 07:28:52 GMT

E-postmeddelandet har visats av goran.johansson@kungalv.se

2025-12-09 - 09:34:42 GMT

Signerare goran.johansson@kungalv.se angav namnet Göran Johansson vid signering

2025-12-09 - 09:37:54 GMT

Dokumentet har e-signerats av Göran Johansson (goran.johansson@kungalv.se)

Signaturdatum: 2025-12-09 - 09:37:56 GMT – Tidskälla: server

Avtal har slutförts.

2025-12-09 - 09:37:56 GMT

Adobe Acrobat Sign

Granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen

Rapport

Kungälv kommun

2025-11-28

Innehållsförteckning

1	1
1 SAMMANFATTNING	3
2 Bakgrund och syfte	5
3 Avgränsning, revisionskriterier och metod	5
4 Resultat av granskningen	6
4.1 ORGANISATION, ANSVARSFÖRDELNING OCH BEMANNING	6
4.1.1 Bedömning	7
4.2 Status VA-ledningsnät och förnyelseinsatser	8
4.2.1 Bedömning	12
4.3 Underhåll och underhållsplanering för VA-ledningar och verk	12
4.3.1 Bedömning	14
4.4 Samordning i planeringen av insatser	15
4.4.1 Bedömning	15
4.5 Taxeutveckling kopplat till behov och långsiktig planering	15
4.5.1 Bedömning	18
5 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER	19

1 SAMMANFATTNING

Azets har av Kungälv kommun revisorer fått i uppdrag att granska om kommunstyrelsen har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och om det finns en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningen är att kommunstyrelsen endast delvis har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visar att den långsiktiga förnyelsen av ledningsnätet inte uppnår den takt som kan anses hållbar. Vi har dock förståelse för att kommunen den kommande 10 årsperioden behöver fokusera på investeringar och reinvesteringar i anläggningar utifrån de krav som finns. Vidare bedömer vi att det är av vikt att tydligare redovisa den långsiktiga finansieringen och hur taxan behöver utvecklas kommande år för att klara av investeringar och reinvesteringar.

Utifrån gjorda iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Ta ställning till och resurssätta förnyelseplanen för ledningsnätet så att en långsiktigt hållbar förnyelsetakt kan uppnås. Analys behöver också ske av taxans utveckling i förhållande till de mål som finns om förnyelse.
- Ta initiativ till att verksamheten på ett mer systematiskt sätt följer och dokumenterar statistik gällande utläckage och inläckage som en del av beslutsunderlaget gällande åtgärder i ledningsnätet.
- Ta initiativ till att underhållsplanen för ledningsnätet sträcker sig över en längre tidsperiod.
- Ta initiativ till att det upprättas underhållsplaner även på anläggningar såsom verken.
- Ta initiativ till att utveckla samverkan och samordning med andra aktörer som har intresse av samplanering genom regelbundna samverkansmöten på strategisk och operativ nivå.
- Tillse att det tas fram en långsiktig analys av finansieringen och behovet av taxeutveckling kommande 5–10 åren. Analysen och arbetet med analysen bör också ha som syfte att skapa en förståelse för de behov kommunen har för att uppnå en driftsäker och robust VA-infrastruktur.

Nedan redovisas kortfattade bedömningar för respektive revisionsfråga.

Nej Endast delvis I allt väsentligt Ja	
Revisionsfråga	Bedömning
Har kommunstyrelsen gjort kostnadsanalyser av taxeutvecklingen i jämförelse med andra liknande kommuner?	Ja
Har kommunstyrelsen säkerställt organisation (ansvarsfördelning) och bemanning (kompetens) för hantering av långsiktig planering av VA-infrastrukturen?	I allt väsentligt
Finns en långsiktig plan för underhåll och förnyelse av ledningsnät?	Endast delvis
Finns underhållsplaner för övriga anläggningar såsom reningsverk och vattenverk?	Endast delvis
Sker analys av driftstatistik: - avloppsstopp - vattenläckor - ovidkommande vatten (inträngning) - utläckage (svinn) mm?	Endast delvis
Finns en tydlig inriktning och/strategi för nivåer på underhåll och förnyelse av ledningsnät?	Endast delvis
Finns en strukturerad samordning mellan gata/VA och andra kabeldragande verk vid ledningsgrävningar (skattekollektiv respektive avgiftskollektivet)?	Endast delvis
Finns tillräcklig kapacitet vid vattenverk och reningsverk?	Endast delvis (nej i vissa fall)
Finns en långsiktig analys av taxeutvecklingen kopplat till reinvesteringsbehov?	Nej
Har kommunstyrelsen gjort analyser av VA i kustzon när det gäller konsekvenser för taxekollektivet som helhet?	Nej
Är nuvarande förnyelsetakt (baserad på de senaste fem åren) på ledningsnätet hållbar?	Nej

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

2 Bakgrund och syfte

Vi har av Kungälv kommun revisorer fått i uppdrag att genomföra granskning av hur kommunen underhåller och förnyar sin infrastruktur i form av VA-ledningsnät och anläggningar (reningsverk och vattenverk) inom VA-området.

När det gäller VA-ledningar och anläggningar inom VA-området finns stora utmaningar i Sveriges kommuner. Gemensamma utmaningar är en alltför låg omläggningstakt på ledningsnätet, problem med inläckage av vatten på spilledningsnätet som orsakar problem både i fastigheter och reningsverk, tillgång på reservvatten mm.

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och om det finns en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Syftet konkretiseras genom följande revisionsfrågor:

- Har kommunstyrelsen säkerställt organisation (ansvarsfördelning) och bemanning (kompetens) för hantering av långsiktig planering av VA-infrastrukturen?
- Finns en tydlig inriktning och/strategi för nivåer på underhåll och förnyelse av ledningsnät?
- Finns en långsiktig plan för underhåll och förnyelse av ledningsnät?
- Är nuvarande förnyelsetakt (baserad på de senaste fem åren) på ledningsnätet hållbar?
- Finns underhållsplaner för övriga anläggningar såsom reningsverk och vattenverk?
- Finns tillräcklig kapacitet vid vattenverk och reningsverk?
- Finns en långsiktig analys av taxeutvecklingen kopplat till reinvesteringsbehov?
- Sker analys av driftstatistik: - avloppsstopp - vattenläckor - ovidkommande vatten (inträngning) - utläckage (svinn) mm.
- Har kommunstyrelsen gjort kostnadsanalyser av taxeutvecklingen i jämförelse med andra liknande kommuner
- Har kommunstyrelsen gjort analyser av VA i kustzon när det gäller konsekvenser för taxekollektivet som helhet?
- Finns en strukturerad samordning mellan gata/VA och andra kabeldragande verk vid ledningsgrävningar (skattekollektiv respektive avgiftskollektiv)?

3 Avgränsning, revisionskriterier och metod

Granskningen avser kommunstyrelsen.

Vi kommer att bedöma med utgångspunkt från:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

Granskningen har skett genom analys och bedömningar av relevanta dokument¹ och analys av nyckeltal och ekonomi. Intervjuer och avstämmningar har genomförts med tjänstepersoner² inom olika ansvarsområden i organisationen.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Alla som intervjuats har fått möjlighet att faktakontrollera rapporten.

4 Resultat av granskningen

4.1 ORGANISATION, ANSVARFÖRDELNING OCH BEMANNING

Kommunstyrelsen i Kungälv är huvudman för VA-verksamheten och ska driva vattenverksamhet enligt lagen om allmänna vattentjänster. Av kommunstyrelsens reglemente framgår styrelsens ansvar för vatten och avlopp.

Verksamheten är organiserad i en samhällsbyggnadssektor i den gemensamma förvaltningen och leds av en sektorchef. Sektorn ansvarar över: kommuncenter, förvaltning, byggnation, drift och underhåll av alla kommunala gator, vägar, parker, idrottsanläggningar, vatten och avlopp, fastigheter mm.

VA-verksamheten är indelad i två enheter, VA-drift samt VA-teknik.

Enheten VA-drift planerar, genomför och förvaltar ledningsnät och VA anläggningar i kommunen. Produktion i tre vattenverk och avloppsrening sker dels genom rening i tre lokala verk. Dels genom överföring till Gryaab samt våra ledningsnät för dag, spill och vatten.

VA-teknik ansvarar för den långsiktiga planeringen över hur kommunens VA-nät behöver byggas ut, förnyas och förändras. Enheten ansvarar för att identifiera de projekt som behöver genomföras och under projektens genomförande agera som kravställare. Utformning av kommunens VA-taxa samt upprätta nya anslutningar och avtal. Stöd till VA-drift för utredande arbete, miljörapporter och statistik. Enheten har också hand om verksamhetens ledningsnätskarta samt genomför inmätningar.

På avloppssidan finns 7 driftstekniker som ansvarar för att drifta och sköta anläggningarna i form av avloppsreningsverk, pumpstationer, spillvattennät och dagvattennät. I ansvaret ingår att ge förslag till förbättringar, göra ronderingar, inventeringar, vara kontaktpersoner för underhållsinsatser samt genomföra funktionskontroller och rapporteringar till myndigheter (miljörapportering) mm.

¹ Beskrivningar av ansvarsfördelning vatten och avlopp och driftorganisation, beredskapslista, produktionstal och statistik, ekonomi (drift- och investeringsbudgetar 2019–2024), underhållsplaner med bilagor, taxa och taxejämförelser, VA-resursplan 2025–2028 med utblick mot 2032, Investerings- och driftsprogram 2025–2028, VA-utbyggnadsplan, reglemente kommunstyrelsen, VA-plan och VA-policy mm.

² Enhetschef VA, drift- och underhållsingenjör ledningsnät, drift- och underhållsansvarig vattenverk, ekonom, processingenjör, verksamhetsledare.

På vattensidan (vattenverksgruppen) finns en verksamhetsledare, två processingenjörer. Verksamhetsledaren ansvarar för budgetarbete, planering av projekt och insatser, dokumentation av egenkontroll mm. Möten sker regelbundet cirka 3 ggr/vecka inom vattenverksgruppen.

Andra nyckelkompetenser i verksamheten är:

Automationstekniker, Denna kompetens säkrar upp mätvärdesinsamling, kalibrering, felsökning så att organisationen får driftsäkra anläggningar med digital styrning och reglering. De säkrar dokumentation avseende styr och reglering så väl i gamla anläggningar men också i nybyggnadsprojekt.

Elektriker, denna kompetens ombesörjer intern felsökning på anläggningar för hantering av driftstörningar. Ansvar för upprustningen av elinstallationer på befintliga anläggningar. Kravställare gällande el under projekt. Ansvara och utföra periodisk tillsyn enligt Elsäkerhetslagen 2016:732.

Automationsingenjör: denna kompetens stärker upp anläggningarna gällande styrsystem, reglering och kommunikation. Delaktig i arbetet med att uppfylla NIS-direktivet³. Kravställare i projekt så att nuvarande standard följs.

VA-ingenjör: denna funktion ansvarar för registervård i verksamhetssystemet (EDP) för anläggningsavgifter samt vattenförbrukning för abonnenter. I funktionen ingår att följa upp och debitera abonnenter som inte är registrerade i detta system men som är inkopplade på ledningssystemet och därav få intäkter till VA-kollektivet. Utanför detta så kommer denna kompetens också handha frågor gällande skadestånd, besiktningar, avstängningar, inkopplingar, vattenmätarbyte mm.

Generellt inom VA-branschen finns svårigheter att rekrytera erfaren personal. Intervjuade framhåller att detta även gäller Kungälv's kommuns VA-verksamhet. Intervjuade beskriver dock att det finns medarbetare som under senare tid kommit tillbaka till kommunen efter ett tag vilket ses som ett gott betyg för arbetsgivaren. Särskilda utmaningar finns gällande rekrytering av processkompetens inom verken.

Intervjuade uttrycker att de i dagsläget har säkerställt bemanning med de planeringsfunktioner och specialister som krävs för verksamheten. Vid större projekt köps konsulter in men mycket av utredningsarbete kan ske i egen regi. Det finns också enligt intervjuade en tydlig ambition och strategi att säkerställa bemanning i egen regi för att minska sårbarhet och risker utifrån säkerhetskrav mm. På sikt framhålls att det finns behov av ytterligare ingenjör- och projekteringskompetens.

På utförarsidan finns en motsvarande ambition och strategi innebärande att relativt mycket av de löpande insatserna kring ledningsarbete och underhåll görs i egen regi. Totalt finns sex arbetslag som arbetar med löpande underhåll men även planerade förnyelseinsatser. Större arbeten upphandlas separat.

Intervjuade ger uttryck för att organisationen såsom den är idag innebär en tydlig ansvarsfördelning. Några förändringar i organisationen planeras inte.

4.1.1 Bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen i allt väsentligt säkerställt organisation och bemanning för långsiktig hantering och planering av VA-infrastrukturen.

³ NIS-direktivet är ett EU-direktiv för höjd nivå på cybersäkerhet i nätverk och informationssystem för samhällsviktiga tjänster.

I granskningen framkommer att VA-avdelningen har resurser och kapacitet inom organisationen för underhåll och förnyelseplanering. Ett arbete pågår dock för att anpassa organisation och bemanning utifrån ett växande uppdrag med såväl nybyggnation av verk, överföringsledningar, exploateringsområden samt ledningsförnyelse och åtgärder för separering av dagvatten.

Eftersom det pågår och kommer att pågå omfattande investeringar under många år framöver i VA-infrastrukturen finns det en risk att fokus på ledningsförnyelse kommer i skymundan (se vidare längre ned i rapporten). Vi menar att de stora utmaningar kommunen har gällande överföringsledningar och nya verk/anläggningar är nödvändiga att ges högsta prioritet.

4.2 Status VA-ledningsnät och förnyelseinsatser

Inom kommunen finns totalt cirka 68 mil ledningar fördelat på: dricksvatten (28,3 mil), dagvatten (15,5 mil) och spillvatten (24,6 mil).

Utöver ledningsnätet finns även ett större antal tryckstegringsstationer och pumpstationer. I kommunen finns tre reningsverk samt tre vattenverk. Till distributionsanläggningarna finns även flertalet pumpstationer, tryckstegringsstationer dricksvatten och reservoarer (dricksvatten). Till dagvattennätet finns inga pumpstationer men däremot finns till dessa ett flertal dagvattendammar och utjämningsmagasin.

Det är i allmänhet svårt att beräkna livslängden på ledningsnätet. Livslängden anses till stor del bero på miljön som ledningen ligger placerad i, tidigare materialval och historiska materialkvaliteter. Avskrivningar görs normalt på 80 år. Kostnaden för att lägga ledning varierar mycket beroende på om det är nyläggning eller omläggning samt längden och dimensionen på ledningen och om det är centrumnära eller mer glesbygd eller i kustzon.

Branschorganisationen Svenskt Vatten rekommenderar ingen specifik förnyelsetakt utan varje VA-organisation behöver göra en egen bedömning utifrån rådande omständigheter i den egna kommunen. Enbart ålder på ledningarna är ingen parameter som styr behovet då gamla ledningar kan vara lika välfungerande som nya.

Nyanskaffningsvärdet på kommunens ledningsnät kan i stort uppskattas till cirka 6,8 miljarder kronor (ca 10 tkr per meter)⁴. Därmed förutsätts en årlig reinvestering på cirka 85 mnkr för att uppnå en förnyelsetakt som motsvarar avskrivningstiden (80 år)⁵. En årlig reinvestering på cirka 42 mnkr förutsätter att ledningsnätet håller i 160 år. En årlig reinvestering på cirka 21 mkr blir 320 år och så vidare.

Medelvärde (2019–2023) för förnyelsetakten för Kungälv enligt inrapporterad statistik till Svenskt vatten statistikdatabas är 0,4 % för vattenledningar och 0,49 % för spillvattenledningar. Enligt statistiken ligger Kungälv något högre i förnyelsetakt än medelvärdet för kommunerna totalt. Medianvärdet i Sverige gällande förnyelsetakt för dricksvattennätet är 0,4 %. Enligt Svenskt vatten klassas en förnyelsetakt på avloppsnätet som hållbar om den är större än 0,6% och på dricksvattnet om den är större än 0,7%.

⁴ Beräkningen är i allra högsta grad teoretisk och ett antagande. Beroende på vilket antagande som finns för kostnaden kan förnyelsetakten grovt räknas fram och bedömas utifrån tilldelad budget. Kostnaden för relining är väsentligt lägre än antagandet.

⁵ Att ha en omläggningstakt som motsvarar avskrivningstiden är inte rimligt och inte eftersträvänsvärt. Långsiktigt bör målet vara att närma sig 100–150 år.

I riktlinje (2023) och planen för förnyelse⁶ framgår att beslut om förnyelseuppdraget gäller en målsättning för förnyelsetakten på 0,8 %. Arbetsgruppen ska enligt målet varje år presentera förslag på ledningssträckor i enlighet med denna ambition.

Målet förvaltningen avser att uppnå med förnyelseplaneringen är att 0,8 % av ledningsnätet ska förnyas årligen. Det innebär i dagsläget att 2,5 km ledning bör bytas ut årligen mellan 2020–2030. Den genomsnittliga förnyelsen mellan 2015–2019 låg på 0,63 % eller 1,3 km. Medelvärdet för de senaste 10 åren är 0,45 %. Observera att siffrorna endast rör dricksvattennätet då motsvarande siffror för spillvattennätet ännu ej är framtagna. Räknas det samlade ledningsnätet sjunker medelvärdet ytterligare.

Intervjuade framhåller att de stora utmaningar som finns gällande investeringar i VA-kustzon (se vidare nedan) medför att det är orimligt att också samtidigt ha höga ambitioner gällande reinvesteringar och förnyelseinsatser på ledningsnätet.

Nedanstående principer för prioritering av åtgärder för förnyelse på VA-ledningsnätet är gällande enligt styrdokumentet:

- Prioritet 1: projekt som måste göras (politiska beslut, myndighetsbeslut)
- Prioritet 2: projekt i områden som hamnar på rött i riskbedömningen
- Prioritet 3: projekt i områden som hamnar på gult i riskbedömningen och som är kostnadseffektiva. Kostnadsnyttoanalysen bör göras med ett samhällsekonomiskt perspektiv och inte enbart genom att titta på kostnader för VA.

Vi har begärt in budget och utfall de senaste åren för investeringar/reinvesteringar/förnyelse i ledningsnätet. I granskningen framkommer att det inte funnits någon årlig budget tilldelad för förnyelseinsatser utan det styrs utifrån ovan nämnda ambition och arbetssätt. Detta innebär att beslut om vilka ledningar som ska bytas nästkommande år tas som helhet i det årliga budgetarbetet. I granskningen framkommer att ovan nämnda mål inte kunnat uppfyllas på grund av bristande resurser, både personella och ekonomiska. De senaste åren har helt enkelt de mest prioriterade projekten genomförts.

	2020	2021	2022	2023	2024
Budget (mnkr)	10	25	35	35	35
Utfall (mnkr)	13	29	23	41	23

Utfallet sett i genomsnitt under den gångna femårsperioden är därmed cirka 25,8 mnkr per år för ledningsförnyelse. Ambitionerna genom anslagen budget uppgår till i genomsnitt 28 mnkr den senaste femårsperioden. Orsaker till att utfallet är lägre än budget något år uppges i första hand bero på att såväl projektledning som utförarsidan inte hinner med den ambition som finns i budget. Andra

⁶ Riktlinje för förnyelseplan KS 2019/0860

faktorer kan vara hinder såsom överprövningar och upphandlingar som inte prioriteras i olika projekt vilket skapar förseningar.

Utifrån antagandet om kostnad per meter (se ovan) och budget respektive utfall de senaste fem åren går det att konstatera att budget ligger i närheten av en förnyelsetakt kring 200–300 år.

Enligt uppgift pågår ett arbete med förnyelseplanen och intervjuade menar att det tydligare behöver framgå det långsiktiga finansieringsbehovet. Det finns enligt uppgift strategiska dokument och planeringsdokument men inte lika tydlig koppling till ekonomi och finansiering.

Mot bakgrund av de förelägganden som finns för flera av anläggningarna (se vidare nedan i rapporten) ligger enligt uppgift allt fokus, både personellt och finansiellt, på investeringssidan med överföringsledningar och nya verksamhetsområden.

Intervjuade framhåller att det pågår en revidering av förnyelseplanen för ledningsnätet. Förnyelseplanen utgår ifrån svenskt vattens publikation/vägledning (P116) som grund och beräknas vara klar för antagande under 2026. Via modul i systemet för förnyelseplanen bedöms och riskklassificeras olika ledningar med olika färger som indikerar olika prioritet för åtgärd.

Publikationen (P116) är ett verktyg som underlättar vid framtagande av förnyelseplan för ledningsnäten. Planering för förvaltning av VA-anläggningen är uppbyggd i tre nivåer: strategisk, taktisk och åtgärdsnivå (eller operativ nivå). Den strategiska nivån innebär att peka ut en långsiktig riktning, och få en långsiktigt robust ekonomi. Den taktiska nivån innebär hur olika prioriteringar ställs mot varandra. Vilka åtgärder är viktigast att genomföra först. Prioriteringen på den taktiska nivån bör genomsyras av målsättningarna som satts upp.

Förutom att konstatera att resurserna till förnyelsen av ledningsinfrastrukturen är otillräcklig finns andra indikatorer som kan ge kunskap om infrastrukturens status. Detta kan vara nyckeltal och statistik kring läckor, ovidkommande vatten (inflöde) samt vattenförluster. Prioriterade insatser i alla landets kommuner handlar i princip om att vidta åtgärder för hantering av ökade regnmängder, separering av dagvattnet från spillvattnet, bygga dagvattendammar, omledning av ledningar och överföringsledningar för att avlasta nätet och minska risken för bräddningar mm.

Som en del i bedömningen av statusen har vi därför i granskningen begärt in produktionsstatistik för volymer när det gäller renat avloppsvatten, producerad volym samt debiterad volym. Med denna statistik som grund har vi räknat fram mängden ovidkommande vatten samt vattenförlusten de senaste åren (se tabell nedan).

Det som försvårat beräkningarna är att Kungälv kommun dels exporterar dricksvatten till andra kommuner, dels levererar spillvatten till Ryaverket i Göteborg via ledningar under älven, ca. 3,4 miljoner kubikmeter att jämföra med de ca. 625 000 kubikmeter som renades vid något av kommunens egna avloppsreningsverk.

I granskningen framkommer att kommunen själva inte har eller följer statistik kring ovidkommande vatten. Däremot följs statistik kring vattenförluster.

Tabellen nedan visar att det finns ett inläckage av tillskottsvatten (förhållande mellan mängd debiterad vattenmängd och renat spillvatten). Det årliga genomsnittet för de senaste åren ligger kring cirka 44 %. I jämförelse med andra kommuner är nyckeltalet för Kungälv kommun något lägre än

andra studerade kommuner⁷. Det finns dock en viss osäkerhet i uppgifterna då vi räknat med en schablon för det spillvatten som skickats till Ryaverket.

Nivåerna på andelen tillskottsvatten är delvis en indikator som vittnar om ledningsnätets status. Inläckaget uppstår ofta genom inträngning av vatten från dagvattenledning, ofta genom felkopplade ledningar till spillvattenledning. Inträngning av vatten sker också till otäta spillvattenledningar. De stora regnmängderna under senare år har ökat på inläckaget. I vissa områden kan detta leda till såväl bräddning som källaröversvämningar. Intervjuade framhåller att det finns en god kunskap om vilka områden som är särskilt problematiska när det gäller inläckage och översvämningar vid skyfall. Intervjuade menar att det finns bra underlag och utredningar men att det är tidsbrist och resurser som är de faktorer som begränsar framdriften gällande åtgärder i ledningsnätet.

Verksamhetsmått och nyckeltal

	2019	2020	2021	2022	2023
Renad volym i m³⁸	4 063 040	4 012 752	3 989 364	3 975 731	4 023 356
Ovidkommande vatten (inläckage) %	52	44	41	38	44
Producerad/levererad vattenmängd i m³⁹	2 596 336	2 677 363	2 964 812	2 743 896	2 931 127
Vattenförlust (utläckage) %¹⁰	26	17	21	10	24
Debiterad vattenmängd m³¹¹	1 925 493	2 220 826	2 333 318	2 476 076	2 225 424

Vattenförlusterna i Kungälv kommun (förhållandet mellan producerad och debiterad mängd vatten) uppgår till i genomsnitt 20 % vilket är vanligt tal bland kommuner för vattenförluster. Parametrar som påverkar vattenförlusten, utöver spolningar¹², är bland annat: status på vattenledningar (läckage) och vattenläckor i ledningsnätet. För åren 2019 till 2023 har det förekommit rörbrott/vattenläckor enligt följande: 2019 (25 st), 2020 (20 st), 2021 (35 st), 2022 (31 st) samt 2023 (24 st).

Intervjuade framhåller i faktakontrollen viss osäkerhet kring statistiken gällande vattenförluster och att det kan finnas anledning att analysera dessa.

⁷ Motsvarande genomsnittsvärde för Eksjö är 64 % Varberg är 57 %, Växjö 52 %, Eskilstuna 57 % Värnamo 41 %, Tranemo 63 %, Markaryd 66 %, Alingsås 46% och Nybro 66 %.

⁸ I behandlad mängd avloppsvatten ingår Marstrand, Kode och Diseröd samt schablon på 3 400 000 m³ i renad volym Ryaverket.

⁹ I denna volym är den exporterade volymen exkluderad. Exporterad volym: 2019 (88 029 m³), 2020 (554 206 m³), 2021 (747 081), 2022 (655 776 m³) och 2023 (637 197 m³)

¹⁰ Spolad mängd vatten har inte dragits ifrån.

¹¹ Debitering egna kommunen.

¹² Underhållsåtgärder i form av spolningar i ledningsnätet men också uttag brandposter.

4.2.1 Bedömning

Av såväl statistiken rapporterad till Svenskt Vatten som beräkningarna utifrån senaste årens budget och utfall bedömer vi att förnyelsetakten långsiktigt behöver öka. Nuvarande förnyelsetakt ligger mellan 200–300 år.

Vi ser dock att de senaste åren inneburit ett stort fokus på utbyggnad och expansion vilket ”trängt” undan insatser på det befintliga ledningsnätet. Fokus kommer även under kommande år ligga på nyinvestering och hantering av de områden som är aktuella med förelägganden. Vi bedömer att detta är en rimlig och nödvändig prioritering. Det som är av vikt är dock att på sikt ställa om och fokusera på uppdraget att långsiktigt hamna i balans gällande förnyelsen av ledningsnätet. Vi bedömer att de målsättningar som finns gällande ledningsförnyelse är ambitiösa och nödvändiga men dessa behöver på sikt också resurssättas och finna sin långsiktiga finansiering.

Vår bedömning är att det finns insikt i de åtgärder som krävs för att minska de problem som finns när det gäller tillskottsvatten. Vi bedömer att verksamheten på ett mer strukturerat sätt bör följa och dokumentera statistik kring såväl utläckage som inläckage som en del av beslutsunderlaget gällande åtgärder i ledningsnätet.

4.3 Underhåll och underhållsplanering för VA-ledningar och verk

Inom VA-området finns en stor mängd styrdokument, planer och policys som är sammankopplade med övrig samhällsbyggande verksamhet och planering. I föreliggande avsnitt väljer vi att avgränsa oss till just underhålls- och förnyelseplaner och verksamhetens systematiska arbete med dessa planer.

För VA-ledningsnätet finns underhållsplaner upprättade i verksamhetens digitala verksamhetssystem: Geosecma. Här återfinns exempelvis spolplaner, motionering av ventiler med återkommande intervall och uppföljning, funktionskontroller av brandposter/ventiler/brunnar, planer för filmning av ledningar, diverse inspektioner, utjämningsmagasin, rutiner för fotodokumentation mm. Vid upptäckta brister rapporteras det i systemet för vidare planering av åtgärd.

För att identifiera status på ledningsnätet sker filmning av ledningar. Filmningen sker såväl i egen regi som av extern leverantör men intervjuade framhåller att förmåga och kompetens att bedöma och klassificera utifrån underlaget, finns internt i organisationen. Filmningar dokumenteras i det digitala verksamhetssystemet. Andra uppgifter som rapporteras är vidtagna åtgärder och uppkomna driftstörningar såsom rörbrott och läckor. All statistik och information bildar beslutsunderlag för framtida prioriteringar.

Vi har begärt in budget och utfall för de senaste åren gällande drift inklusive akut och planerat underhåll inom ramen för driftsbudgeten (ej reinvestering/förnyelse)¹³.

	2019	2020	2021	2022	2023
Budget (mnkr)	2 300	5 700	6 900	3 803	8 269
Utfall (mnkr)	8 089	11 154	8 268	11 394	10 140

Intervjuade framhåller att kostnadsökningarna på driften de senaste åren till största del beror på ökade kapitaltjänstkostnader.

I kommunen finns strategi, målsättning och förnyelseplan som beskrivits ovan. För verksamhetens planering och styrning av insatser kopplat till underhåll på driften finns en plan som sträcker sig två till tre år framåt. Intervjuade framhåller att planen för underhåll på driften borde vara mer långsiktig. Underhållsplaneringen borde utgå ifrån planerat underhåll men så är det inte i dagsläget. Underhållet består till stor del av felavhjälpande/akut underhåll vilket också indikerar att underhållet är eftersatt enligt intervjuade.

Det finns inte någon formaliserad underhållsplan i dagsläget utan mer en prioriteringslista kommande år över akuta åtgärder som behöver vidtas. Som nämnts ovan är en viktig förklaring till bristande systematik i det förvaltande uppdraget att de senaste åren har handlat uteslutande om insatser i befintliga områden som har förelägganden och diskussioner om nedläggning av anläggningar.

Utöver behoven av underhåll och reinvesteringar på ledningsnät finns behov av insatser på olika sätt i både vattenverk och reningsverk. I dagsläget saknas underhålls/förnyelseplan för verken. Dock finns i underhållssystemet kontrollpunkter på anläggningar som löpande följs upp inom ramen för underhållet.

Nedan framgår en beskrivning av kommunens verk, fördelat på vattenverk och avloppsreningsverk.

Kungälv vattenverk

Anläggningen byggdes 2018 och garantitiden löpte ut under 2023. Planerade utbyggnader omfattar FAS 2 och kommande FAS 3 för att öka produktionskapaciteten till 2050. Underhållsbehovet innefattar främst kolreaktivering årligen och modulbyte (3 per år) för ultrafilter. Leveranssnitt 110l/s (396m³/h). Kapacitet 200l/s.

Lysegården vattenverk

Anläggningen är ett grundvattenverk med enklare processteg som renoverades 2016. Brunnar, membranfilter och UV-ljus behöver återkommande service och underhåll och på sikt behövs en

¹³ Exempel på poster i budget/utfall är: el, analyskostnader, filmning, lagning läckor, åtgärder stopp, spolningar, byte av ventiler och delar mm.

upprustning av pumpar och tillhörande utrustning för att möta framtida kapacitetsbehov.
Leveranssnitt 12l/s (46m³/h).

Marstrand vattenverk

Anläggningen är byggd 1936 och delvis utbyggd genom åren och står inför ett omfattande underhållsbehov avseende anläggningens skick, teknikval (hantering av PFAS-föroreningar och processutsläpp) samt råvattendammar och deras dämmen. Frågan kvarstår om den långsiktiga investeringen i underhåll och modernisering är motiverad för att säkerställa anläggningens funktion och de krav som ställs. Kapacitet snitt 3l/s (10m³/h). Intervjuade framhåller att vattenverket antingen bör läggas ned eller byggas nytt.

Kommunen har i dagsläget tre egna avloppsreningsverk: Diseröd ARV, Kode ARV och Marstrands ARV, varav Kode ARV planeras att lägga ner så fort som möjligt (se vidare nedan om aktuella förelägganden och investeringsplaner). Den största delen av kommunens producerade spillvatten skickas dock till Ryaverket i Göteborg via ledningar under älven, ca. 3,4 miljoner kubikmeter att jämföra med de ca. 625 000 kubikmeter som renades vid något av kommunens egna avloppsreningsverk.

4.3.1 Bedömning

Vi bedömer att det endast delvis finns tillräcklig kapacitet vid vattenverk och reningsverk (God kapacitet i Kungälv). Av granskningen framgår det tydligt att avloppsreningsverken i Marstrand, Kode (ska läggas ned) och Diseröd utgör hinder för fortsatt exploatering på grund av deras bristande kapacitet. Kapacitetsproblem finns också gällande vattenverken och i synnerhet vattenverket i Marstrand.

Vi bedömer att verksamheten har strategiskt underlag med mål och ambitioner för det långsiktiga förnyelsearbetet på ledningsnätet. Arbetet med en uppdaterad förnyelseplan visar också att frågan är prioriterad. Det som vi bedömer behöver bli tydligare är kopplingen mellan planerna/ambitionerna såsom förnyelseplan och utbyggnadsplan och den långsiktiga finansieringen och taxeutvecklingen.

Beträffande underhållsplan på ledningsnät och verk kan det systematiska planeringsarbetet utvecklas i en plan som sträcker sig över en längre tid än nuvarande 2-3 år.

Verksamheten har inarbetade rutiner och kontroller för olika underhållsmoment i ledningsnätet. Planeringsverktygen som finns i kommunens verksamhetssystem bedömer vi ger underlag för de prioriteringar som behöver göras. De finns en plan/prioritering för vilka insatser som är prioriterade de kommande åren.

Vi bedömer att verksamheten har god uppfattning om behovet av underhåll och reinvesteringar på de olika anläggningarna. Vi bedömer dock att långsiktiga underhållsplaner behöver upprättas för de olika anläggningarna.

4.4 Samordning i planeringen av insatser

Samplanering med kommunen framhålls som viktig i den långsiktiga planeringen. Samverkansmöten och planeringsmöten sker enligt uppgift inte på ett systematiskt och strukturerat/planerat sätt idag. Intervjuade framhåller att det behöver skapas forum för koncerttänk och största kommunnytta kring olika insatser i infrastrukturen. I större projekt upplevs det finnas en bra planering gemensamt med andra aktörer medan utvecklingspotential finns i det löpande arbetet.

4.4.1 Bedömning

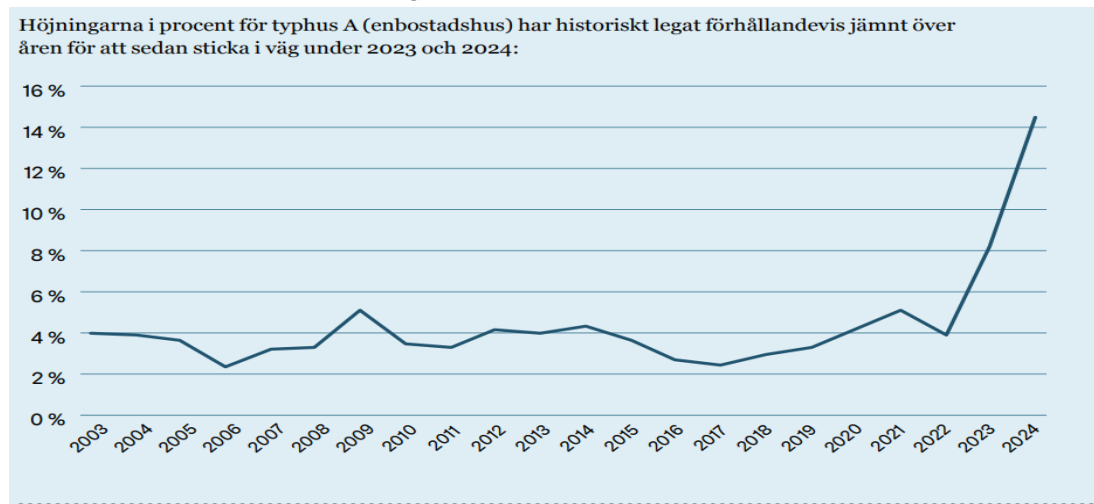
Vi bedömer att det finns en potential att utveckla samverkan och samplanering mellan olika aktörer som har intressen i infrastrukturen. Möten på olika nivåer (strategisk och operativ) bör formaliseras och ske återkommande.

Planeringsdokument (kartor och remisser) bör vara en stående punkt att utbyta mellan varandra för att inhämta kunskap.

4.5 Taxeutveckling kopplat till behov och långsiktig planering inkl. VA kustzon

Månadskostnaden i Kungälv 2024 för en normalvilla är 1096 kronor¹⁴. Genomsnittskostnaden i Västra Götalands län 2024 är 905 kronor. Lägsta månadskostnaden i riket 2024 för en normalvilla har Fagersta (312kr/mån). Högsta månadskostnaden 2024 för samma villa har Norrtälje kommun med 1656 kronor/månad.

Tabellen nedan visar taxeutvecklingen över tid¹⁵:

I Kungälv kommun har taxehöjningar skett med cirka 10% årligen sedan 2020. Från och med januari 2022 infördes bostadsenhetsavgift i stället för mätaravgift. Detta medförde att vissa grupper fick en ökad avgift, exempelvis boende i hyreshus och verksamheter.

¹⁴ Statistik Svenskt vatten, bruksavgift typhus A.

¹⁵ Svenskt vatten, utvecklingen i landet.

Förvaltningen deltar i VA-ekonomiskt nätverk. Under hösten 2024 gjordes en benchmarking mellan kommuners taxor och dess utveckling. Intervjuade framhåller att deras slutsatser från dessa jämförelser är att det är svårt eller omöjligt att dra några relevanta slutsatser eftersom alla kommuner har olika förutsättningar.

Utifrån rapportens redovisning i tidigare avsnitt framgår behoven av ökad finansiering för att klara av kommande års stora behov kopplat till underhåll och reinvesteringar. I detta finns inte behov i form av nyinvesteringar medräknat.

VA Kustzon

Redovisningen nedan är en sammanfattning av de utmaningar som finns med VA kustzon som används som ett samlingsnamn internt på alla förelägganden och den utbyggnadsplan som finns i aktuella områden.

I många kustnära delar av kommunen har det konstaterats stora behov av kommunalt vatten och spillvattenhantering, eftersom det saknas förutsättningar för egna brunnar och egen rening av spillvatten. Ett av kommunfullmäktiges beslutade övergripande mål är: *"Levande havsmiljö" - Kommunen ska tillsammans med relevanta samarbetspartners öka kunskapen om miljöförstöringen av vår kust och initiera verkningsfulla åtgärder.*

VA-verksamheten påverkar havet främst genom utsläpp från reningsverk och avloppspumpstationer. Dessa utsläpp kan minskas genom uppgradering på dessa tekniska anläggningar så att avloppsreningsverken håller hög standard, och att se till att minska bräddningar från pumpstationerna. Det är också viktigt att minska mängden tillskottsvatten i systemen genom att åtgärda felkopplade fastigheter, så att dagvatten inte hamnar i spillvattenledningarna, och genom att prioritera att kontinuerligt underhålla rörledningarna på nätet.

Under prognosperioden 2023–2027 beräknas befolkningen öka från 49 060 i slutet av 2022 till 53 100 år 2027, en ökning med 4 040 personer eller 8 %. Det innebär en genomsnittlig ökning med strax över 1 000 personer per år¹⁶. Trenden i landets kommuner är tidigare uppskattade befolkningsprognoser fått revideras nedåt. Befolkningsutvecklingen i Kungälv visar i senaste delårsrapporten för 2025 att ökningen blir betydligt lägre än tidigare prognoser.

Länsstyrelsen i Västra Götaland har beslutat att ett antal områden i Kungälvs kommun ska ha vatten- och avloppstjänster enligt 6§ lagen om allmänna vattentjänster (LAV). Kommunen har föreläggande om allmänna vattentjänster för fastigheter i Aröd, Harestad, Instön, Klöverön, Kovikshamn och Tjuvkil.

Enligt föreläggandena ska fastigheter i Aröd senast 31 december 2025 anslutas till vatten och avlopp. Harestad skulle senast 31 december 2024 anslutas till vatten och spillvatten. Fastigheter på norra Instön ska senast 31 december 2030 anslutas till dricksvatten, respektive senast 31 december 2036 till spillvatten. Klöverön ska senast 31 december 2028 anslutas till vatten och spillvatten. Fastigheter i Kovikshamn ska senast 31 december 2030 anslutas till vatten och spillvatten. Ett mindre antal fastigheter i Tjuvkil skulle senast 31 december 2024 anslutas till vatten. Gällande Harestad har ansökan skickats till länsstyrelsen om begäran om tidsförlängning av föreläggandet. Länsstyrelsen har beviljat förlängningar i aktuella fall.

¹⁶ VA-RESURSPPLAN KUNGÄLVS KOMMUN 2025–2028, UTBLICK 2029–2032

De olika tidpunkterna beror på att Länsstyrelsen bedömer att Ryaverket inte kommer ha tillräcklig kapacitet för att ansluta Marstrand förrän efter Ryaverkets ombyggnad, som ska vara klar 2036. Kommunen har redan tillstånd för att avleda spillvatten från Marstrand till Ryaverket.

2021-06-17 fattade Miljö- och byggnadsnämnden ett beslut om förbud av utsläpp av avloppsvatten från Kode avloppsreningsverk senast 1 oktober 2023. Detta på grund av frekventa bräddningar, där avloppsvattnet inte genomgår någon som helst rening innan utsläpp, sker till den känsliga recipienten Vallby å. Både ån och Hakefjorden utanför påverkas av övergödning. Vid tidpunkt för granskningen är anläggningen fortsatt i drift med dispens men ska avvecklas. Projekt pågår med överföringsledning som beräknas vara klar första halvåret 2026.

2022-05-25 fattade miljö- och byggnadsnämnden ett beslut om föreläggande gällande att senast om tre år ska slamhanteringen från Marstrandsverket ha förbättrats genom införande av mekanisk rening i stället för kemisk sådan. Implementering ska börja ske genom ett tolv månader långt pilotprojekt och motivet är att starkt minska det slamavfall som produceras vid vattenverket idag och som sannolikt påverkar växt- och djurlivet i Marstrandsfjorden negativt. Vid tidpunkt för granskningen har ingen åtgärd ännu vidtagits då ärendet är uppe för prövning med olika alternativ. Besked väntas hösten 2025.

Intervjuade framhåller att arbetet med att säkerställa dricksvatten- och spillvattenförsörjningen i de områden som har förelägganden har högsta prioritet. Kraftiga viten kan annars bli följden.

Kungälvss kommun VA-plan består av ett flertal delar. Dessa inkluderar:

- Vattenförsörjningsplan
- Drift- och underhållsplan
- VA-utbyggnadsplan
- Dagvattenplan
- Förnyelseplan.

Delar av VA-planen ersätts av kommunens kommande Vattentjänstplan. Kommuner ska från och med 2024-01-01 ha en aktuell vattentjänstplan, som ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Vattentjänstplanen ska antas av kommunfullmäktige och omprövas minst vart fjärde år. Vattentjänstplanen är inte juridiskt bindande. Den ersätter till vissa delar kommunens nuvarande VA-plan, bland annat utbyggnadsplanen. Tidshorisonten för vattentjänstplanen är 12 år. I dagsläget saknas beslutad vattentjänstplan. Planen beräknas enligt uppgift vara beslutad under första halvåret 2026.

Kommunen har, inom ramen för nuvarande arbete med vattentjänstplanen, gjort en GIS¹⁷-analys för samtliga bebyggelseområden med minst 20 hus och belägna inom ett avstånd om 150 meter ifrån varandra vilka idag har enskilda dricksvatten och avloppslösningar och ligger utanför verksamhetsområde för kommunala vattentjänster. Områdena har studerats avseende ett antal parametrar, så som antal hushåll, bebyggelsetryck, recipientens känslighet och om naturförutsättningarna medger att dricksvatten finns både i tillräcklig kvantitet och kvalitet och att avlopp går att ordna på platsen.

Av analysen har bebyggelseområdena klassificerats i fyra kategorier; VA-utbyggnadsområden, VA-utredningsområden, VA-bevakningsområden och enskilt VA-område. I VA-utbyggnadsområden

¹⁷ Geografiskt informationssystem

bedöms det föreligga en skyldighet att bygga ut kommunalt VA. VA-utredningsområden bedöms behöva utredas ytterligare för att fastslå om området ska klassas som utbyggnadsområde, bevakningsområde eller enskilt VA-område. I VA-bevakningsområden bedöms det vara möjligt att behålla enskilda VA-lösningar, men där kan behoven komma att ändras över tid. Enskilda VA-områden bedöms kunna försörjas genom enskilda dricks- och spillvattenledningar under överskådlig tid. De bebyggelseområden som faller inom ramen för 6 § LAV och har klassats som VA-utbyggnadsområde studeras vidare för att fastställa det framtida verksamhetsområdes geografiska gräns.

Befintliga va-system kan vara bristfälliga i kapacitet på grund av att exploateringar har ägt rum i närheten eller i mer perifera delar av kommunen. Därmed bildas enligt uppgift flaskhalsar, vilket det finns många av i kommunen. Det är viktigt att identifiera dessa flaskhalsar så att det på sikt är möjligt att bygga om dem, antingen genom att byta ut och uppdimensionera enstaka delar av systemet eller genom att bygga helt nya sträckningar som förstärker det befintliga systemet. Exempel på sådana flaskhalsar finns i Ytterbyområdet, vilket påverkar vattenförsörjningen till hela västra delen av kommunen, och i Lycke, vilket påverkar vattenförsörjningen ut till Marstrandsområdet. Efter ombyggnation i Ytterbyområdet är förutsättningarna dock betydligt bättre än idag. I Kärna finns en vattenreservoar som skulle behöva vara mer än tio gånger så stor för att räcka till de behov som finns i framtiden. Avloppsreningsverken i Marstrand, Kode och Diseröd utgör också hinder för fortsatt exploatering på grund av deras bristande kapacitet

Arbete med kommunens nya Översiktsplan påbörjades under 2024 och förväntas vara klar 2026. För att kommunfullmäktiges resultatmål och kommunstyrelsens strategiska mål om en ökad samordning i de olika kommunala planeringsprocesserna ska uppnås gäller det att VA-planeringen sker i en pågående dialog med övrig förvaltning gällande såväl översiktsplanering som detaljplanering. Intervjuade uppger att deras deltagande i planeringsprocessen är god och att deltagande sker i såväl Översiktsplanearbetet och i detaljplanearbetet. Intervjuade upplever dock att VA-expertisens synpunkter, råd och rekommendationer i olika processer borde kunna beaktas i större utsträckning. Intervjuade beskriver det hela som att det finns utvecklingspotential i samarbetet med andra samhällsbyggande verksamheter.

Kommunens utbyggnadsplan är ett omfattande dokument som beskriver de åtgärder och investeringar som är nödvändiga att göra kommande år för att klara dels förelägganden, dels utbyggnadsplaner. Prioriteringarna bedöms årligen enligt intervjuade och nödvändiga omprioriteringar görs regelbundet. Vid tidpunkten för granskningen finns det ingen sammantagen beräknad summa för de åtgärder som planeras de kommande fem åren i VA-Kustzon. Investeringssumman för VA i investeringsprogram 2025–2028 är beräknad till 1 250 mnkr netto, dvs efter intäkter från anslutningsavgifter.

Inför taxebeslut 2026 finns i tjänsteskrivelse angivet att taxehöjningarna de kommande åren beräknas vara låga. En mer långsiktig analys av taxeutvecklingen eller behovet av taxeökningar kopplat till de åtgärder som planeras i VA-kustzon har inte kunnat redovisas oss i granskningen.

4.5.1 Bedömning

Kungälv kommun har stora utmaningar inom VA-området vilket belysts i rapporten ovan. Vi bedömer att det är av stor vikt att förankra och skapa förståelse för de stora behov som finns under kommande år. Vi bedömer därför att det behöver tas fram en långsiktig analys av finansieringen och behovet av taxeutvecklingen kommande 5-10 åren. Det finns inte heller någon särskild analys av VA i kustzon och vilka konsekvenser detta får för taxekollektivet som helhet.

Vi noterar att kommunstyrelsen genom sin förvaltning gjort vissa jämförelser av taxa med andra kommuner. Vi ser att det kan finnas ett värde i detta men vill samtidigt framhålla att taxenivåer i olika kommuner bygger på respektive kommuns förutsättningar (strukturella, geografiska, geotekniska, befolkningsutveckling mm). Vi bedömer att en driftsäker och robust VA-infrastruktur är det som ska eftersträvas och för detta behöver finansiering ske via VA-taxan.

5 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningen är att kommunstyrelsen endast delvis har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visar att den långsiktiga förnyelsen av ledningsnätet inte uppnår den takt som kan anses hållbar.

Vi ser dock att de senaste åren inneburit ett stort fokus på utbyggnad och expansion vilket ”trängt” undan insatser på det befintliga ledningsnätet. Fokus kommer även under kommande år ligga på nyinvestering och hantering av de områden som är aktuella med förelägganden. Vi bedömer att detta är en rimlig och nödvändig prioritering. Det som är av vikt är dock att på sikt ställa om och fokusera på uppdraget att långsiktigt hamna i balans gällande förnyelsen av ledningsnätet. Vi bedömer att de målsättningar som finns gällande ledningsförnyelse är ambitiösa och nödvändiga men dessa behöver på sikt också resurssättas och finna sin långsiktiga finansiering.

Utifrån gjorda iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Ta ställning till och resurssätta förnyelseplanen för ledningsnätet så att en långsiktigt hållbar förnyelsetakt kan uppnås. Analys behöver också ske av taxans utveckling i förhållande till de mål som finns om förnyelse.
- Ta initiativ till att verksamheten på ett mer systematiskt sätt följer och dokumenterar statistik gällande utläckage och inläckage som en del av beslutsunderlaget gällande åtgärder i ledningsnätet.
- Ta initiativ till att underhållsplanen för ledningsnätet sträcker sig över en längre tidsperiod.
- Ta initiativ till att det upprättas underhållsplaner även på anläggningar såsom verken.
- Ta initiativ till att utveckla samverkan och samordning med andra aktörer som har intresse av samplanering genom regelbundna samverkansmöten på strategisk och operativ nivå.
- Tillse att det tas fram en långsiktig analys av finansieringen och behovet av taxeutveckling kommande 5–10 åren. Analysen och arbetet med analysen bör också ha som syfte att skapa en förståelse för de behov kommunen har för att uppnå en driftsäker och robust VA-infrastruktur.

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen | Azets

Kristian Gunnarsson

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2026-01-21

24 (32)

§ 19/2026

Missivbrev - Granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen (Dnr KS2025/2667)

Azets Revision & Rådgivning AB (Azets) har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kungälv kommun genomfört en granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och om det finns en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Azets samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen endast delvis har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderar kommunrevisionen kommunstyrelsen att:

- Ta ställning till och resurssätta förnyelseplanen för ledningsnätet så att en långsiktigt hållbar förnyelsetakt kan uppnås. Analys behöver också ske av taxans utveckling i förhållande till de mål som finns om förnyelse.
- Ta initiativ till att verksamheten på ett mer systematiskt sätt följer och dokumenterar statistik gällande utläckage och inläckage som en del av beslutsunderlaget gällande åtgärder i ledningsnätet.
- Ta initiativ till att underhållsplanen för ledningsnätet sträcker sig över en längre tidsperiod.
- Ta initiativ till att det upprättas underhållsplaner även på anläggningar såsom verken.
- Ta initiativ till att utveckla samverkan och samordning med andra aktörer som har intresse av samplanering genom regelbundna samverkansmöten på strategisk och operativ nivå.
- Tillse att det tas fram en långsiktig analys av finansieringen och behovet av taxeutveckling kommande 5-10 åren. Analysen och arbetet med analysen bör också ha som syfte att skapa en förståelse för de behov kommunen har för att uppnå en driftsäker och robust VA-infrastruktur.

Kommunrevisionen önskar, senast den 31 mars 2026, kommunstyrelsens skriftliga kommentarer till Azets granskningsrapport och våra synpunkter enligt ovan.

Beslut

Granskningsrapporten remitteras till förvaltningen.

Expedieras till

För kännedom till

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2026-01-21

Sida

25 (32)

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

Till:
Kommunstyrelsen, Kungälv kommun

For kännedom till:
Kommunfullmäktige, Kungälv kommun

Granskningsrapport "Granskning av förskola och pedagogisk omsorg"

Azets Revision & Rådgivning AB (Azets) har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kungälv kommun genomfört en granskning av förskola och pedagogisk omsorg. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsens styrning och uppföljning av förskolan och pedagogisk verksamhet är ändamålsenlig.

Azets samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsens styrning av förskola och pedagogisk omsorg i allt väsentligt är ändamålsenlig.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Tillse att information om förskola och pedagogisk omsorg finns att tillgå, på kommunens hemsida, till vårdnadshavare med andra modersmål än svenska.
- Fortsätta att kontinuerligt följa upp det systematiska kvalitetsarbetet och vid behov besluta om åtgärder för förbättring.
- Följa upp resultatet av sektorns uppsökande verksamhet riktat mot vårdnadshavare vars barn inte är inskrivna i förskola.
- Se över möjligheten att öka antalet utbildade förskollärare inom pedagogisk omsorg.

Vi föreslår även att information om, kommunens möjlighet att erbjuda barnomsorg på obekvämt arbetstid, bör lämnas på kommunens hemsida.

Vi önskar, senast den 31 mars 2026, kommunstyrelsens skriftliga kommentarer till Azets granskningsrapport och våra synpunkter enligt ovan.

Kungälv den 17 december 2025

För kommunrevisionen

Göran Johansson
Ordförande

KOMMUNREVISIONEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00 vx
FAX 0303-182 59
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

Granskning av förskola och pedagogisk omsorg

Rapport

Kungälv kommun

2025-12-10

Antal sidor: 19

Antal bilagor: 2

1 INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	5
3	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	5
3.1	Avgränsning	5
4	Revisionskriterier	5
5	Metod	6
6	Lagar och föreskrifter	7
6.1	Skollagen (2010:800)	7
6.2	Läroplan för förskolan (SKOLFS 2018:50)	8
7	Resultat av granskningen	9
7.1	Fördelning av platser	9
7.1.1	Bedömning	11
7.2	Information och uppsökande verksamhet	11
7.2.1	Bedömning	13
7.3	Personalsammansättning	14
7.3.1	Bedömning	15
7.4	Systematiskt kvalitetsarbete	15
7.4.1	Bedömning	18
8	Samlad bedömning och rekommendationer	19
9	Bilagor	20
9.1	Bilaga 1	20
9.2	Bilaga 2 – Offentlig statistik	20

1 SAMMANFATTNING

Azets Revision & Rådgivning har av Kungälv kommun revisorer fått i uppdrag att granska förskola och pedagogisk omsorg. Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om kommunstyrelsens styrning och uppföljning av förskolan och pedagogisk omsorg är ändamålsenlig.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsens styrning av förskola och pedagogisk omsorg i allt väsentligt är ändamålsenlig.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att Kungälv kommun tillhandahåller grundläggande information om verksamheten via sin hemsida, men bristen på översättningsmöjligheter kan begränsa tillgängligheten för flerspråkiga familjer. Kommunen bedriver uppsökande arbete riktat till vårdnadshavare vars barn inte är inskrivna i förskola, genom regelbundna utskick och samverkan med aktörer som Barnavårdscentralen (BVC) och socialtjänsten.

Kommunen uppfyller skollagens krav genom att erbjuda förskoleplats till barn med behov av språkutveckling i svenska, även utan ansökan. Det pedagogiska arbetet leds formellt av rektor, men i praktiken ansvarar utbildad personal på avdelningarna för det dagliga arbetet. Hög andel utbildade förskollärare och ett aktivt rekryteringsarbete stärker förutsättningarna att bedriva verksamheten i enlighet med läroplanen.

Det finns en dokumenterad rutin för det systematiska kvalitetsarbetet som beskriver huvudmannens ansvar och kopplingen till kommunens styrmodell. Rutinen är dock inte politiskt antagen av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen tar del av kvalitetsrapporter, men fattar inga aktiva beslut utifrån dessa. För att styrningen avseende det systematiska kvalitetsarbetet ska vara ändamålsenlig krävs att kvalitetsarbetet följs upp kontinuerligt och att beslut fattas vid behov.

I det följande redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.

Nej Endast delvis I allt väsentligt Ja 	
Revisionsfråga	Bedömning
Är kommunens fördelning av platser i förskola och pedagogisk omsorg ändamålsenlig och stödjer ett effektivt resursutnyttjande?	I allt väsentligt
Informerar kommunen om rätt till förskoleplats och pedagogisk omsorg?	I allt väsentligt
Bedriver kommunen en uppsökande verksamhet till vårdnadshavare som inte har barn i förskola?	I allt väsentligt
Erhåller barn särskilt erbjudande om plats i förskola för bättre språkutveckling i svenska?	Ja
Finns det förskollärare och annan personal som i verksamheten som i enlighet med läroplanen kan leda och utveckla verksamheten?	I allt väsentligt
Bedriver kommunstyrelsen i egenskap av huvudman ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med gällande styrdokument?	Endast delvis

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Tillse att information om förskola och pedagogisk omsorg finns att tillgå till vårdnadshavare med andra modersmål än svenska
- Fortsätta att kontinuerligt följa upp det systematiska kvalitetsarbetet och vid behov besluta om åtgärder för förbättring
- Följa upp resultatet av sektorns uppsökande verksamhet riktat mot vårdnadshavare vars barn inte är inskrivna i förskola
- Se över möjligheten att öka antalet utbildade förskollärare inom pedagogisk omsorg

2 BAKGRUND

Azets Revision & Rådgivning har av Kungälv kommunal revisorer fått i uppdrag att granska förskola och pedagogisk omsorg. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Revisorerna har identifierat ett behov av att granska förskolans och pedagogisk omsorgs verksamhet i kommunen. Revisorerna ser i sin risk- och väsentlighetsanalys att brister i kommunstyrelsens styrning kan påverka verksamheternas kvalitet.

3 SYFTE, REVISIONSFRÅGOR OCH AVGRÄNSNING

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsens styrning och uppföljning av förskolan och pedagogisk omsorg är ändamålsenlig.

Granskningen har omfattat följande revisionsfrågor:

- Är kommunens fördelning av platser i förskola och pedagogisk omsorg ändamålsenlig och stödjer ett effektivt resursutnyttjande?
- Informerar kommunen om rätt till förskoleplats och pedagogisk omsorg?
- Bedriver kommunen en uppsökande verksamhet till vårdnadshavare som inte har barn i förskola?
- Erhåller barn särskilt erbjudande om plats i förskola för bättre språkutveckling i svenska?
- Finns det förskollärare och annan personal som i verksamheten som i enlighet med läroplanen kan leda och utveckla verksamheten?
- Bedriver kommunstyrelsen i egenskap av huvudman ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med gällande styrdokument?

3.1 AVGRÄNSNING

Granskningen har avgränsats till förskola och pedagogisk omsorg och avser kommunstyrelsen.

4 REVISIONSKRITERIER

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- kommunallagen 6 kap § 6
- skollagen (2010:800) 2 kap. 8 b och 13–15 §§, 4 kap. 3, 5–6 och 7 §§, 8 kap. 12 och 14 a §§, 25 kap. 2 och 7–8 §§ och 29 kap. 19 §
- läroplan för förskolan (SKOLFS 2018:50)

5 METOD

Granskningen har genomförts genom:

- dokumentstudier av erhållna riktlinjer, rutiner, processbeskrivningar och uppföljningar.
- intervjuer har genomförts med
 - Verksamhetschef förskola
 - Verksamhetsledare förskola
 - Barnomsorgshandläggare
 - Rektorer för förskola och pedagogisk omsorg
 - Kommunstyrelsens presidium
 - Utskottet för bildning och lärandes presidium

Inom ramen för granskningen har vi efterfrågat statistik avseende antal barn, personal (utbildade förskollärare samt barnskötare) för respektive av kommunens förskolor. I granskningen har vi gjort ett urval av fem enheter vars rektorer har deltagit i intervju. Detta i syfte att få en variation i geografisk placering och storlek på enheterna.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Rapporten är faktakontrollerad av representant från huvudmannen.

6 LAGAR OCH FÖRESKRIFTER

6.1 SKOLLAGEN (2010:800)

2 kap. 8 b § Huvudmannen har ansvar för att det finns tillgång till personal med sådan utbildning och erfarenhet att barnens behov av omsorg och pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. Detta gäller både förskola och pedagogisk omsorg och syftar till att säkerställa kvalitet och trygghet i verksamheten.

2 kap. 13–15 §§ Undervisning i förskolan ska i huvudsak bedrivas av legitimerade förskollärare. Legitimation kräver relevant examen och lämplighet. Vissa undantag från kravet på legitimation är möjliga, exempelvis vid undervisning på främmande språk eller i särskilda pedagogiska inriktningar. Dessa bestämmelser säkerställer att undervisningen vilar på professionell grund.

4 kap. 3 § Huvudmannen ska systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Detta utgör grunden för det kvalitetsarbete som ska bedrivas inom både förskola och pedagogisk omsorg.

4 kap. 5–6 §§ Barn och vårdnadshavare ska ges inflytande över utbildningen. Barnens åsikter ska beaktas i frågor som rör dem, och vårdnadshavare ska ges möjlighet till delaktighet. Detta stärker barnperspektivet och bidrar till en verksamhet som utgår från barnens behov och rättigheter.

4 kap. 7 § Huvudmannen är skyldig att ha rutiner för att ta emot och hantera klagomål mot utbildningen. Informationen om dessa rutiner ska vara lättillgänglig, och åtgärder ska vidtas vid brister. Detta är en viktig del av det systematiska kvalitetsarbetet och bidrar till transparens och ansvarstagande.

8 kap. 12 § Hemkommunen ansvarar för att utbildning i förskola kommer till stånd för alla barn som har rätt till förskola, antingen efter vårdnadshavares önskemål eller genom särskilda erbjudanden. Kommunen kan fullgöra detta ansvar genom att erbjuda plats i både kommunal och fristående förskola.

8 kap. 14 a § Kommunen är skyldig att erbjuda förskoleplats till vissa barn även utan ansökan från vårdnadshavare. Detta gäller barn som är födda utomlands eller har vårdnadshavare med kort vistelsetid i Sverige. Syftet är att främja språkutveckling i svenska och ge barnen bättre förutsättningar inför skolstart.

4 kap. 3 § Kommunen ska sträva efter att erbjuda pedagogisk omsorg om vårdnadshavare önskar det. Verksamheten ska stimulera barnens utveckling och lärande, främja allsidig personlig utveckling och förbereda barnen för fortsatt utbildning. Barn i behov av särskilt stöd ska ges det stöd de behöver.

25 kap. 7–8 §§ Pedagogisk omsorg ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler med lämplig grupsammansättning. Det ska finnas personal med relevant utbildning eller erfarenhet, och huvudmannen ska erbjuda kompetensutveckling samt bedriva ett dokumenterat kvalitetsarbete. Dessa krav syftar till att höja kvaliteten och säkerställa barnens trygghet och utveckling.

29 kap. 19 § Kommunen och andra huvudmän inom skolväsendet är skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för uppföljning och utvärdering till statliga myndigheter. Detta möjliggör nationell kvalitetsgranskning och bidrar till en likvärdig utbildning för alla barn.

6.2 LÄROPLAN FÖR FÖRSKOLAN (SKOLFS 2018:50)

Förskolan är en del av skolväsendet och vilar på demokratins grund. Läroplanen anger att utbildningen ska främja barns utveckling och lärande samt förmedla grundläggande värden såsom respekt för mänskliga rättigheter, jämställdhet och solidaritet. Förskolans uppdrag omfattar omsorg, utveckling och lärande i en helhet, där undervisningen ska utgå från barnens behov och intressen. Förskolläraren har ett särskilt ansvar för att planera och genomföra undervisningen, medan rektorn har det övergripande ansvaret för att leda och samordna det pedagogiska arbetet. Läroplanen betonar även vikten av barns delaktighet, samverkan med hemmet och ett systematiskt kvalitetsarbete.

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 FÖRDELNING AV PLATSER

Organisation

I Kungälv kommun är det kommunstyrelsen som har ansvaret att fullgöra huvudmannens uppgifter enligt skollagen. Det är således kommunstyrelsen som är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har det strategiska ansvaret för utveckling, personalpolitik och den ekonomiska förvaltningen.

Under kommunstyrelsen finns tre politiska utskott och tre sektorer, som förbereder de ärenden som kommunstyrelsen ska fatta beslut om. Bland dessa finns Utskottet för Bildning och Lärande och Sektor Bildning och Lärande. Utskottet ska följa upp och förbereda ärenden om förskola, grundskola, pedagogisk omsorg, gymnasieskola, vuxenutbildning, fritid, kultur, kontaktcenter och bibliotek. Det är således kommunstyrelsen som är huvudman och ansvarig nämnd för förskola och pedagogisk omsorg i Kungälv kommun.

Det finns totalt 27 kommunala förskolor i kommunen. Dessa varierar i storlek, åldersindelning och geografisk placering. Utöver det finns det pedagogisk omsorg där dagbarnvårdare tar emot inskrivna barn i sitt eget hem eller i en särskild lokal. Den pedagogiska omsorgen ses som en enhet men bedrivs på olika platser i kommunen.

Fördelning av platser i förskola och pedagogisk omsorg

Kungälv kommun har genom kommunstyrelsen fastställt en riktlinje för förskola och pedagogisk omsorg¹. Enligt riktlinjen ska barn från och med ett års ålder erbjudas plats i förskola i den omfattning som krävs med hänsyn till vårdnadshavares arbete, studier eller barnets individuella behov utifrån familjens situation (SkolL 8 kap. 5 §). För att styrka behovet av omsorg kan kommunen begära intyg från arbetsgivare, arbetsförmedling eller utbildningssamordnare. Barnet måste vara folkbokfört i Kungälv kommun för att vara berättigat till plats.

Kommunen är skyldig att erbjuda plats inom fyra månader från det att behovet har anmälts (SkolL 8 kap. 14 §). Om vårdnadshavares önskemål inte kan tillgodoses, ska kommunen erbjuda plats vid en förskoleenhet så nära barnets hem som möjligt (SkolL 8 kap. 15 §).

För att främja språkutveckling i svenska ska kommunen även lämna särskilda erbjudanden om förskoleplats, utan att vårdnadshavare först har ansökt. Detta gäller barn som:

- är födda utomlands och har vistats i Sverige i högst fem år
- har vårdnadshavare som är födda utomlands och har vistats i Sverige i högst fem år

Erbjudandet ska lämnas senast tre månader före det datum då barnet tidigast kan tas emot, och platsen ska reserveras i upp till en månad efter detta datum (SkolL 8 kap. 14a–c §).

¹ Kommunstyrelsen 2023-09-20 § 233

Riktlinjen anger även att ett barn endast kan ha en placering, antingen i förskola eller i pedagogisk omsorg. Fördelningen av platser sker enligt följande prioriteringsordning:

- Ködatum
- Syskonförtur
- Ålder (äldre barn prioriteras före yngre)

Vid lika ködatum prioriteras syskon tillsammans. Om två barn önskar plats vid samma enhet, ges platsen i första hand till det barn som redan har ett syskon placerat där. Ansökan för syskon måste inkomma senast fyra månader innan plats kan erbjudas. Turordningen kan frångås om barnet är i behov av särskilt stöd (SkolL 8 kap. 7 §).

Om ett barn erbjuds plats i en förskola som inte är förstahandsvalet, behåller barnet sin plats i kön tills ett nytt erbjudande kan ges. Om vårdnadshavarna tackar nej till ett andra erbjudande, tas barnet bort ur kön och förlorar sin plats. I dagsläget sker omplaceringar enligt gällande riktlinjer i augusti. Av intervjuer framkommer att ett förslag till reviderade riktlinjer föreslagits där omplacering även ska göras i januari. Enligt förvaltningen kommer förslaget att behandlas av kommunstyrelsen i december.

Utöver riktlinjen har kommunen tillhandahållit dokument som beskriver barnomsorgsprocessen för verksamhetsåret 2024/2025. Av detta framkommer att ansökningar hanteras i ett digitalt system, där godkända ansökningar placeras i kö enligt kommunens regler. Planeringen inför placering påbörjas cirka tre månader före önskat startdatum. Barnomsorgshandläggare analyserar kön och tillgången på lediga platser och utformar en plan för erbjudanden i enlighet med riktlinjerna. Platserbjudanden skickas ut till vårdnadshavare via e-post cirka två månader före startdatum och besvaras i ett digitalt system.

När vårdnadshavare accepterar erbjudandet placeras barnet automatiskt i systemet. En bekräftelse skickas till rektorn på den aktuella förskolan, som därefter kontaktar barnomsorgshandläggaren för att fastställa avdelning och startdatum.

Av intervjuer framkommer att handläggningsprocessen följer de riktlinjer som antagits och att de upplevs fungera väl. Samtidigt lyfts utmaningar kopplade till det verksamhetssystem som används vid placering av barn. En utmaning som beskrivs är att systemet saknar möjlighet att sortera barn utifrån huvudman (kommunal eller fristående). Detta medför att handläggare manuellt måste granska och godkänna ansökningar även till fristående förskolor. Trots denna begränsning upplevs det som en fördel att få insyn i ansökningarna till de fristående verksamheterna, även om det sammantaget anses som fördelaktigt om de fristående huvudmännen hade haft möjlighet att granska sina egna ansökningar.

Handläggare för också dialog med fristående enheter för att på så sätt bättre kunna få en bild av söktrycket hos enskilda huvudmän och justera den egna prognosen av behovet av barnomsorg i kommunal regi utifrån detta. Intervjuade nämner att det kan vara svårt att prognosticera behovet av plats då olika områden är populära för inflytt i olika omgångar, och att kommunen växt snabbt på senare tid. Detta kombineras även med det minskade barnafödandet². Likaså framkommer av intervjuer att kommunens byte av system för handläggning ytterligare försvårat prognostiseringen

² Statistiska centralbyrån publicerade 2024 en rapport som visade på att antalet skolbarn i Sverige beräknas sjunka stadigt på grund av det minskade barnafödandet. Samtliga år fram till minst 2070 kommer antalet barn i åldrarna 6–15 år att vara mindre än idag. Se rapporten i sin helhet här: [Sveriges framtida befolkning 2024–2070](#)

då kommunen nu tar en avgift av fristående enheter för att använda det nya systemet vilket resulterat i att inte alla enheter längre deltar.

Rektorer och handläggare för dialog om antalet vårdnadshavare som sökt plats för sitt barn i förskolan och skulle det visa sig att det, efter placering av samtliga barn, finns platser kvar så för rektor dialog med verksamhetschef kring hur detta ska hanteras för att effektivisera resursutnyttjandet. Från intervjuer framkommer att avdelningar pausats för att på så sätt justera för ett lägre söktryck under perioder. I dagsläget är två avdelningar pausade och det pågår ett arbete med att se över dimensioneringen av enheterna utifrån de minskande barnkullarna.

Barnomsorg på obekväm arbetstid

I dagsläget erbjuds inte omsorg på kvällar, nätter och helger. Dock har det under 2024 genomförts en utredning på området, där kommunstyrelsen efter genomförd utredning beslutat³ att omsorg ska erbjudas på kvällar, nätter och helger när behov finns och lämplig lokal kan erbjudas. Däremot saknas information om kommunens möjlighet att erbjuda barnomsorg på obekväm arbetstid på kommunens hemsida.

Av intervju med utbildningsutskottet framkommer att ombyggnation av befintlig förskola pågår för att möta de behov som uppstår i samband med omsorg på obekväm arbetstid.

7.1.1 Bedömning

Vår bedömning är att kommunens fördelning av platser i förskola och pedagogisk omsorg **i allt väsentligt** är ändamålsenlig och stödjer ett effektivt resursutnyttjande.

Vår bedömning baseras på att kommunen har antagna riktlinjer för placering i förskola och pedagogisk omsorg. Vidare följer kommunen de prognoser som finns angående barnantal i ålder 1–5 år och anpassar verksamheten utifrån detta.

Vi konstaterar att information om kommunens planerade erbjudande av barnomsorg på obekväm arbetstid saknas på hemsidan. Avsaknaden av denna information innebär en risk att vårdnadshavare inte får kännedom om möjligheten till omsorg på obekväm arbetstid. Detta kan i sin tur försvåra arbetet med att kartlägga behovet och därmed även kommunens möjligheter att tillgodose det.

7.2 INFORMATION OCH UPPSÖKANDE VERKSAMHET

Information om rätt till plats

På kommunens hemsida finns information om olika förskolor⁴ samt pedagogisk omsorg⁵ i kommunen. Av informationen framgår hur vårdnadshavare ansöker om plats i förskola eller pedagogisk omsorg. Ansökan görs via en e-tjänst. Vidare finns information om hur placering går till, placeringserbjudande (hur man svarar), samt en sammanställning av vanliga frågor och svar om ansökan om barnomsorg.

³ KS 2024-09-18 § 240

⁴ [Kommunala förskolor - kungalv.se](https://kommunala.forskolor-kungalv.se)

⁵ [Pedagogisk omsorg - kungalv.se](https://pedagogisk.omsorg-kungalv.se)

På kommunens hemsida saknas möjligheten att översätta informationen till andra språk. Intervjuade uppger att informationsblad och foldrar finns på ett fåtal språk utöver svenska.

Uppsökande verksamhet

Sedan den 1 juli 2023 gäller nya bestämmelser⁶ som syftar till att fler barn ska börja i förskolan och därigenom ges bättre förutsättningar för språkutveckling i svenska. Enligt dessa regler är alla kommuner skyldiga att bedriva uppsökande verksamhet riktad till vårdnadshavare vars barn ännu inte har en förskoleplacering. Kontakten ska ske inför höstterminen det år barnet fyller tre år, och upprepas inför varje höst- och vårtermin fram till och med det år barnet fyller fem år.

Av den skriftliga beskrivningen av barnomsorgsprocessen samt kompletterande intervjuuppgifter framgår att kommunen genomför riktade utskick till vårdnadshavare vars barn inte är inskrivna vid en förskola. Utskicket, som sker per brev, är endast utformat på svenska. Kommunen har även upprättat en rutin med tillhörande årshjul⁷ som strukturerar insatserna för att öka antalet barn i förskolan.

Utskick genomförs i mars och augusti varje år. Barnomsorgshandläggare tar fram listor över aktuella barn från verksamhetssystemet. Utskicken innehåller informationsbrev, foldrar samt ansökningsblanketter med svarskuvert. Ett särskilt anpassat utskick görs till vårdnadshavare vars barn är placerade i pedagogisk omsorg, inklusive fristående verksamheter, med motsvarande informationsmaterial.

Om barnet inte påbörjat förskola efter utskick, upprepas utskicket inför varje höst- och vårtermin. Det sista utskicket sker inför våren det år barnet fyller sex år.

I samband med utskicken kontaktar förskolans verksamhetsledare relevanta aktörer som möter vårdnadshavare till barn i förskoleåldern, exempelvis öppna förskolor, barnavårdscentraler (BVC) och socialtjänsten. Syftet är att sprida information om rätten till förskola, förskolans uppdrag och ansökningsförfarandet. Detta regleras i *Rutin – Fler barn i förskolan*.

Kommunen följer upp arbetet genom att föra statistik över antalet utskick samt antalet barn som börjar i förskolan efter att familjen mottagit informationen. Inför hösten 2025 genomfördes 23 utskick till oplacerade barn, varav åtta börjat i förskola efter mottaget utskick. Intervjuade beskriver att denna statistik inte rapporteras till kommunstyrelsen.

Särskilt erbjudande om plats

Kommunen har enligt skollagen (8 kap. 14 a-c §§) skyldighet att reservera förskoleplats till vissa barn, även om vårdnadshavare inte har ansökt om plats. Skyldigheten gäller barn som är folkbokförda i kommunen och uppfyller något av följande kriterier:

- Barnet är fött utomlands och har vistats i Sverige i högst fem år
- Barnets vårdnadshavare är födda utomlands och har vistats i Sverige i högst fem år, oavsett barnets födelseland

⁶ SFS 2022:833

⁷ Rutin Fler barn i förskolan, ej daterad

Även barn som är placerade i pedagogisk omsorg omfattas, under förutsättning att övriga kriterier är uppfyllda.

Erbjudandet om plats ska lämnas inför höstterminen det år barnet fyller tre år, senast tre månader före det datum barnet tidigast kan börja. Om vårdnadshavare tackar nej till platsen, ska kommunen ändå skicka ett nytt erbjudande inför varje höst fram till och med det år barnet fyller fem år.

Erbjudandet ska innehålla information om:

- Vilken förskola barnet har tilldelats
- Startdatum, vilket ska sammanfalla med grundskolans terminsstart

Kommunen är skyldig att hålla platsen reserverad till och med en månad efter erbjudet startdatum. Om barnet inte börjar inom denna tid eller om platsen aktivt avböjs, upphör skyldigheten att hålla platsen reserverad. Ett nytt erbjudande ska dock lämnas inför nästkommande hösttermin.

7.2.1 Bedömning

Vår bedömning är att kommunen i **allt väsentligt** informerar om rätt till förskoleplats och pedagogisk omsorg.

Kungälv kommun tillhandahåller grundläggande information om förskola och pedagogisk omsorg via sin hemsida. Dock saknas möjlighet att översätta webbinnehållet till andra språk, vilket kan begränsa tillgängligheten för flerspråkiga familjer. En del av den information som lämnas till vårdnadshavarna finns översatta till andra språk än svenska, men utbudet är begränsat. Bedömningen grundar sig även på att det saknas uppföljning av anledningen till att vårdnadshavare väljer att inte placera sina barn i förskola.

Vår bedömning är att kommunen i **allt väsentligt** bedriver en uppsökande verksamhet till vårdnadshavare som inte har barn i förskola.

Bedömningen grundar sig på att kommunen bedriver en uppsökande verksamhet riktad till vårdnadshavare vars barn inte är inskrivna i förskola genom riktade utskick två gånger per år, kompletterat med samverkan med relevanta aktörer såsom öppna förskolor, BVC och socialtjänsten. Sektorn har etablerat interna rutiner och ett årshjul som säkerställer kontinuitet i insatserna, och följer upp arbetet genom statistik över utskick och faktisk placering. Vi ser dock att det utskick som görs endast görs på svenska vilket vi anser är en brist.

Vår bedömning är att barn erhåller ett särskilt erbjudande om plats i förskola för bättre språkutveckling i svenska.

Vår bedömning är att kommunen uppfyller kraven enligt skollagen genom att erbjuda förskoleplats till barn med behov av språkutveckling i svenska, även utan ansökan från vårdnadshavare. Erbjudanden skickas ut inför varje höst till barn som är folkbokförda i kommunen och platser reserveras enligt regelverket.

7.3 PERSONALSAMMANSÄTTNING

Personal som kan leda och utveckla verksamheten

Enligt 2 kap. 9 § skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en förskole- eller skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Vid intervjuer framkommer att rektor formellt har det övergripande ansvaret för att leda och samordna verksamheten. Det beskrivs även att det i praktiken är den utbildade personalen på respektive avdelning som ansvarar för att leda och samordna det dagliga pedagogiska arbetet, i enlighet med författningarna.

Tabellen nedan redovisar antal barn inom varje verksamhetsform samt personalstyrkan, fördelad på totalt antal anställda, utbildade förskollärare och barnskötare, samt övrig personal.

	Barn	Anställda (totalt)	Utbildade förskollärare	Utbildade barnskötare	Övriga anställda
Pedagogisk omsorg	118	28	2	3	23
Förskola	2221	518	278	207	33
Totalt	2339	546	280	210	56

Tabell 1: Statistik över antal barn och anställda inom respektive verksamhetsform

Utifrån intervjuuppgifter framgår att varje avdelning i förskolan i regel har en grundbemanning med tre personal för 18 barn. Av dessa tre är vanligtvis två utbildade förskollärare och en utbildad barnskötare. Det framgår vidare att det inte finns någon formellt fastställd rutin som reglerar att varje avdelning ska bemannas med två utbildade förskollärare per tre personal. Däremot fördelas budgeten utifrån denna bemanningsprincip.

Det framkommer även att kommunen har lagt stor vikt vid att rekrytera utbildade förskollärare, dels för att säkerställa pedagogisk kompetens i verksamheten, dels för att stärka sin attraktivitet som arbetsgivare. Statistik kommunen bifogat granskningen bekräftar att en hög andel av personalen inom förskolan har relevant utbildning som förskollärare eller barnskötare. Vidare framgår att personalens utbildningsnivå är jämnt fördelad över enheterna.

Offentlig statistik⁸ visar att personaltätheten (antal barn per heltidstjänster med förskollärlägitimation) är högre i Kungälv kommun jämfört med riket. Se bilaga 2 för en jämförande sammanställning av nyckeltal inom förskoleverksamheten mellan Kungälv kommun och liknande kommuner.

Inom pedagogisk omsorg är andelen utbildad personal däremot lägre. Detta kan förklaras av att den pedagogiska omsorgen inte omfattas av samma lagkrav på utbildning som förskolan.

7.3.1 Bedömning

Vår bedömning är att det **i allt väsentligt** finns förskollärare och annan personal som i verksamheten i enlighet med läroplanen kan leda och utveckla verksamheten.

Bedömningen grundar sig på att rektor, enligt skollagen, har det formella ansvaret för att leda och samordna det pedagogiska arbetet, vilket bekräftas i intervjuer. I praktiken är det dock den utbildade personalen på respektive avdelning som ansvarar för det dagliga pedagogiska arbetet.

Varje avdelning bemannas i regel med två förskollärare på tre personal, vilket ger god förutsättning för att bedriva verksamheten i enlighet med läroplanen. Kommunens aktiva arbete med att rekrytera utbildade förskollärare och den höga andelen personal med relevant utbildning stärker ytterligare förutsättningarna för att leda och utveckla verksamheten.

Dock ser vi att det inom pedagogisk omsorg i större utsträckning saknas personal med adekvat utbildning. Detta kan förklaras av att den pedagogiska omsorgen inte omfattas av samma lagkrav på utbildning som förskolan, dock hindrar detta inte att kommunen arbetar för att anställa personal med adekvat utbildning även inom pedagogisk omsorg.

7.4 SYSTEMATISKT KVALITETSARBETE

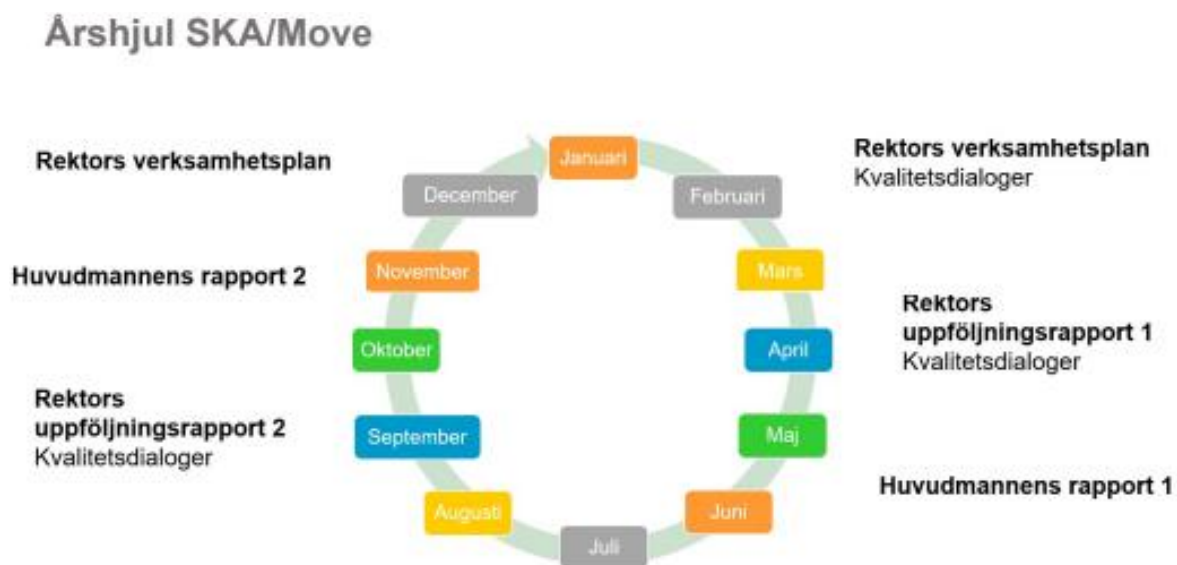
Struktur för det systematiska kvalitetsarbetet

Sektor bildning och lärande har en dokumenterad rutin för det systematiska kvalitetsarbetet inom kommunen⁹. Rutinen är vid tillfället för granskningen ett förvaltningsspecifikt dokument, men enligt uppgift vi har tagit del av från förvaltningen pågår en intern diskussion om riktlinjen även ska antas politiskt framåt.

Inledningsvis beskriver rutinen huvudmannens uppdrag och ansvar, följt av en beskrivning av hur relationen mellan systematiskt kvalitetsarbete och kommunens modell för verksamhetsstyrning (MOVE) ser ut. Kungälv kommuns arbete med systematiskt kvalitetsarbete bygger på verksamhetsplaner, uppföljningsrapporter, kvalitetsdialoger samt huvudmannens rapport. Dessa genomförs enligt årshjulet nedan.

⁸ Erhållen från Kolada.se

⁹ Rutiner för systematiskt kvalitetsarbete för skola/förskola i Kungälv kommun, beslutad av sektorledningen för Bildning och Lärande 2022-03-16.

Figur 1: Årshjulet för systematiskt kvalitetsarbete och verksamhetsstyrning inom Kungälv kommun.

Verksamhetsplanerna är grunden för det systematiska kvalitetsarbetet och dessa tas fram på enhets-, verksamhets- och sektornivå. På så vis är det både rektorer, verksamhetschefer och sektorchef som tar fram sina egna verksamhetsplaner. I verksamhetsplanerna beskrivs enhetens eller verksamhetens grunduppdrag, kvalitetsfaktorer, fokusområden och budget. I det digitala verksamhetssystem som används inom kommunen kan respektive verksamhet se vilka av dessa kvalitetsfaktorer som specifikt rör deras verksamhet, i de fall inte samtliga indikatorer är relevanta.

Uppföljningsrapporterna tas fram två gånger per år, likaså på enhets-, verksamhets- och sektornivå. Dessa uppföljningar bygger på samma avsnitt som återfinns i verksamhetsplaneringen, det vill säga kvalitetsfaktorerna, fokusområdena och budget.

Huvudmannen tar två gånger per år fram sammanfattande rapporter för det systematiska kvalitetsarbetet. Dessa kallas för huvudmannens rapport. Rapporterna följer upp och analyserar resultaten på kommun- och skolnivå utifrån vad som framkommit i verksamhetsplaner, uppföljningsrapporter och kvalitetsdialoger.

Av de sammanfattande rapporterna framgår ett eget avsnitt som omfattar förskola och pedagogisk omsorg. *Huvudmannens rapport 1* (2024) följer upp det systematiska kvalitetsarbetet i förskolan och baseras på verksamheternas kvalitetsrapporter, statistik från Göteborgsregionens förskoleenkät, som inkluderar både personalens självskattning och en vårdnadshavarenkät. Utifrån resultat och analys redovisas sedan planerade aktiviteter, samt vem som ansvarar för genomförandet.

Av rapporten framgår bland annat att Kungälv kommunens förskolor och pedagogisk omsorg generellt bedöms erbjuda en trygg miljö för barnen. Detta bekräftas både genom personalens självskattning och vårdnadshavarnas svar i den regionala enkäten. Ett gemensamt introduktionsmaterial har implementerats för att säkerställa likvärdig inskolning, vilket har bidragit till ökad trygghet. För att ytterligare stärka kontinuiteten i personalgruppen och därmed barnens trygghet, har flera enheter börjat använda husvikarier. Ansvar för trygghetsarbetet ligger på respektive rektor, medan Sektor Bildning och Lärande ansvarar för utveckling av gemensamma riktlinjer och material.

Arbetet mot kränkande behandling och diskriminering fortgår. Förskolorna arbetar med likabehandlingsplaner, trygghetsvandringar och kartläggning av otrygga platser. Vid incidenter sätts åtgärder in, exempelvis särskild ansvarsfördelning eller tillfällig förstärkning av bemanning. Av

rapporten framgår att rektor ansvarar för att rutiner följs och att åtgärder vidtas, medan huvudmannen har ett övergripande ansvar för att stödja enheterna i arbetet.

Inflytande och delaktighet är ett fokusområde. I den pedagogiska planeringen ska enheterna utgå från barnens behov och intressen, och flera förskolor har infört strukturer som barnråd och reflektionssamlingar. Av rapporten framgår att det finns utmaningar i att ge inflytande till barn som har svårt att uttrycka sig verbalt. Rektor ansvarar för att utveckla arbetssätt som främjar delaktighet, med stöd från sektorledningen.

För tidiga insatser och barnhälsa har kommunen tagit fram ett stödmaterial som nu är integrerat i kommunens pedagogiska plattform. Detta möjliggör dokumentation och uppföljning av anpassningar och särskilt stöd inom samma plattform som övrig pedagogisk planering. Ett kommunövergripande arbete med tydliggörande pedagogik har också inletts. Rektor ansvarar för lokal implementering, Sektor Bildning och Lärande driver det övergripande utvecklingsarbetet.

Huvudmannens rapport 2 (2024) fokuserar på utbildning och undervisning i förskolan, med utgångspunkt i samma underlag. Resultaten visar på att Kungälv kommun ligger över regionens genomsnitt på samtliga frågor. Även här redovisas planerade insatser utifrån resultaten och analysen, som omfattar bland annat insatser kopplade till bemanning.

Rapporten visar på hög måluppfyllelse inom språk och kommunikation, estetiskt skapande samt matematik. Samtidigt lyfts utmaningar, och pedagoger uttrycker osäkerhet kring undervisning i, naturvetenskap och teknik. För att möta dessa utmaningar planeras flera insatser. En överenskommelse om arbetstid för förskollärare ska implementeras, vilket innebär fyra timmar per vecka avsatta för planering. Strategisk bemanningsplanering ska bidra till att frigöra tid för undervisning. Arbetet med lärarledare för pedagogisk utveckling fortsätter, och ett nytt utvecklingsområde introduceras: lekens roll i undervisningen. Rektor ansvarar för att genomföra arbetstidsöverenskommelsen, bemanningsplaneringen och det pedagogiska utvecklingsarbetet. Huvudmannen har ansvar för att initiera och följa upp utvecklingsområden.

Fritidshemmet lyfts i rapporten och det ges exempel på verksamheter med hög kvalitet och god struktur. Dock varierar kvaliteten mellan olika fritidshem, och det råder brist på legitimerade fritidslärare. Andelen pedagoger med högskoleexamen är lägre än riksgenomsnittet, 27 % jämfört med 36 %. För att stärka fritidshemsverksamheten ska ett kommunövergripande nätverk för fritidslärare etableras. Rektor ansvarar för utvecklingsarbete och bemanning, medan huvudmannen ansvarar för att etablera och stödja nätverk samt övergripande insatser.

Pedagogisk omsorg anges i rapporten ha ett tydligt fokus på omsorg, utveckling och lärande. Resultaten i vårdnadshavarenkäten är goda. Samtidigt saknas förskollärare inom verksamheten, vilket begränsar möjligheten att bedriva undervisning enligt skollagens intentioner. Det finns även behov av förbättrad kommunikation kring digitalisering. Planerade insatser inkluderar en genomlysning av lokaler för gemensam verksamhet samt fortsatt utveckling av omsorgs- och lärandemiljöer. Rektor ansvarar för verksamhetens kvalitet och utveckling, medan huvudmannen ansvarar för att skapa förutsättningar och följa upp insatser.

7.4.1 Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen **endast delvis** i egenskap av huvudman bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med gällande styrdokument.

Vår bedömning grundar sig på att det finns en dokumenterad rutin för det systematiska kvalitetsarbetet inom sektorn som beskriver huvudmannens ansvar och kopplingen till kommunens styrmodell. Rutinen är dock inte antagen av kommunstyrelsen, vilket innebär att den saknar formell politisk förankring.

Kommunstyrelsen tar del av huvudmannens rapporter, men har under granskningsperioden inte fattat några aktiva beslut i samband med att dessa underlag presenteras för kommunstyrelsen. Vi understryker vikten av att fortsatt kontinuerligt följa upp det systematiska kvalitetsarbetet och vid behov besluta om nödvändiga åtgärder snarare än att enbart notera information till protokollet.

För att ytterligare stärka kvalitén inom pedagogisk omsorg bör kommunen se över möjligheten att anställa fler med pedagogisk utbildning inom pedagogisk omsorg.

8 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om kommunstyrelsens styrning och uppföljning av förskolan och pedagogisk omsorg är ändamålsenlig.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsens styrning av förskola och pedagogisk omsorg i allt väsentligt är ändamålsenlig.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att kommunen tillhandahåller grundläggande verksamhetsinformation via sin hemsida, men brist på översättningsmöjligheter kan begränsa tillgängligheten för flerspråkiga familjer. Vidare bedriver kommunen uppsökande arbete mot vårdnadshavare till barn utanför förskolan. Barn med behov av språkutveckling erbjuds plats i förskola även utan ansökan.

Vidare grundar sig bedömningen på att det dagliga pedagogiska arbetet leds av utbildad personal, med stöd av en hög andel förskollärare och aktiv rekrytering.

Bedömningen grundar sig även på att det finns en dokumenterad rutin för det systematiska kvalitetsarbetet som beskriver huvudmannens ansvar och kopplingen till kommunens styrmodell. Rutinen är dock inte politiskt antagen. För att stärka styrningen avseende det systematiska kvalitetsarbetet krävs en tydligare uppföljning av kommunstyrelsen och att styrelsen aktivt fattar beslut vid behov.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Tillse att information om förskola och pedagogisk omsorg finns att tillgå till vårdnadshavare med andra modersmål än svenska
- Fortsätta att kontinuerligt följa upp det systematiska kvalitetsarbetet och vid behov besluta om åtgärder för förbättring
- Följa upp resultatet av sektorns uppsökande verksamhet riktat mot vårdnadshavare vars barn inte är inskrivna i förskola
- Se över möjligheten att öka antalet utbildade förskollärare inom pedagogisk omsorg

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Sara Viljsson

Verksamhetsrevisor

Joakim Nertyk

Certifierad kommunal revisor

Elina Lundberg

Verksamhetsrevisor

9 BILAGOR

9.1 BILAGA 1

Datum	§	Beslut
2024-02-21	31	Systematiskt kvalitetsarbete för förskola och skola - huvudmannens rapport 2 2023
2024-06-05	155	Systematiskt kvalitetsarbete – huvudmannens rapport 1 2024
2024-12-11	340	Systematiskt kvalitetsarbete för skola och förskola - huvudmannens rapport 2, 2024
2025-06-04	182	Systematiskt kvalitetsarbete – huvudmannens rapport 1 2025

Tabell bilaga 1: Kommunstyrelsens beslut från protokoll under 2024 och hittills publicerade protokoll från 2025 som berör granskningsområdet.

9.2 BILAGA 2 – OFFENTLIG STATISTIK

Tabellen nedan innehåller statistik från Kolada¹⁰ och redovisar nyckeltal för förskoleverksamheten i Kungälv kommun samt liknande kommuner under åren 2022, 2023 och 2024. Uppgifterna omfattar andelen heltidstjänster i förskolan med relevant utbildning samt förskollärartäthet. Syftet med sammanställningen är att ge en översikt över utvecklingen och kompetensförsörjningen inom förskolan över tid, samt att möjliggöra jämförelser mellan kommuner med liknande förutsättningar.

Nyckeltal	Kommun	2022	2023	2024
Barn per barngrupp i förskola, kommunal regi, antal	Kungälv	16.4	16.9	16.5
	Ale	14.8	14.6	14.3
	Lerum	17.9	17.3	17.3
	Sigtuna	15.6	16.3	17.2
	Sollentuna	19.1	18.8	18.5
	Sundbyberg	18.2	18.2	16.9
	Upplands Väsby	18.7	18.7	18.8
	Österåker	18.7	17.9	18.3
Förskollärartäthet, antal barn/lärare med förskollärarlegitimation, kommunal regi	Kungälv	9.6	9.8	9.9
	Ale	12.9	13.0	12.4
	Lerum	10.5	9.5	9.9
	Sigtuna	20.3	20.5	18.7

¹⁰ Kolada.se (hämtat 2025-11-04)

Granskning av förskola och pedagogisk omsorg | Azets

	Sollentuna	15.9	14.8	14.7
	Sundbyberg	15.1	14.4	13.2
	Upplands Väsby	20.6	20.1	20.7
	Österåker	15.7	16.7	16.8
Heltidstjänster i förskola med pedagogisk högskoleexamen, kommunal regi, andel (%)	Kungälv	56	56	54
	Ale	41	41	41
	Lerum	51	53	54
	Sigtuna	29	29	27
	Sollentuna	38	37	36
	Sundbyberg	40	40	38
	Upplands Väsby	26	29	30
	Österåker	39	38	36
Heltidstjänster i förskola med viss pedagogisk utbildning, kommunal regi, andel (%)	Kungälv	9	10	14
	Ale	19	18	19
	Lerum	15	17	19
	Sigtuna	25	28	29
	Sollentuna	27	30	31
	Sundbyberg	32	32	35
	Upplands Väsby	33	34	36
	Österåker	14	18	23
Heltidstjänster i förskola med övrig utbildning, kommunal regi, andel (%)	Kungälv	18	19	18
	Ale	22	20	21
	Lerum	20	18	15
	Sigtuna	26	24	25
	Sollentuna	25	25	25
	Sundbyberg	18	19	19
	Upplands Väsby	25	21	19
	Österåker	33	28	25
	Kungälv	54	54	51

Granskning av förskola och pedagogisk omsorg | Azets

Heltidstjänster i förskolan med förskollärarexamen, kommunal regi, andel (%)	Ale	39	39	39
	Lerum	49	52	52
	Sigtuna	27	27	26
	Sollentuna	36	35	34
	Sundbyberg	39	39	36
	Upplands Väsby	26	28	29
	Österåker	38	36	34
Heltidstjänster i förskolan med förskollärläggimation, kommunal regi, andel (%)	Kungälv	55	54	54
	Ale	40	40	42
	Lerum	51	54	56
	Sigtuna	26	27	29
	Sollentuna	37	37	37
	Sundbyberg	40	41	44
	Upplands Väsby	25	28	30
	Österåker	37	36	36
Heltidstjänster i förskolan med gymnasial utbildning för arbete med barn, kommunal regi, andel (%)	Kungälv	16	15	13
	Ale	18	20	19
	Lerum	14	12	12
	Sigtuna	20	20	19
	Sollentuna	9	7	8
	Sundbyberg	11	9	9
	Upplands Väsby	15	15	16
	Österåker	14	16	17
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi, antal	Kungälv	5.3	5.3	5.3
	Ale	5.2	5.2	5.2
	Lerum	5.4	5.1	5.5
	Sigtuna	5.3	5.6	5.4
	Sollentuna	5.9	5.4	5.4
	Sundbyberg	6.0	5.9	5.8

Granskning av förskola och pedagogisk omsorg | Azets

	Upplands Väsby	5.1	5.7	6.2
	Österåker	5.8	6.0	6.0

Källa: Kolada

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Sara Viljosson

Undertecknare 1

Serienummer: 674cc2d2a35326[...]80b8484768397

IP: 87.251.xxx.xxx

2025-12-16 14:53:34 UTC

ELINA LUNDBERG

Undertecknare 2

Serienummer: 16c9893c2d3295[...]f3c00762a8a04

IP: 83.233.xxx.xxx

2025-12-16 14:56:31 UTC

Stig Carl Joakim Nertyk

Undertecknare 3

Serienummer: d0f51eb14cf716[...]6df9ed7ea4db1

IP: 90.229.xxx.xxx

2025-12-16 15:00:10 UTC

Penneo dokumentnyckel: H91EA-50W05-VXAZN-8M000-ODL1Z-FJURZ

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2026-01-21

23 (32)

§ 18/2026

Missivbrev - Granskning av förskola och pedagogisk omsorg (Dnr KS2025/2721)

Azets Revision & Rådgivning AB (Azets) har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kungälv kommun genomfört en granskning av förskola och pedagogisk omsorg. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsens styrning och uppföljning av förskolan och pedagogisk verksamhet är ändamålsenlig.

Azets samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsens styrning av förskola och pedagogisk omsorg i allt väsentligt är ändamålsenlig.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderar kommunrevisionen kommunstyrelsen att:

- Tillse att information om förskola och pedagogisk omsorg finns att tillgå, på kommunens hemsida, till vårdnadshavare med andra modersmål än svenska.
- Fortsätta att kontinuerligt följa upp det systematiska kvalitetsarbetet och vid behov besluta om åtgärder för förbättring.
- Följa upp resultatet av sektorns uppsökande verksamhet riktad mot vårdnadshavare vars barn inte är inskrivna i förskola.
- Se över möjligheten att öka antalet utbildade förskollärare inom pedagogisk omsorg.

Kommunrevisionen föreslår även att information om, kommunens möjlighet att erbjuda barnomsorg på obekvämt arbetstid, bör lämnas på kommunens hemsida.

kommunrevisionen önskar, senast den 31 mars 2026, kommunstyrelsens skriftliga kommentarer till Azets granskningsrapport och våra synpunkter enligt ovan.

Beslut

Granskningsrapporten remitteras till förvaltningen.

Expedieras till

För kännedom till

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2025-12-22

Utbetalning av partistöd 2026 (Dnr KS2025/2755-1)

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har att fatta beslut om utbetalning av partistödet. Partistöd utbetalas årligen i förskott efter beslut av kommunfullmäktige.

Senast tillgängliga medelvärde för partistöd är från år 2024, då var medelvärdet 54 kronor per invånare.

Utifrån beslut om partistöd (KS2023/2265) ska utbetalningen av partistöd 2026 fastställas utifrån 70 % av riksgenomsnittet. 70 % av 54 kronor är 38 kronor.

Senast tillgängliga invånarantalet i kommun är från 2024-11-31 då 50 551 var folkbokförda i kommunen.

Total summa partistöd: 1 920 938 kr (50 551 * 38)

Total summa grundstöd: 191 700 kr (fast grundstöd 21 300 * 9 partier)

Total summa mandatstöd: 1 729 238 kr (1 920 938 – 191 700)

Summa per mandat: 28 348 kr (1 729 238 / 61 mandat) – avrundat till närmsta heltal.

Beräkningarna ovan är utifrån fullt tillsatt kommunfullmäktige med alla mandat utdelade samt alla partier som utsågs vid kommunvalet 2022.

Den totala summan som utbetalas är $1\,920\,938 - 77\,996 = 1\,842\,942$ kr då ej representerade partier är borträknade.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att utbetala partistöd för år 2025 till:

Socialdemokraterna: 503 216 kr (17 mandat * 28 348 + 21 300)

Moderaterna: 361 476 kr (12 mandat * 28 348 + 21 300)

Sverigedemokraterna: 333 128 kr (11 mandat * 28 348 + 21 300)

Utvecklingspartiet: 134 692 kr (4 mandat * 28 348 + 21 300)

Liberalerna: 134 692 kr (4 mandat * 28 348 + 21 300)

Centerpartiet: 106 344 kr (3 mandat * 28 348 + 21 300)

Kristdemokraterna: 134 692 kr (4 mandat * 28 348 + 21 300)

Vänsterpartiet: 134 692 kr (4 mandat * 28 348 + 21 300)

Juridisk bedömning

Förslaget bedöms vara förenligt med kommunallagen.

Enligt 4 kap 29 § får kommuner och regioner få ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd). Stödet får ges till de politiska partier som är representerade i fullmäktige och som är juridiska personer. Ett parti är representerat om det har fått mandat i fullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen (2005:837).

Förvaltningens bedömning

Nivån på partistöd regleras i Föreskriften Kommunalt partistöd i Kungälv kommun (KS2023/2265).

Det lokala partistödet i Kungälv kommun utgår till partier som är representerade i enlighet med vad som föreskrivs i kommunallagen (2017:725) 4 kap. 30 §.

Ett parti är representerat om det har fått mandat i fullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen (2005:837).

Enligt kommunens föreskrift för kommunalt partistöd regleras rätten till partistöd i kommunallagens 4 kap 29 § 2 stycket *Partistöd får ges till de politiska partier som är representerade i fullmäktige och som är juridiska personer. Ett parti är representerat om det har fått mandat i fullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen (2005:837).*

Vid valet 2022 erhöll Miljöpartiet två platser som ledamöter i kommunfullmäktige. De två ledamöter som sitter på platserna idag är politiskt obundna sedan 2025-02-28.

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 2025-04-03 fattades beslut om två avsägelser för platserna som ersättare i Miljöpartiet. Efter godkännande av avsägelserna beslutade Länsstyrelsen att avskriva ärendena om nya ersättare då Miljöpartiets lista var tom. Således är Miljöpartiet sedan 2025-04-03 inte representerade i kommunfullmäktige.

Med anledning av att det inte finns någon representation i kommunfullmäktige föreslås att miljöpartiet inte tilldelas något partistöd för 2026 då det inte finns någon representation från partiet i enlighet med kommunens föreskrift för kommunalt partistöd.

Alla partier har lämnat in sina redovisningar för året 2024 inom den föreskrivna tiden.

Kommunfullmäktige föreslås besluta om partistödet enligt förslag.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet har ingen direkt koppling till kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har viss koppling till mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen där delmålen nedan särskilt kan nämnas.

16.6 Bygga upp effektiva och transparenta institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

16.7 Säkerställa ett lyhört, inkluderande, deltagandebaserat och representativt beslutsfattande på alla nivåer.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Antaget styrdokument "Regler för kommunalt partistöd i Kungälv kommun" reglerar förutom kommunallagen möjligheten och formerna för utbetalning av partistöd.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Alla partier representerade i kommunfullmäktige behandlas på samma sätt utifrån regler för kommunalt partistöd i Kungälv kommun.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Ärendet påverkar inte någon medarbetares arbetsbelastning, arbetsmiljön och kräver heller ingen förändring i personella resurser.

Ekonomisk bedömning

Den totala summan för partistöd i Kungälv kommun enligt ovan uträkning ligger på 1 842 942 kr.

Förslag till beslut

Partistöd utbetalas till partierna i Kommunfullmäktige enligt nedan:

Socialdemokraterna: 503 216 kr (17 mandat * 28 348 + 21 300)
Moderaterna: 361 476 kr (12 mandat * 28 348 + 21 300)
Sverigedemokraterna: 333 128 kr (11 mandat * 28 348 + 21 300)
Utvecklingspartiet: 134 692 kr (4 mandat * 28 348 + 21 300)
Liberalerna: 134 692 kr (4 mandat * 28 348 + 21 300)
Centerpartiet: 106 344 kr (3 mandat * 28 348 + 21 300)
Kristdemokraterna: 134 692 kr (4 mandat * 28 348 + 21 300)
Vänsterpartiet: 134 692 kr (4 mandat * 28 348 + 21 300)

Linda Nygren
kommundirektör

Åsa Berglie
sektorchef samhällsbyggnad

Tomas Gustavsson
verksamhetschef kommuncenter

Expedieras till:

För kännedom till:

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Redovisning av kommunalt partistöd

År 2024..

Partiuppgifter

Parti	UTVECKLINGSPARTIET	Organisationsnummer	802492-0756	Kontonummer	8105-9923341026-6
Utdelningsadress	ALNTORPSGATAN 30	E-postadress	martin.ottosson@kungalv.se		
Postnummer	44245	Postort	KUNGÄLV	Telefonnummer	
Kontaktperson	MARTIN OTTOSSON				

A Sammanställning

	Kronor	Granskares anteckningar
Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	61091	
Beviljat partistöd för perioden	+ 91384	
Utgifter under perioden (summa B + C)	- 7428,50	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	= 145047	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Aktivitet	Kronor	Granskares anteckningar
MÖTESFIKA	- 1903	
ANNONSERING	819	
REDOVISNING	= 3016	
BANKKOSTNADER	1690	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	= 7428,50	

C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Överföring till	Motprestation	Kronor	Granskares anteckningar
		0	
	+		
	+		
Summa överföringar	=	0	

Underskrift

Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen	
Underskrift ordförande <i>Lars Eriksson</i>	Telefon 0703-183088
Namnförtydligande LARS ERIKSSON	Datum 18/8 - 25

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.	
Underskrift <i>Anita Dentén</i>	Telefon 0761-381208
Namnförtydligande Anita Dentén	Datum 18/8 - 2025

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen <u>inte</u> ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.	
Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:	
Underskrift	Telefon
Namnförtydligande	Datum

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Redovisning av kommunalt partistöd

År 20..24.

Partiuppgifter

Parti <i>Kristdemokraterna i Kungälv</i>		Organisationsnummer <i>857208-9533</i>	Kontonummer <i>8105-9 934781741-4</i>
Utdelningsadress <i>90 Göran Johansson, Olserödsq 112</i>		E-postadress <i>j.goran.gja@gmail.com</i>	
Postnummer <i>942 42</i>	Postort <i>Kungälv</i>	Telefonnummer <i>0705-521523</i>	
Kontaktperson			

A Sammanställning

Granskarens anteckningar

Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	Kronor	Granskarens anteckningar
	<i>27.638</i>	
Beviljat partistöd för perioden	<i>91384</i>	
Utgifter under perioden (summa B + C)	<i>56323</i>	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	= <i>62699</i>	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Granskarens anteckningar

Aktivitet	Kronor	Granskarens anteckningar
<i>Utbildning</i>	<i>425</i>	
<i>Bunketjänster</i>	<i>1707</i>	
<i>Post</i>	<i>987</i>	
<i>Medlemsaktiviteter och övrigt</i>	<i>20306</i>	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	= <i>23425</i>	

C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskares anteckningar

Överföring till	Motprestation	Kronor	
KD Region/Distrikt	+ Ombudsman och centraltjänster	32898	
	+		
Summa överföringar	=	32898	

Underskrift

Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen.

Underskrift ordförande

Telefon

0734-111200

Namnförtydligande

Datum

27/6-25

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Underskrift

Telefon

0762-007001

Namnförtydligande

Datum

2025-06-18

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen inte ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:

Underskrift

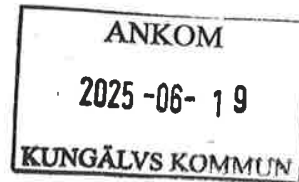
Telefon

Namnförtydligande

Datum

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Redovisning av kommunalt partistöd

År 2024...

Partiuppgifter

Parti <i>Centerpartiet</i>	Organisationsnummer <i>80 2517-4718</i>	Kontonummer <i>8015-9,904 793 423-8</i>
Utdelningsadress <i>40 Grindöakten 39</i>	E-postadress <i>hanstorwald@gmail.com</i>	
Postnummer <i>442 39</i>	Postort <i>Kungälv</i>	Telefonnummer <i>0708 760 740</i>
Kontaktperson		

A Sammanställning

	Kronor	Granskares anteckningar
Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	<i>0</i>	
Beviljat partistöd för perioden	<i>73.863</i>	
Utgifter under perioden (summa B + C)	<i>44.520</i>	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	<i>=29.343</i>	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Aktivitet	Kronor	Granskares anteckningar
	+	
	=	
<i>Möten</i>	<i>12.588</i>	
<i>Bank/utskick</i>	<i>2.408</i>	
<i>Annouser/Media</i>	<i>1.266</i>	
<i>FU-valet</i>	<i>24.058</i>	
<i>Arvoden</i>	<i>4.000</i>	
<i>Uppvakning</i>	<i>200</i>	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	<i>=44.520</i>	

C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskares anteckningar

Överföring till	Motprestation	Kronor	
	+		
	+		
Summa överföringar	= 0		

Underskrift

Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen

Underskrift ordförande	Telefon
	0731 422558
Namnförtydligande	Datum
Anders Åkersström	2025 06 18

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Underskrift	Telefon
Namnförtydligande	Datum

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen inte ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:

Underskrift	Telefon
Namnförtydligande	Datum

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Redovisning av kommunalt partistöd

År 2024...

Partiuppgifter

Parti Vänsterpartiet Kungälv		Organisationsnummer 853301-2319	Kontonummer 970010 i2 825
Utdelningsadress Bränjegatan 7		E-postadress Kungälv@Vasterpartiet.se	
Postnummer 44237	Postort Kungälv	Telefonnummer 073 0690494	
Kontaktperson Erik Andreasson			

A Sammanställning

	Kronor	Granskares anteckningar
Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	0	
Beviljat partistöd för perioden	91 384	
Utgifter under perioden (summa B + C)	89 796	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	= 1588	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Aktivitet	Kronor	Granskares anteckningar
Möten och Tema träffar	15 210	
Uttänktade aktiviteter	3 504	
Medlemskap i andra föreningar	1 015	
Administration	825	
Tabloid (Vänstern i Kungälv)	3 527	
Övrigt (Hyra, Lokal (kostnaden m.m.)	44 120	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	= 68 201	

C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskares anteckningar

Överföring till	Motprestation	Kronor	
Vänsterpartiet väst	+ Ombudsmanna hjälp	12 452	
Ung vänster	+ Lokala aktiviteter	9138	
Summa överföringar	=	21 595	

Underskrift

Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen

Underskrift ordförande <i>[Signature]</i>	Telefon 0739-728948
Namnförtydligande Andreas Antelid	Datum 250617

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Underskrift	Telefon
Namnförtydligande	Datum

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen inte ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:

Underskrift	Telefon
Namnförtydligande	Datum

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Redovisning av kommunalt partistöd

År 20²⁴

Partiuppgifter

Parti Sverigedemokraterna	Organisationsnummer 802461-4904	Kontonummer 143-5593
Utdelningsadress Rundsvallen 260		E-postadress Kungälv@sd.se
Postnummer 44294	Postort Ytterby	Telefonnummer 0761-369457
Kontaktperson		

A Sammanställning

	Kronor	Granskarens anteckningar
Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	59877	
Beviljat partistöd för perioden	+ 214031	
Utgifter under perioden (summa B + C)	-101906	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	=112125	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Aktivitet	Kronor	Granskarens anteckningar
	+	
	=	
IT + Telefoni	42105	
Utbildning + Konferens	37957	
Kampanj material	21844	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	= 101906	

*Kvarstående partistöd från föregående år fylls inte i vid redovisning av år 2015

C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskares anteckningar

Överföring till	Motprestation	Kronor	Granskares anteckningar
	+		
	+		
Summa överföringar	=		

Underskrift

Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen

Underskrift/ordförande

Telefon

076-1369457

Namnförtydligande

Datum

27/5-2025

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Underskrift

Telefon

0738-555705

Namnförtydligande

Datum

27/5-2025

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen inte ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:

Underskrift

Telefon

Namnförtydligande

Datum

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Redovisning av kommunalt partistöd

Ar 20.241

Partiuppgifter

Parti	Liberalerna Kungälv	Organisationsnummer	802440-6269	Kontonummer	5152-1018531
Utdelningsadress	Fontänvägen 56	E-postadress	henrik.rudolovsson@gmail.com		
Postnummer	442 32	Postort	Kungälv	Telefonnummer	070-469 8610
Kontaktperson	Henrik Rudolovsson				

A Sammanställning

	Kronor	Granskarens anteckningar
Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	58750	
Beviljat partistöd för perioden	+ 91384	
Utgifter under perioden (summa B + C)	- 27339	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	= 122795	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Aktivitet	Kronor	Granskarens anteckningar
Reklam och PR	5287	
Bokföringsprogram	+ 2085	
Bankkostnader	1690	
	=	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	=	

C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskarers anteckningar

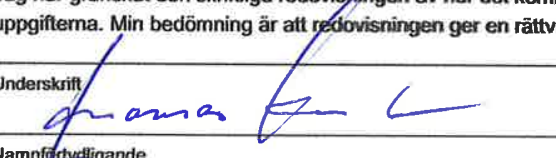
Överföring till	Motprestation	Kronor	Granskarers anteckningar
Liberalerna Västsvensk	Serviceavgift	18277	
	+		
	+		
Summa överföringar	=	18277	

Underskrift

Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen	
Underskrift ordförande 	Telefon 0706 142766
Namnförtydligande Thomas Loong	Datum 250521

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.	
Underskrift 	Telefon 0722-139989
Namnförtydligande THOMAS KARLSSON	Datum 250521

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

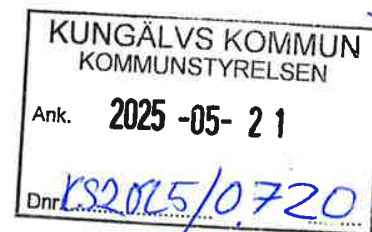
Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen inte ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:

Underskrift	Telefon
Namnförtydligande	Datum

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Redovisning av kommunalt partistöd

År 20²⁴....

Partiuppgifter

Parti Socialdemokraterna	Organisationsnummer 853300-3425	Kontonummer 12263-0
Utdelningsadress Ljunggatan 12	E-postadress Helena.lindgrenkarlsson2@kungalv.se	
Postnummer 442 33	Postort Kungälv	Telefonnummer 0708 28 90 04
Kontaktperson Helena Lindgren Karlsson		

A Sammanställning

Granskares anteckningar

Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	Kronor 53824	
Beviljat partistöd för perioden	319 157	
Utgifter under perioden (summa B + C)	160 061	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	= 212 920	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Granskares anteckningar

Aktivitet	Kronor	
lokalkostnad	62032	
administrativa kostnader	12477	
utåtriktad verksamhet	61888	
möteskostnader	19664	
stöd till SSU Kungälv	4000	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	= 160061	

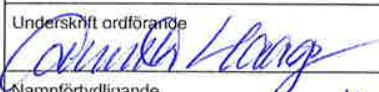
C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskares anteckningar

Överföring till	Motprestation	Kronor	
	+		
	+		
Summa överföringar	=		

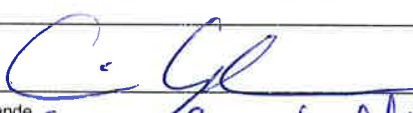
Underskrift

Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen

Underskrift ordförande 	Telefon 073-322 5983
Namnförtydligande Camilla Haag	Datum 2025-05-20

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.	
Underskrift 	Telefon 0765-53 69 76
Namnförtydligande Carin Geretalk	Datum 2025-05-13

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen inte ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:

Underskrift	Telefon
Namnförtydligande	Datum

KUNGÄLV
KOMMUN

Redovisning av kommunalt partistöd

År 20²⁴...

Partiuppgifter

Parti MILJÖPARTIET DE GRÖNA I KUNGÄLV		Organisationsnummer 902455-9349	Kontonummer 6856-629852758
Utdelningsadress Dammkärsv. 12		E-postadress kungälv@mp.se	
Postnummer 442 75	Postort LYCKE	Telefonnummer 0704-451924	
Kontaktperson			

A Sammanställning

	Granskares anteckningar	
Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	Kronor 133 918,68	
Beviljat partistöd för perioden	56 342	
Utgifter under perioden (summa B + C)	26 983	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	= 163 277,68	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

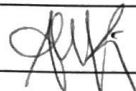
	Granskares anteckningar	
Aktivitet	Kronor	
Blommor och tackpresent till talare	669	
Annonser i EU-valet	25 064	
Företags paket, Banken	1 250	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	= 26 983	

C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskares anteckningar

Överföring till	Motprestation	Kronor	
	+		
	+		
Summa överföringar	=	0 kr	

Underskrift

Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen	
Underskrift ordförande 	Telefon 0704-451924
Namnförtydligande Maria Kellberg	Datum 2025-04-08

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.	
Underskrift DIGITAL SIGNERING	Telefon 0735-931572
Namnförtydligande Anneli Hultberg	Datum 2025-04-22

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen <u>inte</u> ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.	
Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:	
Underskrift	Telefon
Namnförtydligande	Datum

Verifikat

Signerande parter

Anneli Hultberg

Undertecknare

anneli_beridox@hotmail.com

073-593 15 72

Undertecknad med BankID av ANNELI
HULTBERG - 197205125086

Signerade 2025-04-22 18:56:08 CEST

IP 95.203.54.191

Mobile Safari, iOS, iPhone

Det här dokumentet har verifierats av Cling. Dokumentet är förslutet med dess elektroniska signaturer. Äktheten av dokumentet går att bevisa matematiskt av en oberoende part och av Cling. För er bekvämlighet så kan du även säkerställa dokumentets äkthet på: <https://app.cling.se/verify>

Händelser

2025-04-22
18:52:23 CEST

Dokument skickades till Anneli Hultberg, .

2025-04-22
18:55:56 CEST

Anneli Hultberg har visat dokumentet 1 gång.

2025-04-22
18:56:08 CEST

Dokumentet undertecknades av Anneli Hultberg.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Redovisning av kommunalt partistöd

År 20²⁴

Partiuppgifter

Parti	Moderaterna		Organisationsnummer	853300-9216	Kontonummer	5152-1196982
Utdelningsadress	c/o Marcus Adiels, Hallsbergsv.3		E-postadress	marcus.adiels@kungalv.se		
Postnummer	44298	Postort	Kode	0725-504343		
Kontaktperson	Marcus Adiels					

A Sammanställning

	Kronor	Granskares anteckningar
Kvarstående partistöd från föregående period (år) *	55.048,-	
Beviljat partistöd för perioden	+ 231.552,-	
Utgifter under perioden (summa B + C)	- 130.791,-	
Kvarstående partistöd inför kommande period (summa)	= 155.809,-	

B Redovisning av hur partistödet använts (aktiviteter)

Aktivitet	Kronor	Granskares anteckningar
Medlemsaktiviteter	27.352,-	
Valkampanj EU-val	+ 80.284,-	
Admin ent. punkt C	23.155,-	
	=	
Summa utgifter för aktiviteter under perioden	= 130.791,-	

*Kvarstående partistöd från föregående år fylls inte i vid redovisning av år 2015

ma

C Överföringar till delar av partiorganisationen utanför kommunen

Granskares anteckningar

Överföring till	Motprestation	Kronor	
M i Västra Götaland	Kampanjerna	23.155,-	
	+		
	+		
Summa överföringar	=	23.155,-	

Underskrift

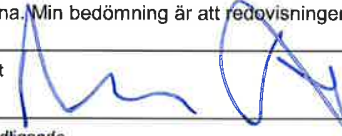
Jag intygar riktigheten i de uppgifter som lämnats i redovisningen

Underskrift ordförande	Telefon
	
Namnförtydligande	Datum
GUSTAV MEULLER	

Granskningsrapport

Alternativ 1 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Underskrift	Telefon
	0725-504343
Namnförtydligande	Datum
Marcus Adiels	2025-03-02

Granskningsrapport

Alternativ 2 (använd antingen alternativ 1 eller 2)

Jag har granskat den skriftliga redovisningen av hur det kommunala partistödet har använts och att det finns underlag som styrker uppgifterna. Min bedömning är att redovisningen inte ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Jag har gjort följande noteringar avseende redovisningen:

Underskrift	Telefon
Namnförtydligande	Datum

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2026-01-21

19 (32)

§ 15/2026

Utbetalning av partistöd 2026 (Dnr KS2025/2755)

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har att fatta beslut om utbetalning av partistödet. Partistöd utbetalas årligen i förskott efter beslut av kommunfullmäktige.

Senast tillgängliga medelvärde för partistöd är från år 2024, då var medelvärdet 54 kronor per invånare.

Utifrån beslut om partistöd (KS2023/2265) ska utbetalningen av partistöd 2026 fastställas utifrån 70 % av riksgenomsnittet. 70 % av 54 kronor är 38 kronor.

Senast tillgängliga invånarantalet i kommun är från 2024-11-31 då 50 551 var folkbokförda i kommunen.

Total summa partistöd: 1 920 938 kr ($50\,551 \cdot 38$)

Total summa grundstöd: 191 700 kr (fast grundstöd 21 300 * 9 partier)

Total summa mandatstöd: 1 729 238 kr ($1\,920\,938 - 191\,700$)

Summa per mandat: 28 348 kr ($1\,729\,238 / 61$ mandat) – avrundat till närmsta heltal.

Beräkningarna ovan är utifrån fullt tillsatt kommunfullmäktige med alla mandat utdelade samt alla partier som utsågs vid kommunvalet 2022.

Den totala summan som utbetalas är $1\,920\,938 - 77\,996 = 1\,842\,942$ kr då ej representerade partier är borträknade.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att utbetala partistöd för år 2025 till:

Socialdemokraterna: 503 216 kr (17 mandat * $28\,348 + 21\,300$)

Moderaterna: 361 476 kr (12 mandat * $28\,348 + 21\,300$)

Sverigedemokraterna: 333 128 kr (11 mandat * $28\,348 + 21\,300$)

Utvecklingspartiet: 134 692 kr (4 mandat * $28\,348 + 21\,300$)

Liberalerna: 134 692 kr (4 mandat * $28\,348 + 21\,300$)

Centerpartiet: 106 344 kr (3 mandat * $28\,348 + 21\,300$)

Kristdemokraterna: 134 692 kr (4 mandat * $28\,348 + 21\,300$)

Vänsterpartiet: 134 692 kr (4 mandat * $28\,348 + 21\,300$)

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Utbetalning av partistöd 2026

Bilaga Redovisning av partistöd 2024 - Utvecklingspartiet

Bilaga Redovisning av partistöd 2024 - Kristdemokraterna

Bilaga Redovisning av kommunalt partistöd 2024 - Centerpartiet

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2026-01-21

Sida

20 (32)

Bilaga Redovisning av kommunalt partistöd - Vänsterpartiet
Bilaga Redovisning av partistöd 2024 - Sverigedemokraterna
Bilaga Redovisning av partistöd 2024 - Liberalerna
Bilaga Redovisning av partistöd 2024 - Socialdemokraterna
Bilaga Redovisning av partistöd 2024 - Miljöpartiet
Bilaga Redovisning av partistöd 2024 - Moderaterna

Förslag till kommunfullmäktige

Partistöd utbetalas till partierna i Kommunfullmäktige enligt nedan:

Socialdemokraterna: 503 216 kr (17 mandat * 28 348 + 21 300)
Moderaterna: 361 476 kr (12 mandat * 28 348 + 21 300)
Sverigedemokraterna: 333 128 kr (11 mandat * 28 348 + 21 300)
Utvecklingspartiet: 134 692 kr (4 mandat * 28 348 + 21 300)
Liberalerna: 134 692 kr (4 mandat * 28 348 + 21 300)
Centerpartiet: 106 344 kr (3 mandat * 28 348 + 21 300)
Kristdemokraterna: 134 692 kr (4 mandat * 28 348 + 21 300)
Vänsterpartiet: 134 692 kr (4 mandat * 28 348 + 21 300)

Expedieras till:

För kännedom till:

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLV
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2026-01-21

19 (32)

§ 15/2026

Utbetalning av partistöd 2026 (Dnr KS2025/2755)

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har att fatta beslut om utbetalning av partistödet. Partistöd utbetalas årligen i förskott efter beslut av kommunfullmäktige.

Senast tillgängliga medelvärde för partistöd är från år 2024, då var medelvärdet 54 kronor per invånare.

Utifrån beslut om partistöd (KS2023/2265) ska utbetalningen av partistöd 2026 fastställas utifrån 70 % av riksgenomsnittet. 70 % av 54 kronor är 38 kronor.

Senast tillgängliga invånarantalet i kommun är från 2024-11-31 då 50 551 var folkbokförda i kommunen.

Total summa partistöd: 1 920 938 kr ($50\,551 \cdot 38$)
Total summa grundstöd: 191 700 kr (fast grundstöd 21 300 * 9 partier)
Total summa mandatstöd: 1 729 238 kr ($1\,920\,938 - 191\,700$)
Summa per mandat: 28 348 kr ($1\,729\,238 / 61$ mandat) – avrundat till närmsta heltal.

Beräkningarna ovan är utifrån fullt tillsatt kommunfullmäktige med alla mandat utdelade samt alla partier som utsågs vid kommunvalet 2022.

Den totala summan som utbetalas är $1\,920\,938 - 77\,996 = 1\,842\,942$ kr då ej representerade partier är borträknade.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att utbetala partistöd för år 2025 till:

Socialdemokraterna: 503 216 kr (17 mandat * $28\,348 + 21\,300$)
Moderaterna: 361 476 kr (12 mandat * $28\,348 + 21\,300$)
Sverigedemokraterna: 333 128 kr (11 mandat * $28\,348 + 21\,300$)
Utvecklingspartiet: 134 692 kr (4 mandat * $28\,348 + 21\,300$)
Liberalerna: 134 692 kr (4 mandat * $28\,348 + 21\,300$)
Centerpartiet: 106 344 kr (3 mandat * $28\,348 + 21\,300$)
Kristdemokraterna: 134 692 kr (4 mandat * $28\,348 + 21\,300$)
Vänsterpartiet: 134 692 kr (4 mandat * $28\,348 + 21\,300$)

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Utbetalning av partistöd 2026
Bilaga Redovisning av partistöd 2024 - Utvecklingspartiet
Bilaga Redovisning av partistöd 2024 - Kristdemokraterna
Bilaga Redovisning av kommunalt partistöd 2024 - Centerpartiet

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2026-01-21

Sida

20 (32)

Bilaga Redovisning av kommunalt partistöd - Vänsterpartiet
Bilaga Redovisning av partistöd 2024 - Sverigedemokraterna
Bilaga Redovisning av partistöd 2024 - Liberalerna
Bilaga Redovisning av partistöd 2024 - Socialdemokraterna
Bilaga Redovisning av partistöd 2024 - Miljöpartiet
Bilaga Redovisning av partistöd 2024 - Moderaterna

Förslag till kommunfullmäktige

Partistöd utbetalas till partierna i Kommunfullmäktige enligt nedan:

Socialdemokraterna: 503 216 kr (17 mandat * 28 348 + 21 300)
Moderaterna: 361 476 kr (12 mandat * 28 348 + 21 300)
Sverigedemokraterna: 333 128 kr (11 mandat * 28 348 + 21 300)
Utvecklingspartiet: 134 692 kr (4 mandat * 28 348 + 21 300)
Liberalerna: 134 692 kr (4 mandat * 28 348 + 21 300)
Centerpartiet: 106 344 kr (3 mandat * 28 348 + 21 300)
Kristdemokraterna: 134 692 kr (4 mandat * 28 348 + 21 300)
Vänsterpartiet: 134 692 kr (4 mandat * 28 348 + 21 300)

Expedieras till:

För kännedom till:

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Oscar Franzén

2025-11-17

Styrdokument – revidering av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem (Dnr KS2025/2281-1)

Sammanfattning

Senaste revideringen av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem skedde den 18 oktober 2023.

Under hösten 2025 har förvaltningen arbetat med en revidering av *Förskola och pedagogisk omsorg i Kungälv kommun – Riktlinjer*. De ändringar som föreslås i det styrdokumentet innebär att ett behov av revidering av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem uppstått. I dialog med rektorer, handläggare och verksamhetschef kartlades vilka eventuella brister som fanns i taxan och hur dessa kunde åtgärdas.

Vid kartläggningen framkom i huvudsak ett behov att förtydliga vilka regler som gäller för avgifter om vårdnadshavare lämnat felaktiga inkomstuppgifter eller om ett barn eller elev är frånvarande från sin plats. I bilaga 1 framgår samtliga ändringar som förvaltningen föreslår vid revideringen. Text som föreslås tas bort är rödmarkerad, och text som föreslås läggas till är grönmarkerad.

Förvaltningen föreslår att Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem i revideras i enlighet med upprättat förslag (bilaga 2).

Juridisk bedömning

En kommun får ta ut avgift för plats i förskola som den anordnar. Avgifterna ska vara skäliga. Från och med höstterminen det år barnet fyller tre år får avgiften avse bara den del av verksamheten som överstiger 525 timmar om året (8 kap. 16 § skollagen).

För plats i sådan pedagogisk omsorg som avses i 2 § och som erbjuds i stället för förskola eller fritidshem samt för sådan omsorg som avses i 5 § får avgifter tas ut på det sätt som anges i 8 kap. 16 § första stycket respektive 14 kap. 12 § (25 kap. 9 § skollagen).

En kommun får ta ut avgift för utbildning i fritidshem som den anordnar. Avgifterna ska vara skäliga (14 kap. 12 § skollagen).

En kommun kan enligt föreskrifterna i denna förordning få statsbidrag om en viss högsta avgift (maxtaxa) tillämpas för plats i förskola eller fritidshem. Med förskola eller fritidshem jämställs i denna förordning pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för förskola eller fritidshem samt omsorg som erbjuds enligt 25 kap. 5 § skollagen (2010:800) under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds. (Förordning [2011:678]).

Statsbidrag lämnas under följande förutsättningar.

1. Avgiften per månad i förskolan är högst tre, två respektive en procent av hushållets avgiftsgrundande inkomst per månad för det första, andra respektive tredje barnet i hushållet.

2. Avgiften per månad i fritidshemmet är högst två, en respektive en procent av hushållets avgiftsgrundande inkomst per månad för det första, andra respektive tredje barnet i hushållet.

Postadress: Kungälv kommun, 442 81 Kungälv. Besöksadress: Ytterbyvägen 2, 442 30 Kungälv.
Telefon: 0303–23 80 00. E-post: kommun@kungalv.se

www.kungalv.se

3. Den högsta avgiften i den för barnet aktuella verksamhetsformen betalas för det yngsta barnet i hushållet och den närmast lägre avgiften i den för barnet aktuella verksamhetsformen betalas för det närmast äldre barnet. Från och med det fjärde barnet i hushållet betalas ingen avgift. (Förordning [2015:153]).

Förvaltningens bedömning

Under hösten 2025 har förvaltningen arbetat med en revidering av *Förskola och pedagogisk omsorg i Kungälv kommun – Riktlinjer*. De ändringar som föreslås i det styrdokumentet innebär att ett behov av revidering av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem uppstått. I samband med att taxan revideras gjorde förvaltningen en grundlig genomgång av taxan för att bedöma om fler delar av styrdokumentet var i behov av förändring. I dialog med rektorer, handläggare och verksamhetschef kartlades vilka eventuella brister som fanns i taxan och hur dessa kunde åtgärdas.

Vid kartläggningen framkom i huvudsak ett behov att förtydliga vilka regler som gäller för avgifter om vårdnadshavare lämnat felaktiga inkomstuppgifter eller om ett barn eller elev är frånvarande från sin plats. Det har funnits vissa situationer då bedömningar om återbetalning inte varit tydliga vilket medfört ökad manuell administration för handläggare. Det framkom även förbättringsmöjligheter rörande språklig och strukturell tydlighet.

I bilaga 1 framgår samtliga ändringar som förvaltningen föreslår vid revideringen. Text som föreslås tas bort är rödmarkerad, och text som föreslås läggas till är grönmarkerad.

Några av de föreslagna ändringarna är språkliga och redaktionella för att tydligare och enklare visa på vad som gäller i Kungälv kommun för handläggare, rektorer, personal och vårdnadshavare.

I huvudsak rör de föreslagna ändringarna förtydliganden vad som sker med avgiften för omsorg om vårdnadshavare angett felaktig inkomst, om vårdnadshavare är arbetssökande eller föräldraledig, om vårdnadshavare vill säga upp sin plats samt om barnet är sjukt eller ledigt. De föreslagna ändringarna synliggörs kontinuerligt mellan punkt 5.2 och 5.7 i bilaga 1.

Syftet med de ändringar som föreslås är att de ska bidra till en ökad tydlighet för vårdnadshavare och all personal som berörs av taxan. Samtliga föreslagna förändringar går att hitta i bilaga 1, och den föreslagna taxan finns bifogat i bilaga 2.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet har koppling till mål 1 och 5 i kommunfullmäktiges strategiska mål *Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande* och *Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen*. Ärendet har också koppling till kommunstyrelsens resultatmål om *Kortare handläggningstider med bibehållen säkerhet*. Ett robust och tydligt taxadokument bidrar till enklare och mer rättssäker hantering av frågor som rör förskola och pedagogisk omsorg vilket i sin tur kan bidra till ett ökat förtroende för kommunen och det livslånga lärandet.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har koppling till delmål 4.2 *Lika tillgång till förskola av god kvalitet*. Ett robust och tydligt taxadokument bidrar till en mer likvärdig och rättssäker hantering av förskolefrågor som innebär att alla som önskar och har rätt till förskola får möjlighet att delta.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Ärendet har koppling till *Förskola och pedagogisk omsorg i Kungälv kommun – Riktlinjer (KS2023/2279)* och *Fritidshem i Kungälv kommun – Riktlinjer (KS2023/1503)*.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Det reviderade förslaget av taxan kommer kunna bidra med en ökad tydlighet för invånarna i Kungälv kommun vad som gäller kring avgifter när deras barn går i förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Det reviderade förslaget av taxan kommer bidra till en tydligare och enklare handläggning för barnomsorgshandläggare. Det kommer också bidra till en tydlighet för rektorer och personal i förskola och pedagogisk omsorg gällande avgifter om vårdnadshavare vänder sig till de.

Ekonomisk bedömning

Det reviderade förslaget innebär inga ytterligare kostnader för kommunen. Avgiften för omsorg regleras av *Förordning (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet*.

Förslag till kommunfullmäktige

Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem revideras i enlighet med upprättat förslag (bilaga 2).

Monica Carhult Karlsson
Sektorchef bildning och lärande

Katrin Busck
Verksamhetschef förskola

Maria Vidlund
Verksamhetschef grundskola

Expedieras till:

För kännedom till:

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem

Taxa

Diarie-/dokumentnummer: KS2025/2281

Beslut: Kommunfullmäktige

Beredande politiskt organ: Sociala Myndighetsnämnden

Ersätter tidigare beslut: KS2023/2279

Giltighetstid: 2027-12-31

Dokumentansvarig: Verksamhetschef Förskola, Verksamhetschef grundskola

Senast uppdaterad av: Oscar Franzén

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Relation till andra styrdokument	3
3. Syfte	3
4. Mål och viljeinriktning	3
5. Taxa och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem	3
5.1 Platsinnehavare och betalningsansvar	3
5.2 Vad avgiften grundar sig på	3
5.3 Avgifter	4
5.3.1 Avgiftsfri allmän förskola	4
5.3.2 Arbetssökande och föräldralediga	4
5.4 Introduktion	5
5.5 Frånvaro på grund av sjukdom	5
5.6 Uppsägning	5
5.7 Obetalda avgifter	5
5.8 Tolkning av taxan	5
6. Levandegöra	5
7. Uppföljning	5

1. Inledning

Dokumentet beskriver den uträkningsmodell som kommunen använder för att räkna ut den avgift som vårdnadshavare betalar vid behov av omsorg i förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem. Kommunen följer maxtaxans principer (Förordning (2001:160) om stadsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet).

2. Relation till andra styrdokument

Dokumentet är relaterat till styrdokumenterna *Förskola och pedagogisk omsorg i Kungälv kommun – Riktlinjer (KS2025/2280)* och *Fritidshem i Kungälv kommun – Riktlinjer (KS2023/1503)*.

3. Syfte

Riktlinjerna ska tydliggöra för medborgare och anställda hur taxan för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem räknas ut. Dokumentet bidrar därmed till förutsägbarhet och en likvärdig och konsekvent service för kommunens medborgare.

4. Mål och viljeinriktning

Målsättningen är att skapa förutsättning och styrning för att uppfylla lagar och krav samt förbättra levnadsstandarden för kommunens medborgare.

5. Taxa och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem

5.1 Platsinnehavare och betalningsansvar

När vårdnadshavare får en plats är denne eller dessa platsinnehavare och har därmed betalningsansvar. Separerade vårdnadshavare, där båda har behov av plats, är båda platsinnehavare och har därmed betalningsansvar för sitt behov.

5.2 Vad avgiften grundar sig på

Avgiften som platsinnehavare betalar beräknas utifrån hushållets sammanlagda bruttoinkomst och benämns som avgiftsgrundande inkomst. Med hushållets avgiftsgrundande inkomst avses lön före skatt och andra skattepliktiga inkomster enligt inkomstskattelagen. Avgiften indexregleras årligen och ändras från och med 1 januari.

De personer som är folkbokförda på samma adress räknas som ett hushåll. Om vårdnadshavare är sammanboende med annan vuxen (som inte är vårdnadshavare till barnet/barnen) räknas även dennes inkomst till hushållets gemensamma bruttoinkomst.

I samband med att vårdnadshavare tackar ja till en plats i förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem ska uppgifter om hushållets sammanlagda inkomst registreras. Vårdnadshavaren ansvarar för att skyndsamt uppdatera sin inkomstuppgift vid förändring av inkomst.

Vårdnadshavare som uppgett en lägre inkomst än den faktiskt har är skyldig att betala in motsvarande del av avgiften. Vårdnadshavare som uppgett en högre inkomst än sin faktiska inkomst har inte rätt att begära återbetalning.

Om inkomstuppgift inte lämnas finns ingen möjlighet att beräkna om vårdnadshavaren är berättigad till reducerad avgift. Vårdnadshavare som inte lämnar inkomstuppgift får därför betala högsta avgift enligt maxtaxa till dess att inkomstuppgift registrerats. När vårdnadshavaren har registrerat en ny inkomstuppgift baseras avgiften för barnomsorg på den nya inkomsten från och med nästkommande månad.

I de fall vårdnadshavare har gemensam vårdnad och barnet har växelvis boende får vårdnadshavarna separata fakturor. I dessa fall ansvarar vårdnadshavarna var för sig för sin del av avgiften.

Kommunen har rätt att kontrollera inkomstuppgifter genom att begära in uppgifter från arbetsgivare och berörda myndigheter.

5.3 Avgifter

Avgiften betalas tolv månader om året, även under lov, semester, stängningsdagar och annan ledighet. Avgift ska även betalas om barnet är sjukt, ledigt eller hemma av annan anledning. Återbetalning av avgift på grund av frånvaro, oavsett anledning, görs ej.

Avgiftens storlek för barnet/barnen beräknas i procent av hushållets avgiftsgrundande inkomst. Det yngsta barnet räknas alltid som barn 1. Alla barn i familjen räknas samman oavsett om barnen går i förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem.

Så här beräknas avgiften i förskola och pedagogisk omsorg:

	Till och med den 31 juli det år barnet fyller 3 år	Från och med den 1 aug det år barnet fyller 3 år
Barn 1	3,0 %	2,375 %
Barn 2	2,0 %	1,595 %
Barn 3	1,0 %	0,797 %
Fr.o.m. barn 4	Ingen avgift	Ingen avgift

Så här beräknas avgiften för fritidshem:

Avgift i fritidshem (Fklass-åk 6)	
Barn 1	2,0 %
Barn 2	1,0 %
Barn 3	1,0 %
Fr.o.m. barn 4	Ingen avgift

5.3.1 Avgiftsfri allmän förskola

Avgiftsfri allmän förskola börjar gälla från och med augusti det år barnet fyller tre år och innebär rätt till avgiftsfri förskola under 525 timmar per år (8 kap. 4 § skollagen 2010:800).

5.3.2 Arbetssökande och föräldralediga

Vårdnadshavare som är arbetssökande eller föräldralediga och har barn som omfattas av avgiftsfri allmän förskola betalar ingen avgift under grundskolans läsårstider. Avgift utgår under lov om behov av omsorg finns och har anmälts senast två veckor före lovet.

För barn till vårdnadshavare som är arbetssökande eller föräldralediga och som inte omfattas av avgiftsfri allmän förskola utgår avgift under hela året.

För barn till vårdnadshavare i fritidshem utgår alltid avgift enligt kommunens taxa.

5.4 Introduktion

Avgift betalas från och med första dagen på förskolan, pedagogisk omsorg eller fritidshem och därmed under hela introduktionsperioden.

För eventuella äldre syskon, som haft en avgiftsfri placering, utgår avgift från och med den första dagen på det yngre syskonets introduktion.

5.5 Frånvaro på grund av sjukdom

För vårdnadshavare till barn som har sammanhängande frånvaro på grund av barnets sjukdom utgår avgift upp till 30 dagar. Därefter blir platsen avgiftsfri tills platsen nyttjas igen. Vårdnadshavarna ska lämna in ett läkarintyg för att styrka orsak till frånvaron.

5.6 Uppsägning

Uppsägningstiden är 60 dagar och räknas från det att uppsägningen registreras digitalt eller via särskild blankett. Avgift betalas under uppsägningstiden oavsett om platsen nyttjas eller inte.

Om vårdnadshavare endast vill säga upp platsen under en viss period måste den ansöka om plats på nytt efter denna period. Om tiden mellan två placeringar är mindre än 90 dagar så kommer avgift att tas ut även för den lediga perioden.

5.7 Obetalda avgifter

Vid obetald månadsavgift varslar (förvarnar) kommunen om uppsägning av plats. Det innebär att platsen kan komma att sägas upp om inte avgiften betalas.

Sociala myndighetsnämnden beslutar om uppsägning av plats på grund av obetalda avgifter inom förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem.

5.8 Tolkning av taxan

Kommunstyrelsen beslutar om regler och tillämpningsföreskrifter grundade på kommunfullmäktiges beslut om taxan och avgör tolkning av taxan. Kommunstyrelsen kan besluta om avgiftsreduktion vid oplanerad stängning.

6. Levandegöra

Styrdokumentet kommer publiceras på kommunens hemsida samt kommuniceras till berörda chefer och personal inom förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem.

7. Uppföljning

Uppföljning sker kontinuerligt vid placeringsförfarandet och i verksamheten.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem

Taxa

Diarie-/dokumentnummer: **KS2023/2279** **KS2025/2281**

Beslut: Kommunfullmäktige

Beredande politiskt organ: Sociala Myndighetsnämnden

Ersätter tidigare beslut: **KS2023/2279**

Giltighetstid: 2027-12-31

Dokumentansvarig: Verksamhetschef Förskola, Verksamhetschef **F-6**
grundskola

Senast uppdaterad av: Oscar Franzén

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Relation till andra styrdokument	3
3. Syfte	3
4. Mål och viljeinriktning	3
5. Taxa och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem	3
5.1 Platsinnehavare och betalningsansvar	3
5.2 Vad avgiften grundar sig på	3
5.3 Avgifter	4
5.3.1 Avgiftsfri allmän förskola	4
5.3.2 Arbetssökande och föräldralediga	5
5.4 Introduktion	5
5.5 Frånvaro på grund av sjukdom	5
5.6 Uppsägning	5
5.7 Obetalda avgifter	5
5.8 Tolkning av taxan	5
6. Levandegöra	6
7. Uppföljning	6

KUNGÄLV
KOMMUN

1. Inledning

Dokumentet beskriver den uträkningsmodell som kommunen använder för att räkna ut den avgift som vårdnadshavare betalar vid behov av omsorg i förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem. Kommunen följer maxtaxans principer (Förordning (2001:160) om stadsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet).

2. Relation till andra styrdokument

Dokumentet är relaterat till styrdokumenterna *Förskola och pedagogisk omsorg i Kungälv kommun – Riktlinjer* (KS2019/1487 KS2025/2280) och *Fritidshem i Kungälv kommun – Riktlinjer* (KS2023/1503)

3. Syfte

Riktlinjerna ska tydliggöra för medborgare och anställda hur taxan för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem räknas ut. Dokumentet bidrar därmed till förutsägbarhet och en likvärdig och konsekvent service för kommunens medborgare.

4. Mål och viljeinriktning

Målsättningen är att skapa förutsättning och styrning för att uppfylla lagar och krav samt förbättra levnadsstandarden för kommunens medborgare.

5. Taxa och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem

5.1 Platsinnehavare och betalningsansvar

När vårdnadshavare får en plats är denne eller dessa platsinnehavare och har därmed betalningsansvar. Separerade vårdnadshavare, där båda har behov av plats, är båda platsinnehavare och har därmed betalningsansvar för sitt behov.

5.2 Vad avgiften grundar sig på

Avgiften som platsinnehavare betalar beräknas utifrån hushållets sammanlagda bruttoinkomst och benämns som avgiftsgrundande inkomst. Med hushållets avgiftsgrundande inkomst avses lön före skatt och andra skattepliktiga inkomster enligt inkomstskattelagen. Avgiften indexregleras årligen och ändras från och med 1 januari.

De personer som är folkbokförda på samma adress räknas som ett hushåll. Om vårdnadshavare är sammanboende med annan vuxen (som inte är vårdnadshavare till barnet/barnen) räknas även deras dennes inkomst till hushållets gemensamma bruttoinkomst.

I samband med att vårdnadshavare tackar ja till en plats i förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem ska uppgifter om hushållets sammanlagda inkomst registreras i e-tjänst. Det är

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Vårdnadshavaren/platsinnehavaren som ansvarar för att skyndsamt uppdatera sin inkomstuppgifter i e-tjänsten vid förändring av inkomst.

Vårdnadshavare som uppgett en lägre inkomst än den faktiskt har är skyldig att betala in motsvarande del av avgiften. Vårdnadshavare som uppgett en högre inkomst än sin faktiska inkomst har inte rätt att begära återbetalning.

Om inkomstuppgift inte lämnas finns ingen möjlighet att beräkna om vårdnadshavaren är berättigad till reducerad avgift. Platsinnehavare/Vårdnadshavare som inte lämnar inkomstuppgift innan barnet börjar förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem får därför betala högsta avgift enligt gällande taxa maxtaxa till dess att inkomstuppgift registrerats i e-tjänst. När vårdnadshavaren har registrerat en ny inkomstuppgift baseras avgiften för barnomsorg på den nya inkomsten från och med nästkommande månad. Avgiften justeras nästkommande månad.

I de fall vårdnadshavare har gemensam vårdnad och barnet har växelvis boende kan vårdnadshavarna välja om de vill ha en gemensam eller delad faktura för vårdnadshavarna separata fakturor. Väljer vårdnadshavarna en delad faktura blir vårdnadshavarna var för sig platsinnehavare och var och en ansvarar för sin del av avgiften. I dessa fall ansvarar vårdnadshavarna var för sig för sin del av avgiften.

Kommunen har rätt att kontrollera inkomstuppgifter genom att begära in uppgifter från arbetsgivare och berörda myndigheter.

5.3 Avgifter

Avgiften betalas 12 tolv månader om året, även under lov, semester, stängningsdagar och annan ledighet. Avgift ska även betalas om barnet är sjukt, ledigt eller hemma av annan anledning. Återbetalning av avgift på grund av frånvaro, oavsett anledning, görs ej.

Avgiftens storlek för barnet/barnen beräknas i procent av hushållets avgiftsgrundande inkomst. Det yngsta barnet räknas alltid som barn 1. Alla barn i familjen räknas samman oavsett om barnen går i förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem.

Så här beräknas avgiften i förskola och pedagogisk omsorg:

	Till och med den 31 juli det år barnet fyller 3 år	Från och med den 1 aug det år barnet fyller 3 år
Barn 1	3,0 %	2,375 %
Barn 2	2,0 %	1,595 %
Barn 3	1,0 %	0,797 %
Fr.o.m. barn 4	Ingen avgift	Ingen avgift

Så här beräknas avgiften för fritidshem:

Avgift i fritidshem (6 – 12 år Fklass-åk 6)	
Barn 1	2,0 %
Barn 2	1,0 %
Barn 3	1,0 %
Fr.o.m. barn 4	Ingen avgift

5.3.1 Avgiftsfri allmän förskola

Avgiftsfri allmän förskola börjar gälla från och med augusti det år barnet fyller tre år och innebär rätt till avgiftsfri förskola under 525 timmar per år (8 kap. 4 § skollagen 2010:800).

**KUNGÄLV
KOMMUN**

5.3.2 Arbetssökande och föräldralediga

Vårdnadshavare som är arbetssökande eller föräldralediga och har barn som omfattas av avgiftsfri allmän förskola betalar ingen avgift under grundskolans läsårstider. Avgift utgår under lov om behov av omsorg finns och har anmälts senast två veckor före lovet.

För barn till vårdnadshavare som är arbetssökande eller föräldralediga och som inte omfattas av avgiftsfri allmän förskola utgår avgift under hela året.

För barn till vårdnadshavare i fritidshem utgår alltid avgift enligt kommunens taxa.

5.4 Introduktion

Avgift betalas från och med första dagen på förskolan, pedagogisk omsorg eller och fritidshem och därmed under hela introduktionsperioden.

För eventuella äldre syskon, som haft en avgiftsfri placering, utgår avgift från och med den första dagen på det yngre syskonets introduktion.

5.5 Frånvaro på grund av sjukdom

Är ett barn sammanhängande frånvarande på grund av sjukdom betalas avgift upp till 30 dagar. För vårdnadshavare till barn som har sammanhängande frånvaro på grund av barnets sjukdom utgår avgift upp till 30 dagar. Därefter blir platsen avgiftsfri tills platsen nyttjas igen. Vårdnadshavarna ska lämna in ett läkarintyg för att styrka orsak till frånvaron.

5.6 Uppsägning

Uppsägningstiden är 60 dagar och räknas från det att uppsägningen registreras i kommunens e-tjänst digitalt eller via särskild blankett. Avgift betalas under uppsägningstiden oavsett om platsen nyttjas eller inte.

Om vårdnadshavare endast vill säga upp platsen under en viss period måste den ansöka om plats på nytt efter denna period. Om tiden mellan två placeringar är mindre än 90 dagar så kommer avgift att tas ut även för den lediga perioden.

5.7 Obetalda avgifter

Om vårdnadshavare inte betalar de avgifter som är beslutade utifrån inkomst kommer kommunen att varsla. Vid obetald månadsavgift varslar (förvarnar) kommunen om uppsägning av plats. Det innebär att platsen kan komma att sägas upp om inte avgiften betalas.

Sociala myndighetsnämnden beslutar om uppsägning av plats på grund av obetalda avgifter inom förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem.

5.8 Tolkning av taxan

Kommunstyrelsen beslutar om regler och tillämpningsföreskrifter grundade på kommunfullmäktiges beslut om taxan och avgör tolkning av taxan. Kommunstyrelsen kan besluta om avgiftsreduktion vid oplanerad stängning.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

6. Levandegöra

Styrdokumentet kommer publiceras på kommunens hemsida samt kommuniceras till berörda chefer och personal inom förskola, och pedagogisk omsorg och fritidshem.

7. Uppföljning

Uppföljning sker kontinuerligt vid placeringsförfarandet och i verksamheten.

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum
Sida

2025-11-27
38 (45)

§ 787/2025

Styrdokument – revidering av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem (Dnr SMN2025/0690)

Sammanfattning

Senaste revideringen av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem skedde den 18 oktober 2023.

Under hösten 2025 har förvaltningen arbetat med en revidering av *Förskola och pedagogisk omsorg i Kungälv's kommun – Riktlinjer*. De ändringar som föreslås i det styrdokumentet innebär att ett behov av revidering av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem uppstått. I dialog med rektorer, handläggare och verksamhetschef kartlades vilka eventuella brister som fanns i taxan och hur dessa kunde åtgärdas.

Vid kartläggningen framkom i huvudsak ett behov att förtydliga vilka regler som gäller för avgifter om vårdnadshavare lämnat felaktiga inkomstuppgifter eller om ett barn eller elev är frånvarande från sin plats. I bilaga 1 framgår samtliga ändringar som förvaltningen föreslår vid revideringen. Text som föreslås tas bort är rödmarkerad, och text som föreslås läggas till är grönmarkerad.

Förvaltningen föreslår att Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem i revideras i enlighet med upprättat förslag (bilaga 2) och skickas vidare till kommunstyrelsen för beslut.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Styrdokument – revidering av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem

Bilaga Bilaga 2 Riktlinjer Taxor och avgifter i förskola - Upprättat förslag

Bilaga Bilaga 1 Riktlinjer Taxor och avgifter i förskola - spåra ändringar

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem revideras i enlighet med upprättat förslag (bilaga 2).

Expedieras till:

Ansvarig handläggare

För kännedom till:

SOCIALA MYNDIGHETSNÄMNDEN

KUNGÄLV'S
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2025-12-10

Sida

12 (49)

§ 357/2025

Styrdokument – revidering av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem (Dnr KS2025/2281)

Sammanfattning

Senaste revideringen av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem skedde den 18 oktober 2023.

Under hösten 2025 har förvaltningen arbetat med en revidering av *Förskola och pedagogisk omsorg i Kungälv kommun – Riktlinjer*. De ändringar som föreslås i det styrdokumentet innebär att ett behov av revidering av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem uppstått. I dialog med rektorer, handläggare och verksamhetschef kartlades vilka eventuella brister som fanns i taxan och hur dessa kunde åtgärdas.

Vid kartläggningen framkom i huvudsak ett behov att förtydliga vilka regler som gäller för avgifter om vårdnadshavare lämnat felaktiga inkomstuppgifter eller om ett barn eller elev är frånvarande från sin plats. I bilaga 1 framgår samtliga ändringar som förvaltningen föreslår vid revideringen. Text som föreslås tas bort är rödmarkerad, och text som föreslås läggs till är grönmarkerad.

Förvaltningen föreslår att Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem i revideras i enlighet med upprättat förslag (bilaga 2).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Styrdokument – revidering av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem

Bilaga Bilaga 2 Riktlinjer Taxor och avgifter i förskola - Upprättat förslag

Bilaga Bilaga 1 Riktlinjer Taxor och avgifter i förskola - spåra ändringar

Bilaga Protokollsutdrag - Styrdokument – revidering av Taxor och avgifter i förskola

Förslag till kommunfullmäktige

Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem revideras i enlighet med upprättat förslag (bilaga 2).

Expedieras till:

Ansvarig handläggare

För kännedom till:

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLV
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2025-12-10

12 (49)

§ 357/2025

Styrdokument – revidering av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem (Dnr KS2025/2281)

Sammanfattning

Senaste revideringen av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem skedde den 18 oktober 2023.

Under hösten 2025 har förvaltningen arbetat med en revidering av *Förskola och pedagogisk omsorg i Kungälv kommun – Riktlinjer*. De ändringar som föreslås i det styrdokumentet innebär att ett behov av revidering av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem uppstått. I dialog med rektorer, handläggare och verksamhetschef kartlades vilka eventuella brister som fanns i taxan och hur dessa kunde åtgärdas.

Vid kartläggningen framkom i huvudsak ett behov att förtydliga vilka regler som gäller för avgifter om vårdnadshavare lämnat felaktiga inkomstuppgifter eller om ett barn eller elev är frånvarande från sin plats. I bilaga 1 framgår samtliga ändringar som förvaltningen föreslår vid revideringen. Text som föreslås tas bort är rödmarkerad, och text som föreslås läggas till är grönmarkerad.

Förvaltningen föreslår att Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem i revideras i enlighet med upprättat förslag (bilaga 2).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Styrdokument – revidering av Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem

Bilaga Bilaga 2 Riktlinjer Taxor och avgifter i förskola - Upprättat förslag

Bilaga Bilaga 1 Riktlinjer Taxor och avgifter i förskola - spåra ändringar

Bilaga Protokollsutdrag - Styrdokument – revidering av Taxor och avgifter i förskola

Förslag till kommunfullmäktige

Taxor och avgifter i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem revideras i enlighet med upprättat förslag (bilaga 2).

Expedieras till:

Ansvarig handläggare

För kännedom till:

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLV
KOMMUN

Justeras sign

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (4)

Svar på motion

Jonas Andersson (S)

2025-12-11

Svar på motion avseende force majeure

Martin Ottosson, utvecklingspartiet, har i motion ställt frågan att utreda hur praxis för vattenläckage kan utformas.

Bakgrunden till motionen är att en fastighetsägare haft en vattenläcka under en längre tid, vilket medfört ett uppmätt större läckage och högre bruksavgift än normalt.

Sammanfattning

Många kommuner, eller andra va-huvudmän såsom bolag, har någon form av rutin för hantering av det som kallas "dolt läckage", vilket kan leda till stora överförbrukningar. Vid ett dolt läckage kan alltid en fastighetsägare ansöka om, eller begära, en reduktion avseende va-avgiften oavsett om rutin finns eller inte finns i berörd kommun. Det är väldigt få överförbrukningar som klassificeras som dolt läckage och som leder till avgiftsreduktion. I rättspraxis ges fastighetsägaren ett stort ansvar för installationer som kranar, toaletter etc. på sin fastighet.

Ett dolt läckage är i princip endast när en fastighetsägare inte kan upptäcka läckaget utan att läsa av vattenmätaren. Rinnande toaletter eller kranar anses inte vara dolt läckage, utan snarare en synbar brist som kan medföra överförbrukning men som inte är reduktionsberättigad.

Lag om allmänna vattentjänster reglerar inte avgiftsreduktion avseende dolt läckage utan man får i rättspraxis finna stöd för ett eventuellt avslag eller medgivande av reduktion. Det är dock endast då fastigheten är belägen inom verksamhetsområdet som rättspraxis finns, då Mark- och miljödomstolarna (samt tidigare Statens Va-nämnd) inte prövar avgiftsärenden utanför verksamhetsområdet. I övriga fall får en civilrättslig prövning ske.

En vanlig beräkning för reduktion är att, under vissa villkor, 50 % av den totala överförbrukningen reduceras. Om reduktion inte medges, eller om fastighetsägaren av annan anledning inte kan erlägga avgiften, eller om avgiften trots reduktion är hög, finns möjlighet till anstånd. Ansökan sker till ekonomichef och hanteras av Soltak.

Förvaltningen har tagit fram rutin samt ansökningsblankett, bilaga 1 och 2, för dolt läckage. Rutinen gäller endast inom verksamhetsområdet. Tillvägagångssättet enligt bilaga 1, har tidigare använts inom kommunen.

Juridisk bedömning

Inom verksamhetsområde

Förhållandet mellan va-huvudmannen (Kungälv kommun) och fastighetsägarna regleras i Lag om allmänna vattentjänster (2006:412), även kallad Vattentjänstlagen eller LAV. Lagen gäller i de, av kommunfullmäktige, beslutade verksamhetsområdena.

Utöver LAV regleras förhållandet mellan huvudman och fastighetsägare inom verksamhetsområdet genom, av kommunfullmäktige, beslutad va-taxa och allmänna bestämmelser för brukandet av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen (ABVA).

I vissa situationer kan en alltför strikt tillämpning av regeln om betalningsskyldighet efter uppmätt vattenförbrukning få till följd att en fastighet debiteras en högre andel av kostnaderna för va-verksamheten än vad som är rimligt med hänsyn till principen om skälighet och rättvisa brukarna emellan. Hit hör en situation som när vattenförbrukningen på grund av ett dolt läckage oavsiktligt kommit att under en viss tidsperiod mycket väsentligt överstiga den för fastigheten normala. Det är numer praxis i sådana fall att betalningsskyldigheten för överförbrukningen jämkas med, ett efter omständigheterna, skäligt belopp. Jämkning ända ned till fastighetens normalförbrukning har dock aldrig förekommit. Det är viktigt att notera att domstol tar hänsyn till vad som är skäligt och rättvist brukarna emellan, det vill säga VA-kollektivet *inom* verksamhetsområdet. Enklare förklarat kan man säga att VA-kollektivet med samtliga brukare svarar solidariskt för att inte någon enskild drabbas av ovanligt höga kostnader vid ett dolt läckage.

Kungälv kommun kan, med stöd av rättspraxis, medge viss reduktion av va-avgiften vid dolt läckage, förutsatt att fastigheten är belägen inom det av kommunfullmäktige beslutade verksamhetsområdet.

Utanför verksamhetsområde

Kommunen har möjlighet att ansluta enskilda fastighetsägare eller föreningar utanför verksamhetsområdet. I och med att LAV inte är applicerbar utanför verksamhetsområdet, tecknas civilrättsliga avtal med berörd fastighetsägare eller förening. Kommunen har ingen skyldighet att tillåta anslutningar utanför verksamhetsområdet, och anslutningarna får heller inte påverka eller belasta VA-kollektivet negativt.

Utanför verksamhetsområdet gäller inte LAV, va-taxa eller ABVA, utan rättigheter och skyldigheter regleras i civilrättsliga avtal. På samma vis som brukarna i VA-kollektivet och inom kommunens verksamhetsområde svarar för de kostnader som uppstår vid ett dolt läckage, kan givetvis medlemmarna inom föreningens verksamhetsområde solidariskt svara för dessa kostnader på samma vis.

Förvaltningens fakta

Dolt läckage är när en fastighetsägare inte kunnat, med blotta ögat, se att det är ett konstant flöde i vattenledningarna. Vanliga överförbrukningar är rinnande toaletter, kranar som inte går att stänga helt eller vattenutkastare som läcker. Dessa exempel är läckage där fastighetsägaren kan anses både notera och förstå att förbrukningen kommer bli högre än normalt, och där rättspraxis tydligt påvisat fastighetsägarens ansvar för att erlagga avgift för det levererade vattnet. Dolt läckage däremot, är när till exempel underjordiska ledningar går sönder. Det är inte ovanligt att läckaget är före vattenmätaren men på privat servisledning, och i de fallen belastas VA-kollektivet solidariskt av hela överförbrukningen.

Det regleras inte i LAV när, eller till vilken omfattning, en fastighetsägare har möjlighet till reduktion av avgiften vid dolt läckage utan man får i stället söka i rättspraxis för att finna stöd och vägledning. En allmän huvudprincip i vattentjänstlagen är att fastighetsägare ska betala för allt vatten som levererats till fastigheten. Flera kommuner, eller andra huvudmän, har dock rutiner för hantering av överförbrukning föranlett av dolt läckage.

Rättspraxis

Statens Va-nämnd BVa 43, beslut 2012-06-20

Fastighetens normalförbrukning låg på cirka 70–80 kbm/år. Under perioden 30 september 2008 till 30 september 2009 uppmättes totalt 440 kbm, alltså en överförbrukning med 340 kbm. Överförbrukningen orsakades av en läcka i en underjordisk ledning mellan bostadshus och ladugård. Läckan uppstod under april/maj 2009 och åtgärdades omgående när den upptäcktes. I vissa situationer kan en strikt tillämpning av regeln om betalningsskyldighet efter registrerad vattenåtgång få till följd att en fastighet påförs en högre andel av kostnaderna för va-verksamheten än vad som är rimligt med hänsyn till grundsatsen om skälighet och rättvisa brukarna emellan. Hit hör en situation som ovan då vattenförbrukningen på grund av ett läckage oavsiktligt kommit att under en viss tidsperiod mycket väsentligt överstiga den för fastigheten normala. Det är numera fast praxis i sådana fall att betalningsskyldigheten för överförbrukningen jämkas med ett efter omständigheterna skäligt belopp. Jämkning ända ned till fastighetens normalförbrukning har dock inte förekommit.

Mark- och miljööverdomstolen 2012-M 9156

Det är ett väl känt förhållande att till synes obetydliga läckor och måttligt rinnande vattenkranar kan medföra en kraftigt stegrad vattenåtgång. En läcka så liten som tvärsnittet på en tändsticka ger vid fem kilos vattentryck en stråle som fyller en tolvliters hink på två minuter - under ett dygn kommer 8,6 kbm att stråla ut ur en sådan läcka. För sådant läckage svarar i princip fastighetsägaren själv.

Mark- och miljödomstol 2016-M 104

I målet har angetts att en toalett har läckt i en av lägenheterna. Under hur lång tid denna läcka har varit är inte klarlagt. Vatten har även använts för att fylla en pool. Övrigt läckage kan heller inte uteslutas från droppande vattenkranar eller annan okontrollerad avtappning av vatten. Det är ett väl känt förhållande att till synes obetydliga läckor och måttligt rinnande vattenkranar kan medföra en kraftigt stegrad vattenåtgång. För sådant läckage svarar i princip fastighetsägaren själv.

Motionsställaren efterfrågar praxis för hur en rutin kan se ut. Praxis finns således redan via domstolar, se ovan, och i bilaga 1 redovisar förvaltningen framtagna rutin för dolt läckage, "Reduktion vid överförbrukning på grund av dolt läckage" och i bilaga 2 "ansökan" blankett för ansökan om reduktion.

Ekonomiska fakta

Beräkning enligt bilaga 1

Uppmätt vattenförbrukning delas upp i två delar; en normalförbrukning och en överförbrukningsdel. Normalförbrukningen bestäms till den högsta normalförbrukningen under de senaste tre normalåren. Som villkor för att reduktionen över huvud taget ska medges är för det första att överförbrukningen är minst 50 % av normalförbrukningen och för det andra, att överförbrukningen uppgår till minst 100 m³/år. Om dessa villkor uppfylls, medges reduktion med 50 % av all överförbrukning.

Möjlighet till anstånd

Brukningsavgifter ska normalt betalas löpande enligt taxa. Om betalning försenas gäller dröjsmålsränta enligt Räntelag (1975:635), det vill säga referensränta + 8 %.

Det finns ingen lagstadgad rätt till avbetalning för brukningsavgifter så som för anläggningsavgifter (LAV 36 §), men kommunen kan frivilligt erbjuda någon form av avbetalningsplan eller anstånd.

För de fastighetsägare, oavsett anledning, som inte kan erlægga betalning för va-avgiften, finns i Kungälv kommun möjlighet till anstånd. Ansökan om anstånd behandlas av ekonomichef, Kungälv kommun, och uppläggning av anståndet hanteras av Soltak.

Politisk bedömning

Som framgår av faktaunderlaget ovan finns redan idag en etablerad praxis och rutiner vid dolt läckage. Även möjlighet till anstånd med betalning finns redan idag. Sedan händelsen som föranledde motionen har förvaltningen dessutom tagit fram en blankett för ansökan om reduktion vid dolt läckage för ytterligare tydlighet. Praxis och rutiner finns alltså på plats och något behov av att utreda detta vidare föreligger inte. Förslag till beslut är att motionen anses besvarad.

Förslag till kommunfullmäktige

- Motionen anses besvarad

Jonas Andersson (S)
Samhällsbyggnadsråd

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Bilaga 1, rutin

Rutin – Va-teknik

Reduktion vid överförbrukning på grund av dolt läckage

Bakgrund

Varje fastighetsägare ansvarar för allt vatten som levererats till fastigheten. Men under särskilda förhållanden, där vattenförbrukningen avsevärt avviker från normalförbrukningen, har domstol med hänsyn till skälig och rättvis kostnadsfördelning mellan abonnenterna inte ansett det rimligt att ta betalt fullt ut. Domstolen har i sådana fall ansett en skälig avgiftsnedsättning vara motiverad.

För att reduktion ska medges krävs att

- Överförbrukningen uppgår till 100 kbm/år
- Överförbrukningen är minst 50% av normalförbrukningen
- Läckaget har varit dolt och är åtgärdat
- Fastigheten är belägen inom av kommunen beslutat verksamhetsområde för VA
- Reduktion på fastigheten inte tidigare har medgivits

Rättspraxis

Rinnande toaletter och droppande kranar räknas inte som dolt läckage. För sådant läckage svarar i princip fastighetsägaren själv.

Mark- och miljööverdomstolen 2012-M 9156

Det är ett väl känt förhållande att till synes obetydliga läckor och måttligt rinnande vattenkranar kan medföra en kraftigt stegrad vattenåtgång. En läcka så liten som tvärsnittet på en tändsticka ger vid fem kilos vattentryck en stråle som fyller en tolvliters hink på två minuter - under ett dygn kommer 8,6 kbm att stråla ut ur en sådan läcka. För sådant läckage svarar i princip fastighetsägaren själv.

Mark- och miljödomstol 2016-M 104

I målet har angetts att en toalett har läckt i en av lägenheterna. Under hur lång tid denna läcka har varit är inte klarlagt. Vatten har även använts för att fylla en pool. Övrigt läckage kan heller inte uteslutas från droppande vattenkranar eller annan okontrollerad avtappning av vatten. Det är ett väl känt förhållande att till synes obetydliga läckor och måttligt rinnande vattenkranar kan medföra en kraftigt stegrad vattenåtgång. För sådant läckage svarar i princip fastighetsägaren själv.

Tillvägagångssätt

Fastighetsägaren ska

- Lämna in en noggrann redogörelse för händelseförloppet på blankett för ansökan om reduktion – alla fält ska vara ifyllda
- Kunna visa upp kvitto/underlag som styrker att läckan är åtgärdat

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Bilaga 1, rutin

Exempel på dolt läckage

- Brott på nedgrävd ledning, ej om orsakad av fastighetsägarens oaktsamhet
- Trasig vattenmätare, ej om orsakad av fastighetsägarens oaktsamhet tex frusen vattenmätare

För att beräkna hur stor reduktion av överförbrukningen som ska ges används beräkningsfilen "Reduceringsmall överförbrukning". Beräkningen bygger på Svenskt Vattens förslag att 50% av överförbrukningen reduceras.

Uppmätt vattenförbrukning delas upp i två delar; en normalförbrukning och en överförbrukningsdel. Normalförbrukningen bestäms till den högsta normalförbrukningen under de senaste tre normalåren. Som villkor för att reduktionen över huvud taget ska medges är för det första att överförbrukningen är minst 50 % av normalförbrukningen och för det andra, att överförbrukningen uppgår till minst 100 m³/år. Om dessa villkor uppfylls, medges reduktion med 50 % av all överförbrukning.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Bilaga 2, ansökan

Ansökan om reduktion på grund av dolt läckage

Om en fastighet under en viss tid har haft ett läckage som varit dolt kan du som fastighetsägare ansöka om reduktion av överförbrukningen förutsatt att fastigheten är belägen inom kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp.

För att vi ska kunna behandla ansökan krävs att fälten nedan är ifyllda samt att läckan är varaktigt åtgärdad. Kvitto som styrker åtgärdandet ska bifogas ansökan. Du kan maximalt få reduktion om 50 % av överläckaget.

Skicka in ansökan till oss via mejl till anslutning@kungalv.se

Fastighetsbeteckning: _____

När har läcka/överförbrukning uppstått? _____

Orsak till läcka/överförbrukning? _____

När och hur är läckan åtgärdad? _____

Mätarställning efter åtgärdad läcka: _____

Mätarnummer: _____

Datum för avläsning: _____

Motion angående force majeure.

För ett tag sedan kunde vi läsa om en av våra kommuninvånare som haft en vattenläcka under jord.

En läcka som inte upptäcktes förens långt senare.

Detta medförde att Kungälv's kommuns vattenräkning var på ett sexsiffrigt belopp.

Enligt uppgift så har många kommuner en praxis för att hjälpa till i fall som detta.

Det är ovanligt att privatpersoner drabbas på detta sätt.

Så kostnaden för att införa en praxis för att kunna hjälpa till i liknande fall torde vara näst intill försumbar.

Men något som kan vara livsavgörande för den drabbade kommuninvånaren.

Därför vill vi i Utvecklingspartiet:

ATT KS får i uppdrag att utreda hur en sådan praxis skulle kunna se ut.

Martin Ottosson
Utvecklingspartiet

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2026-01-21

22 (32)

§ 17/2026

Svar på motion angående force majeure (Dnr KS2025/0231)

Sammanfattning

Många kommuner, eller andra va-huvudmän såsom bolag, har någon form av rutin för hantering av det som kallas "dolt läckage", vilket kan leda till stora överförbrukningar. Vid ett dolt läckage kan alltid en fastighetsägare ansöka om, eller begära, en reduktion avseende va-avgiften oavsett om rutin finns eller inte finns i berörd kommun. Det är väldigt få överförbrukningar som klassificeras som dolt läckage och som leder till avgiftsreduktion. I rättspraxis ges fastighetsägaren ett stort ansvar för installationer som kranar, toaletter etc. på sin fastighet.

Ett dolt läckage är i princip endast när en fastighetsägare inte kan upptäcka läckaget utan att läsa av vattenmätaren. Rinnande toaletter eller kranar anses inte vara dolt läckage, utan snarare en synbar brist som kan medföra överförbrukning men som inte är reduktionsberättigad.

Lag om allmänna vattentjänster reglerar inte avgiftsreduktion avseende dolt läckage utan man får i rättspraxis finna stöd för ett eventuellt avslag eller medgivande av reduktion. Det är dock endast då fastigheten är belägen inom verksamhetsområdet som rättspraxis finns, då Mark- och miljödomstolarna (samt tidigare Statens Va-nämnd) inte prövar avgiftsärenden utanför verksamhetsområdet. I övriga fall får en civilrättslig prövning ske.

En vanlig beräkning för reduktion är att, under vissa villkor, 50 % av den totala överförbrukningen reduceras. Om reduktion inte medges, eller om fastighetsägaren av annan anledning inte kan erlägga avgiften, eller om avgiften trots reduktion är hög, finns möjlighet till anstånd. Ansökan sker till ekonomichef och hanteras av Soltak.

Förvaltningen har tagit fram rutin samt ansökningsblankett, bilaga 1 och 2, för dolt läckage. Rutinen gäller endast inom verksamhetsområdet. Tillvägagångssättet enligt bilaga 1, har tidigare använts inom kommunen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Svar på motion angående force majeure

Bilaga Rutin för reduktion 251126

Bilaga Ansökan reduktion 251126

Bilaga Motion FM

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen anses besvarad

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLV
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2026-01-21

22 (32)

§ 17/2026

Svar på motion angående force majeure (Dnr KS2025/0231)

Sammanfattning

Många kommuner, eller andra va-huvudmän såsom bolag, har någon form av rutin för hantering av det som kallas "dolt läckage", vilket kan leda till stora överförbrukningar. Vid ett dolt läckage kan alltid en fastighetsägare ansöka om, eller begära, en reduktion avseende va-avgiften oavsett om rutin finns eller inte finns i berörd kommun. Det är väldigt få överförbrukningar som klassificeras som dolt läckage och som leder till avgiftsreduktion. I rättspraxis ges fastighetsägaren ett stort ansvar för installationer som kranar, toaletter etc. på sin fastighet.

Ett dolt läckage är i princip endast när en fastighetsägare inte kan upptäcka läckaget utan att läsa av vattenmätaren. Rinnande toaletter eller kranar anses inte vara dolt läckage, utan snarare en synbar brist som kan medföra överförbrukning men som inte är reduktionsberättigad.

Lag om allmänna vattentjänster reglerar inte avgiftsreduktion avseende dolt läckage utan man får i rättspraxis finna stöd för ett eventuellt avslag eller medgivande av reduktion. Det är dock endast då fastigheten är belägen inom verksamhetsområdet som rättspraxis finns, då Mark- och miljödomstolarna (samt tidigare Statens Va-nämnd) inte prövar avgiftsärenden utanför verksamhetsområdet. I övriga fall får en civilrättslig prövning ske.

En vanlig beräkning för reduktion är att, under vissa villkor, 50 % av den totala överförbrukningen reduceras. Om reduktion inte medges, eller om fastighetsägaren av annan anledning inte kan erlägga avgiften, eller om avgiften trots reduktion är hög, finns möjlighet till anstånd. Ansökan sker till ekonomichef och hanteras av Soltak.

Förvaltningen har tagit fram rutin samt ansökningsblankett, bilaga 1 och 2, för dolt läckage. Rutinen gäller endast inom verksamhetsområdet. Tillvägagångssättet enligt bilaga 1, har tidigare använts inom kommunen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Svar på motion angående force majeure

Bilaga Rutin för reduktion 251126

Bilaga Ansökan reduktion 251126

Bilaga Motion FM

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen anses besvarad

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLV
KOMMUN

Justeras sign

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (1)

Svar på motion

2025-09-29

Svar på motion Uppdrag till förvaltningen att utreda korrelation mellan frånvaro på Thorildsskolan och kunskapsuppfyllande på Mimers gymnasium från Mikael Wintell (UP)

Sammanfattning

Att se mönster och korrelationer är viktigt. I SKA rapporterna kan vi år för år följa resultat och därmed årskurser. Men vi har där svårt att få en bild av hur en årskulls progression i skolan ser ut. Gällande att följa resultat från en högstadieskola till gymnasiet uppkommer några utmaningar. Dels att alla elever från våra högstadieskolor inte söker till Mimers, dels att elever från andra kommuner söker Mimers och att Kungälv elever söker andra kommuners skolor. Hur stor andel som är i varje kategori följer UBL upp varje år och får därmed en uppskattning av hur de resultat som presenteras från Mimers ska korreleras med resultaten från grundskolan. Ytterligare en utmaning i denna korrelation är de elever som sökt och går yrkesprogram och därmed går rätt in i arbete kan ha haft en hög frånvaro på grundskolan men då de går ett program som är yrkesförberedande får en hög närvaro pga att utbildningens utformning är anpassad för dem. Vi ser att på många av våra yrkesprogram har vi ett högt betygsgenomsnitt samt att merparten av eleverna från programmen går rätt in i anställning.

Politisk bedömning

Att som motionären skriver kunna sätta in rätt stödinsatser och långsiktigt arbeta med förbättrad måluppfyllelse är en nyckelfaktor. Utifrån det jag ovan beskrivit är det svårt idag att göra bra korrelationer då många samband och faktorer behöver vägas in. För att möjliggöra detta arbete har ett uppdrag till förvaltningen lagts om att göra en Barn- och ungdomsplan. Målsättningen är att denna plan ska vara så genomarbetad och omfattande att den korrelation som motionären efterfrågar ska vara en självklar del i analysarbetet.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Motionen anses besvarad med hänvisning till arbetet med en Barn- och ungdomsplan

Anna Vedin (M)
Utbildningsråd

Kommunal Barn- och Ungdomsplan för Kungälv 2026–2035

(Arbetsdokument – Full version. Mer detaljerade mål och åtgärder för perioden 2026–2030 och strukturella inriktningar för 2030–2035.)

1. Inledning och syfte

Kungälv kommun ska vara en av Sveriges bästa kommuner att växa upp i. Denna Barn- och Ungdomsplan omfattar perioden 2026–2035 och ger en långsiktig, stabil riktning för hur kommunen säkerställer goda uppväxtvillkor. Planen bygger på barnkonventionen, skollagen, socialtjänstlagen och kommunens egna strategiska utvecklingsmål.

Syftet med planen:

- Att ange en tydlig politisk och verksamhetsmässig inriktning för alla som arbetar med barn och unga.
- Att skapa likvärdighet och långsiktighet över mandatperioder.
- Att säkra att barnets bästa beaktas i samtliga kommunala beslut.

2. Värdegrund och rättighetsprinciper

Detta avsnitt samlar de centrala, långsiktiga och icke förhandlingsbara komponenter som Kungälv barn- och ungdomsplan måste vila på. Det fungerar som ett strukturellt ramverk som kompletterar planens principer och mål.

En långsiktig och rättssäker barn- och ungdomspolitik måste utgå från:

- **Barnkonventionen (svensk lag)** – barnets bästa, delaktighet och rätt till skydd är överordnade principer.
- **Socialtjänstlagen, skollagen och Hälso- och Sjukvårdslagen** – styr ansvarsfördelning och rättigheter/skyldigheter i mötet med barn och unga.
- **Arbetsmiljölagen** – för att säkerställa att vuxna i barnets värld har hållbara arbetsförhållanden.
- **GDPR och sekretesslagstiftning** – trygg och rättssäker information

2.1 Barnkonventionen som grund

Kommunens arbete ska alltid utgå från följande principer:

- **Icke-diskriminering**
- **Barnets bästa**
- **Rätt till liv, överlevnad och utveckling**
- **Rätt att komma till tals och ha inflytande**

2.2 Lokala värderingar

Kungälv kommun ska präglas av:

- Tillit, gemenskap och delaktighet
- Förebyggande arbetssätt
- Öppenhet och professionell samverkan
- Jämlikhet och hög kvalitet i alla verksamheter

3. Vision 2035 – Det framtida Kungälv för barn och unga

År 2035 ska Kungälv vara:

- **En kommun där alla barn och unga känner sig trygga**, oavsett bostadsområde.
- **Ett utbildningscentrum** med höga och likvärdiga kunskapsresultat.
- **En kommun med starkt barninflytande**, där unga systematiskt deltar i utvecklingen av samhället.
- **Segregationsfri**, med minskade skillnader i hälsa, ekonomi och livschanser.
- **Fritidsrikt och aktivt**, med god tillgång till kultur, idrott och natur.
- **En kommun där psykisk hälsa står i fokus** med tidiga insatser som norm.

3.1 Föräldraansvar och familjens roll

Kungälv kommun erkänner föräldrar och vårdnadshavare som de viktigaste och mest varaktiga aktörerna i barns och ungas liv. Kommunens arbete ska därför bygga på ett starkt partnerskap mellan hem och samhälle. Föräldrar ska både få stöd och ges inflytande, och samverkan mellan hem, förskola, skola, fritid och sociala insatser ska vara tydlig, tidig och förutsägbar.

Grundprinciper:

- Föräldrar är huvudpersoner i barnets utveckling.
- Kommunens insatser ska stärka – inte ersätta – föräldraansvaret.
- Tidigt samarbete mellan hem och kommun är avgörande för att förebygga problem.

- Föräldrar ska ha reella möjligheter att påverka beslut som rör barnets vardag och framtid.

Kommunens åtagande:

- Skapa tydliga strukturer för dialog och samverkan.
- Erbjuda lättillgängligt och icke-stigmatiserande föräldrastöd.
- Säkerställa att föräldrarnas perspektiv integreras i all planering som rör barn och unga.
- Identifiera andra vuxna i barns närhet som har stor betydelse för barnet

3.2 Myndighetsperspektivet – ett samlat och enhetligt samhällsansvar

För att barn och unga ska få rätt stöd vid rätt tid krävs att myndigheter arbetar samlat, förutsägbart och med gemensamma mål. Kungälv kommun ska vara en aktiv samverkansnod som säkerställer att skola, socialtjänst, polis, hälso- och sjukvård, föreningsliv och andra samhällsaktörer agerar i samma riktning.

Grundprinciper:

- Barn och unga ska möta ett *samlat samhälle*, inte fragmenterade insatser.
- Myndigheter ska ha tydliga roller men arbeta mot delade mål.
- Informationsöverföring ska ske strukturerat, rättssäkert och barnfokuserat.

Kommunens åtagande:

- Upprätthålla och vidareutveckla fasta samverkansstrukturer mellan socialtjänst, skola, polis och region (Hälso- och sjukvård).
- Arbeta enligt gemensamma modeller för tidig upptäckt, riskbedömning och insatsplanering.
- Säkerställa att barnets bästa vägs in i alla myndighetsbeslut genom utbildning, rutiner och gemensamma forum.
- Implementera en *Kungälv kommun gemensamma samverkansmodell 2026–2030* som tydliggör vem gör vad, när och hur.

Kungälv kommun erkänner föräldrar och vårdnadshavare som de viktigaste och mest varaktiga aktörerna i barns och ungas liv. Kommunens arbete ska därför bygga på ett starkt partnerskap mellan hem och samhälle. Föräldrar ska både få stöd och ges inflytande, och samverkan mellan hem, förskola, skola, fritid och sociala insatser ska vara tydlig, tidig och förutsägbart.

Grundprinciper:

- Föräldrar är huvudpersoner i barnets utveckling.
- Kommunens insatser ska stärka – inte ersätta – föräldraansvaret.

- Tidigt samarbete mellan hem och kommun är avgörande för att förebygga problem.
- Föräldrar ska ha reella möjligheter att påverka beslut som rör barnets vardag och framtid.

Kommunens åtagande:

- Skapa tydliga strukturer för dialog och samverkan.
- Erbjuder lättillgängligt och icke-stigmatiserande föräldrastöd.
- Säkerställa att föräldrarnas perspektiv integreras i all planering som rör barn och unga.

4. Övergripande mål för 2026–2035

1. **Trygga uppväxtvillkor** för alla barn och unga.
2. **Förskola och skola i toppklass**, med fokus på likvärdighet och närvaro.
3. **Starka skyddsnät och tidiga insatser**.
4. **Goda levnadsvanor och psykisk hälsa i balans**.
5. **Delaktighet och inflytande** i kommunens utveckling.
6. **Jämlika livschanser** oberoende av socioekonomisk bakgrund.
7. **Attraktiva fritidsmiljöer och trygga offentliga rum**.
8. **Systematisk uppföljning och styrning?**

5. Närtid 2026–2030: Konkreta mål, åtgärder och indikatorer

Denna period innehåller den mest aktiva utvecklingen. Åtgärderna är detaljerade och följs upp varje år.

5.1 Trygghet

Mål: Alla barn och unga ska känna sig trygga i skolan, i närområdet och online.

Åtgärder 2026–2030:

- Utbyggnad av trygghetsvandringar i alla stadsdelar.
- Införa Mobbningsfri Skola-certifiering i alla grundskolor.
- Samordnade insatser mellan polis, socialtjänst och skola kring ungdomsbrott.

Indikatorer:

- Ökat trygghetsindex i LUPP och skolundersökningar.
- Minskad anmäld ungdomsbrottslighet.
- Minskad mobbning och kränkningar enligt skoldata.

5.2 Förskola och skola

Mål: Kunskapsresultaten ska öka och skillnader mellan skolor ska minska.

Åtgärder:

- Fler specialpedagoger per elev.
- Investering i språkutvecklande arbetssätt från förskola till gymnasium.
- Strategi för minskad skolfrånvaro (+ särskilt team för frånvaroförebyggande arbete).
- Modernisering av skolmiljöer och digital infrastruktur (möjliggör för distansundervisning)

Indikatorer:

- Meritvärden i samtliga årskurser med fokus att de skall nå sin topp i årskurs 9.
- Andel elever med gymnasiebehörighet.
- Andel elever med hög skolnärvaro (>92%).

5.3 Psykisk hälsa och elevhälsa

Mål: Alla barn och unga ska ha nära till stöd.

Åtgärder:

- Utbyggd första linjens stöd i samarbete med regionen.
- Ökad tillgång till kuratorer och psykologer.
- Insatser för sömn, fysisk aktivitet och stressreducering.
- Föräldrastöd för familjer med barn 0–17 år.

Indikatorer:

- Minskad självrapporterad ohälsa.
- Kortare väntetider till elevhälsa.

5.4 Unga och delaktighet

Mål: Unga ska delta aktivt i kommunens utveckling.

Åtgärder:

- Stärkt Ungdomsfullmäktige med beslutsrätt i vissa frågor.
- Barnkonsekvensanalyser som obligatoriskt moment vid större beslut.
- Digitala dialogforum för unga.

Indikatorer:

- Antal dialoger och deltagandegrad.
- Antal genomförda barnkonsekvensanalyser.

5.5 Fritid och kultur

Mål: Alla barn ska ha tillgång till meningsfull fritid.

Åtgärder:

- Gratis prova-på-aktiviteter varje termin.
- Investeringsplan för idrottsanläggningar 2026–2030.
- Kulturpass för unga med ekonomiska hinder.

Indikatorer:

- Deltagande i föreningsliv.
- Tillgänglighet till anläggningar.

5.6 Social hållbarhet och jämlikhet

Mål: Ingen ska växa upp i utanförskap.

Åtgärder:

- Sociala team i områden med ökade behov.
- Bostadsplanering som motverkar segregation.
- Ekonomiskt stöd och förebyggande arbete för familjer i utsatthet.

Indikatorer:

- Skillnader i skolresultat per område.
- Barnfattigdomsindex.

6. Lång sikt 2030–2035: Strukturella inriktningar

Den senare perioden är mer visionär och strukturell, med fokus på systemförändringar.

6.1 Skolans roll i ett snabbt föränderligt samhälle

- Förskola och skola anpassas till framtida kompetensbehov.
- Mer individanpassat lärande och större roll för AI-stöd.
- Flexibla utbildningsmiljöer.

6.2 Robust stödstruktur

- En sammanhållen modell för barn- och ungdomshälsa i samverkan med region och civilsamhälle.
- En kommunövergripande modell för kontinuerlig tidig upptäckt.

6.3 Jämlik stadsutveckling

- Alla stadsdelar utvecklas med fokus på trygghet, barnvänliga offentliga rum och blandade bostadsformer.
- Långsiktigt mål om minskade skillnader i livslängd och utbildning.

6.4 Digital delaktighet

- Säkerställa att alla barn har digital kompetens och trygga vanor.
- Utveckling av digitala stöd och plattformar för ungas inflytande.

7. Styrning, uppföljning och revidering

- Årlig uppföljning i kommunfullmäktige.
- Utvärdering vart fjärde år kopplat till mandatperiod.
- Revidering av indikatorer vid behov.
- Offentlig rapportering av resultat.

8. Ekonomiska ramar och investeringar

- Åtgärderna 2026–2030 finansieras inom flerårsbudget och investeringsplan.
- Långsiktiga investeringar fram till 2035 planeras i samband med kommunens översiktsplan och expansionsstrategier.

9. Samverkan

Kungälv kommun ska bedriva aktiv samverkan med:

- Vårdnadshavare och vuxna i barnens närhet
- Västra Götalandsregionen
- Polismyndigheten
- Civilsamhället

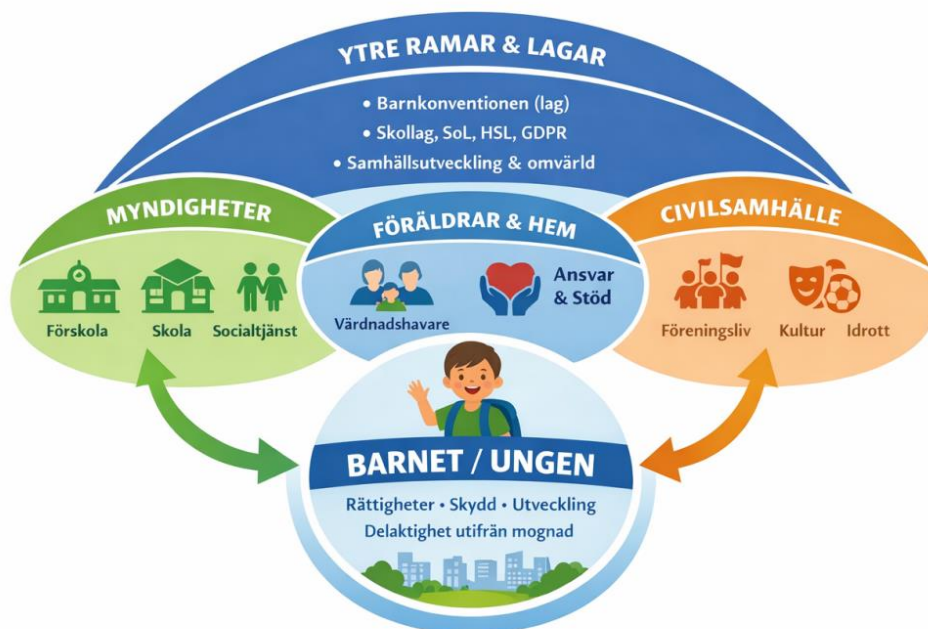
- Föreningslivet
- Näringslivet
- Akademin

10. Genomförandeplan 2026–2030 (sammanfattning)

- Fokus på tidiga insatser
- Stärkning av elevhälsan
- Modernisering av skolor
- Förstärkt trygghetsarbete
- Struktur för barninflytande
- Sociala insatser i utsatta områden

Bilaga A

Bilaga A. Översiktlig modell – Barnets ekosystem i Kungälv's BoU-plan

Hur modellen ska tolkas

- **Barnet/ungen i centrum**
Alla beslut, insatser och strukturer ska ytterst utgå från barnets bästa.
- **Föräldrar och vårdnadshavare**
Den mest stabila och långsiktiga faktorn i barnets liv. Samhället ska **stärka – inte ersätta – föräldraansvaret**.
- **Myndigheter**
Ska agera **samlad, förutsägbart och unisont**. Barn ska aldrig behöva möta ett fragmenterat samhälle.
- **Civilsamhället**
Förstärker skyddsfaktorer, tillhörighet och meningsfull fritid.
- **Yttre ramar och lagar**
Omsluter hela systemet och sätter de juridiska och etiska ramarna för allt arbete.

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2026-01-21

Sida

21 (32)

§ 16/2026

Svar på motion Uppdrag till förvaltningen att utreda korrelation mellan frånvaro på Thorildsskolan och kunskapsuppfyllande på Mimers gymnasium från Mikael Wintell (UP) (Dnr KS2025/0956)

Sammanfattning

Att se mönster och korrelationer är viktigt. I SKA rapporterna kan vi år för år följa resultat och därmed årskurser. Men vi har där svårt att få en bild av hur en årskulls progression i skolan ser ut. Gällande att följa resultat från en högstadieskola till gymnasiet uppkommer några utmaningar. Dels att alla elever från våra högstadieskolor inte söker till Mimers, dels att elever från andra kommuner söker Mimers och att Kungälvss elever söker andra kommuners skolor. Hur stor andel som är i varje kategori följer UBL upp varje år och får därmed en uppskattning av hur de resultat som presenteras från Mimers ska korreleras med resultaten från grundskolan. Ytterligare en utmaning i denna korrelation är de elever som sökt och går yrkesprogram och därmed går rätt in i arbete kan ha haft en hög frånvaro på grundskolan men då de går ett program som är yrkesförberedande får en hög närvaro pga att utbildningens utformning är anpassad för dem. Vi ser att på många av våra yrkesprogram har vi ett högt betygsgenomsnitt samt att merparten av eleverna från programmen går rätt in i anställning.

Politisk bedömning

Att som motionären skriver kunna sätta in rätt stödinsatser och långsiktigt arbeta med förbättrad måloppfyllelse är en nyckelfaktor. Utifrån det jag ovan beskrivit är det svårt idag att göra bra korrelationer då många samband och faktorer behöver vägas in. För att möjliggöra detta arbete har ett uppdrag till förvaltningen lagts om att göra en Barn- och ungdomsplan. Målsättningen är att denna plan ska vara så genomarbetad och omfattande att den korrelation som motionären efterfrågar ska vara en självklar del i analysarbetet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Svar på motion Uppdrag till förvaltningen att utreda korrelation mellan frånvaro på Thorildsskolan och kunskapsuppfyllande på Mimers gymnasium från Mikael Wintell (UP)

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen anses besvarad med hänvisning till arbetet med en Barn- och ungdomsplan

Mikael Wintell (UP) lämnar en anteckning till protokollet, se bilaga.

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2026-01-21

Sida

21 (32)

§ 16/2026

Svar på motion Uppdrag till förvaltningen att utreda korrelation mellan frånvaro på Thorildsskolan och kunskapsuppfyllande på Mimers gymnasium från Mikael Wintell (UP) (Dnr KS2025/0956)

Sammanfattning

Att se mönster och korrelationer är viktigt. I SKA rapporterna kan vi år för år följa resultat och därmed årskurser. Men vi har där svårt att få en bild av hur en årskulls progression i skolan ser ut. Gällande att följa resultat från en högstadieskola till gymnasiet uppkommer några utmaningar. Dels att alla elever från våra högstadieskolor inte söker till Mimers, dels att elever från andra kommuner söker Mimers och att Kungälvss elever söker andra kommuners skolor. Hur stor andel som är i varje kategori följer UBL upp varje år och får därmed en uppskattning av hur de resultat som presenteras från Mimers ska korreleras med resultaten från grundskolan. Ytterligare en utmaning i denna korrelation är de elever som sökt och går yrkesprogram och därmed går rätt in i arbete kan ha haft en hög frånvaro på grundskolan men då de går ett program som är yrkesförberedande får en hög närvaro pga att utbildningens utformning är anpassad för dem. Vi ser att på många av våra yrkesprogram har vi ett högt betygsgenomsnitt samt att merparten av eleverna från programmen går rätt in i anställning.

Politisk bedömning

Att som motionären skriver kunna sätta in rätt stödinsatser och långsiktigt arbeta med förbättrad måluppfyllelse är en nyckelfaktor. Utifrån det jag ovan beskrivit är det svårt idag att göra bra korrelationer då många samband och faktorer behöver vägas in. För att möjliggöra detta arbete har ett uppdrag till förvaltningen lagts om att göra en Barn- och ungdomsplan. Målsättningen är att denna plan ska vara så genomarbetad och omfattande att den korrelation som motionären efterfrågar ska vara en självklar del i analysarbetet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Svar på motion Uppdrag till förvaltningen att utreda korrelation mellan frånvaro på Thorildsskolan och kunskapsuppfyllande på Mimers gymnasium från Mikael Wintell (UP)

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen anses besvarad med hänvisning till arbetet med en Barn- och ungdomsplan

Mikael Wintell (UP) lämnar en anteckning till protokollet, se bilaga.

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLVSS
KOMMUN**

Justeras sign